

341/23
ส 244
e.3

บทบาททางวิชาการของอาจารย์
มหาวิทยาลัยเกริ่นกริเทรวิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517

ปริญญานิพนธ์
ของ
สุวัระ ทานกวณิธ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยเกริ่นกริเทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการึกภามหาบัณฑิต
9 มีนาคม 2519

๒ 3
62733

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปัญหาที่พบกันแล้ว
เห็นสมควรรับ เป็นส่วนหนึ่งของการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตาม
ของมหาวิทยาลัยรัตนรินทร์ไว้ต่อไป

.....ประธาน
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ ใ้แก่ปรีกษาจารย์ ใ้คณา
แนะนำ ตลอดจนกิจการ แรงรักและห่วงใยจากณวยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร อิมสิริ
แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผู้เขียนซาบซึ้งในพระคุณและน้ำใจของท่านเป็น
อย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.เจลิบวงก์ วัจนสุนทร รองอธิการบดี
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ที่ได้ทรงจำเริญ ครวจครา แรงรักและกระตุ้น
ใ้ให้ทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งท่านยังไ้คำแนะนำความ
สะดวกในการ เก็บและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เป็นอย่างมาก
ที่ไ้สละเวลา แรงงาน และความคิิด ในการตอบแบบสอบถามและไ้ให้การสอบถามเป็น
อย่างถี่ นากปราศจากท่าน ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่สำเร็จไ้

ขอขอบคุณคณิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ทุกคนที่เต็มใจละบั้น
ไ้ให้ความช่วยเหลือในการค้นคว้าวิจัยจะรวมกับผู้เขียนครั้งนี้

บุคคลที่เฝ้าห่วงใยและช่วยเหลือผู้เขียนมากที่สุดคนหนึ่งคือ อาจารย์ที่เฝ้า
ท่านควณิ คณาจารย์ของผูเ้เขียน หากปราศจากผูเ้เขียนคงไม่เขียนปริญญานิพนธ์ และ
ก็คงไม่ไ้หาปริญญานิพนธ์

คุณตาและป้าที่เฝ้าไ้รับจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบไ้กับ
ผู้บริหารการศึกษาไทย

สุธีระ ทานควณิ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
คำนำ	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.	8
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.	8
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.	8
2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.	9
งานการสอน.	9
งานการวิจัย.	13
งานการบริการทางวิชาการ.	17
3 วิธีกำกับการศึกษาค้นคว้า.	20
กลยุทธ์การ.	20
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.	21
แบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มประชากรอาจารย์.	21
แบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มประชากรนิสิต.	23
การทดลองใจและการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.	24
การเก็บรวบรวมข้อมูล.	24
การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล.	25
การวิเคราะห์ข้อมูล.	25
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.	26
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.	27

การวัดผลของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงจำแนกตามอายุ	
อายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพทางครอบครัว	
งานสอน งานธุรการ งานพิเศษ จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อ	
สัปดาห์.....	29
การวัดผลของกลุ่ประชากรนิสิตชายถึงจำแนกตามอายุ	
ระดับชั้นที่ศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสถานภาพ	
ทางครอบครัว.....	30
การวัดผลของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงที่มีทัศนคติต่อ	
สภาพการสอนของตน.....	36
การวัดผลของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงที่มีทัศนคติเกี่ยว	
กับอุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอน...	42
การวัดผลของกลุ่ประชากรอาจารย์ซึ่ง เคยและไม่เคย	
ปฏิบัติงานวิจัย จำแนกตามเพศ.....	43
แรงจูงใจที่ทำให้ทำวิจัย.....	43
การวัดผลของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงที่มีทัศนคติเกี่ยว	
กับอุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอน.....	49
การวัดผลของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงที่มีทัศนคติเกี่ยว	
บริการทางวิชาการ.....	55
การวัดผลของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงที่มีทัศนคติเกี่ยว	
กับอุปสรรคของงานการบริหารทางวิชาการ.....	61
การวัดผลของกลุ่ประชากรนิสิตชายถึงที่มีทัศนคติต่อสภาพ	
การสอนของอาจารย์.....	67
การวัดผลของกลุ่ประชากรนิสิตชายถึงที่มีทัศนคติเกี่ยวกับ	
อุปสรรคในการสอนของอาจารย์.....	73
เปรียบเทียบการวัดผลของกลุ่ประชากรอาจารย์และกลุ่	
ประชากรนิสิตที่มีทัศนคติต่อสภาพการสอนของอาจารย์.....	75

เปรียบเทียบการอุปละของกลุ่ประชากรอาจารณ์และกลุ่
ประชากรนีสิตที่พัตถ์น . เกี่ยวกับอุปสรคในการสอนรอง
อาจารณ์... .. 78

๕ สรุป อภิปราย และขอเสนอแนะ...	79
ความมุ่งหมายของการวิจัย...	79
กลุ่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย...	79
วิธีดำเนินการวิจัย...	79
การวิเคราะห์ขอผล...	80
สรุปผลการวิเคราะห์ขอผล...	80
อภิปรายผล...	84
ขอเสนอแนะ...	87

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ	20
2	แสดงกลุ่มประชากรนิสิต จำแนกตามระดับที่เรียนและ เพศ.....	21
3	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิง จำแนกตามวุฒิ อายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพทางครอบครัว งานสอน งานธุรการ งานพิเศษ และจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์.....	28
4	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรนิสิตชายหญิง จำแนกตามอายุ ระดับชั้นที่ศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพทางครอบครัว	30
5	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายที่มีทัศนคติต่อสภาพการสอนของตน.	31
6	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์หญิงที่มีทัศนคติต่อสภาพการสอนของตน.	33
7	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงที่มีทัศนคติต่อสภาพการสอนของตน.	35
8	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายที่มีทัศนคติเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอน.....	37
9	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์หญิงที่มีทัศนคติเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอน.....	39
10	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงที่มีทัศนคติเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอน.....	41
11	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์ซึ่ง เคยและไม่เคยปฏิบัติงานวิจัย จำแนกตามเพศ... ..	43
12	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายที่มีทัศนคติเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวิจัย... ..	44
13	แสดงจำนวนและรายละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์หญิงที่มีทัศนคติเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวิจัย.....	46

14	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงที่ที่ทันะ เกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานทางวิจัย...	48
15	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายที่ปฏิบัติงาน ทางบริการทางวิชาการ...	50
16	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรอาจารย์หญิงที่ปฏิบัติงาน ทางบริการทางวิชาการ...	52
17	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงที่ปฏิบัติงาน ทางบริการทางวิชาการ...	54
18	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงที่ทันะ เกี่ยว กับอุปสรรคของงานทางบริการทางวิชาการ...	56
19	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรอาจารย์หญิงถึงที่ที่ทันะ เกี่ยว กับอุปสรรคของงานทางบริการทางวิชาการ...	58
20	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรอาจารย์ชายถึงที่ที่ทันะ เกี่ยวกับอุปสรรคของงานทางบริการทางวิชาการ...	60
21	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรนิสิตชายที่ที่ทันะทดสอบ การสอนของอาจารย์...	62
22	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรนิสิตหญิงถึงที่ที่ทันะทดสอบ การสอนของอาจารย์...	64
23	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรนิสิตชายถึงที่ที่ทันะทดสอบ การสอนของอาจารย์...	66
24	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรนิสิตชายถึงที่ที่ทันะ เกี่ยว กับอุปสรรคในการสอนของอาจารย์...	68
25	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรนิสิตหญิงถึงที่ที่ทันะ เกี่ยว กับอุปสรรคในการสอนของอาจารย์...	70
26	แสดงจำนวนและการอยุ่ของกลุ่ประชากรนิสิตชายถึงที่ที่ทันะ เกี่ยว กับอุปสรรคในการสอนของอาจารย์...	72

27	แสดงการเปรียบเทียบค่าร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์และกลุ่ม ประชากรวิศิตที่มีทักษะคอมพิวเตอร์ การสอนของอาจารย์.....	74
28	แสดงการเปรียบเทียบค่าร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์และกลุ่ม ประชากรวิศิตที่มีทักษะเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนของอาจารย์.....	77

คำว่า

แต่เกิมนั้นมหาวิทยาลัยเป็นสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่สนับสนุนวิชาการชั้นสูง ซึ่ง
มีทั้งการถ่ายทอดความรู้ การค้นคว้าวิจัยหาความรู้ใหม่ ๆ และเป็นสถาบันรวบรวมความรู้
ทั้งหมด แต่ในปัจจุบันนี้ บทบาทของมหาวิทยาลัยมีมากและกว้างขวางออกไป กล่าวคือ
ยังมีบทบาทในการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน และมีแผนที่จะสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ
อีกด้วย¹ สิปปนนท์ เกตุทัต² ไกลสรุปหน้าที่ของมหาวิทยาลัยไว้ 4 ประการ โดยบอกความ
เป็นเลิศทางวิชาการ คือ

1. ให้การศึกษาวิชาขั้นสูงที่จะทำให้บัณฑิตไปประกอบอาชีพ ในการ
ผลิตบัณฑิตในวิชาต่าง ๆ มหาวิทยาลัยควรมีแผนที่จะสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ
2. ให้การศึกษาวិชาการมูลฐาน คือ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศาสตร์
อันเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปะ และวิทยาการ ที่จะทำให้นักศึกษาเป็นบุรุษกว้างขวาง
มหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมโดยตรงในการจัดและกระทำกิจกรรมส่งเสริม
ในและนอกหลักสูตรที่จะทำให้นักศึกษาซาบซึ้งในความรอบรู้
3. ทำการวิจัยแสวงหาความรู้ใหม่ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ การค้นคว้า
ใฝ่หาความจริง มุ่งให้นักศึกษาเป็นผู้มีความคิด วิจัย มีความคิดสร้างสรรค์ และมี
จินตนาการ
4. เป็นสถาบันที่ถ่ายทอดความรู้และศิลปวัฒนธรรมไปยังชุมชน มหาวิทยาลัยจะ
ต้องหาหนทางที่ปลูกฝังความเป็นพลเมืองให้นักศึกษา เพื่อให้จะได้ถ่ายทอดไปยังประชาชน
ต่อไป)

¹ สิปปนนท์ เกตุทัต "งานมหาวิทยาลัย" วารสารการศึกษาแห่งชาติ 43 : 27,
พฤศจิกายน 2514.

(1. ป่วย อังภากร¹ ใกล้เคียงถึงหน้าที่ของมหาวิทยาลัยไว้ 3 ประการคือ

1. สอนนิสิตนักศึกษาให้มีความรู้ในศิลปวิทยาการยอดเยี่ยม
2. วิจัยให้ศิลปวิทยากว้างขวางแก่คนทั้ง ๆ จีน
3. ศึกษานโยบายของโดยตรงแก่สังคม

(เอกวิทย์ ๗ ถัดมา² กล่าวถึงหลักการสากลเกี่ยวกับหน้าที่ของมหาวิทยาลัยว่า มีอยู่ 3 ประการคือ

1. มหาวิทยาลัยควรเป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทวิทยาทานและวัฒนธรรมในระดัสูงที่สุดของชาติ
 2. มหาวิทยาลัยควรเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยศาสตร์แขนงต่าง ๆ เพื่อให้พบแก่นแท้ของวิทยาการขยายตัวออกไปให้มากยิ่งขึ้น
 3. ครอบงำและเกียรตินิยมที่เป็นแหล่งวิทยาทาน มหาวิทยาลัยควรให้บริการแก่สังคมในรูปโครงการพิเศษเฉพาะ เรื่อง โดยอาศัยวิชาการที่ถืออยู่
- จากข้อเสนอแนะของนักการศึกษาที่กล่าวมาแล้ว (ถ้าให้มอง เห็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยว่า มหาวิทยาลัยควรมีหน้าที่อย่างน้อย 3 ประการคือ หน้าที่สอน หน้าที่วิจัย และหน้าที่บริการสังคม)

มหาวิทยาลัยจะทำหน้าที่ทั้ง 3 ประการนี้ได้สมบูรณ์เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับระบบและบุคลากรของมหาวิทยาลัย บุคลากรที่สำคัญของมหาวิทยาลัยที่จะทำให้งานในหน้าที่ของมหาวิทยาลัยบรรลุเป้าหมายโดยสมบูรณ์ได้แก่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยนั่นเอง เรื่องนี้ ธีระวิ ภาวิไล³ ชี้ให้เห็นว่า อาจารย์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำหน้าที่ของมหาวิทยาลัย

¹ ป่วย อังภากร¹ "ข้อคิดเรื่องอุดมศึกษา" อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.สทวงค์ มงคลสุข 30 สิงหาคม 2514 หน้า 31 - 42.

² เอกวิทย์ ๗ ถัดมา "สิ่งซึ่งปรารถนาว่าวิชาการ" จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอุทกคติ หน้า 69.

³ ธีระวิ ภาวิไล "บรรยายทางวิชาการในมหาวิทยาลัย" วารสารคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 3 : 15 - 16, ตุลาคม 2515.

ในการสร้างสรรณ์ รักษา และถ่ายทอดวิชาการใหม่บรรลุความสำเร็จ อาจารย์จึงวิพากษ์
 โหมดยในการสร้างบรรยากาศทางวิชาการในมหาวิทยาลัย โดยปฏิบัติหน้าที่ของตนดังนี้

✓ 1. ความสนใจจริงของอาจารย์ต่อวิชาการ มหาวิทยาลัยเป็นสิ่งสำคัญของครู
 เรียน อาจารย์มิได้อยู่ในมหาวิทยาลัยเพียง เพื่อสอน แต่เพื่อศึกษาหาความรู้โดยตนเอง
 ไปทุกวัน ความกระตือรือร้น สนใจ และมักไม่สร้างสรรณ์วิชาการของอาจารย์เป็น
 สิ่งหนึ่งปรารถนาอย่างยิ่ง เพราะคุณลักษณะเหล่านี้จะสร้างบรรยากาศ เหมาะสมแท้จริงขึ้น
 ในมหาวิทยาลัย และก่อให้เกิดแรงจูงใจกระตุ้นเตือนให้ิสิตนักศึกษา เกิดความสนใจอย่าง
 เจริญในการแสวงหาความรู้ขึ้น

✓ 2. การวิจัย มหาวิทยาลัยที่ไม่ได้หรือไม่สนับสนุนการวิจัย นับว่า ไม่ไ้ทำหน้าที่
 ของตนอย่างสมบูรณ์ เพราะภารกิจอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยคือการสร้างสรรณ์วิชาการ
 ถ้าอาจารย์ไม่ทำการวิจัย ความรู้ที่อาจารย์มีสำหรับถ่ายทอดไปยังศิษย์ก็ เป็นเพียงสิ่งที่จำ
 จากการเรียน การอ่านผลงาน ตำรับตำราของนักวิชาการแห่งอื่นเท่านั้น แต่เชื่อใจที่
 อาจารย์เริ่มตนคิดค้นและวิจัยด้วยตนเอง บรรยากาศทางวิชาการในมหาวิทยาลัยก็จะ
 แจ่มใสและคึกคักขึ้น เพราะนิสิตนักศึกษาและอาจารย์เกิดความรู้สึกว่ากำลังเผชิญหน้า
 กับแหล่งความรู้ที่ก้าวหน้ากว่าเดิม ไม่ใช่เพียง เรียนจากสิ่งที่คัดลอกของจำความรู้เก่าแก่
 เหมือนเดิมอีกต่อไป

ช่วย อิงภากรต์ ไกล่ลาวถึงหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัยไว้ดังนี้

✓ 1. หน้าที่สอน อาจารย์มหาวิทยาลัยควรมีหน้าที่สอนและอบรมนิสิตนักศึกษา
 เพื่อให้เป็นบัณฑิตได้ คือ เป็นมนุษย์ที่ดี เป็นพลเมืองดี และเป็นผู้สามารถในการประกอบ
 อาชีพ

✓ 2. หน้าที่วิจัย อาจารย์มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องฝึกฝนวิชาของตนให้ลึกซึ้ง
 กว้างขวางก้าวหน้าให้ทันสมัยอีกด้วย เพราะวิชาในโลกนี้ไม่หยุดนิ่ง อาจารย์มหาวิทยาลัย
 ควรพยายามฝึกฝนทวนทวนอ่านและสลับทวนฟัง เพื่อให้ทราบว่า วิชาในสาขาของตนนั้น ได้
 ก้าวหน้าไปในลักษณะใด ทั้งนี้ เพื่อจะให้นำมาถ่ายทอดให้นิสิตนักศึกษาได้รับความรู้ที่ทันสมัย

✓ 3. หน้าที่ปฏิบัติและใ้คำปรึกษา อาจารย์มหาวิทยาลัยอาจทำประโยชน์ได้แก่ สังคมโดยการ เขาไปปฏิบัติ ประชุม สัมมนาหรือใ้คำปรึกษาหารือแก่นายราชการและ องค์การ เอกชน เพื่อความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และทั้งจะใ้ประสบการณ์จากการปฏิบัติ อันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนแก่ศิษย์นักศึกษาอีกด้วย

✓ 4. หน้าที่ในฐานะประชาชน อาจารย์มหาวิทยาลัยควร เป็นตัวอย่างและผู้นำ ในด้านศีลธรรม ความประพฤติ ความมั่นคงข้อสัตย์ ความสุจริตในหน้าที่ ความวิริยะอุตสาหะ ความเบรคตาเอาใจใส่ต่อศิษย์และทุกคนทั่วไป มีความถ่อมตัวและถ้อยสันโดษ รวมถึงการำ คิณย์และชุมชนใ้ปฏิบัติตามวัชรธรรมบ่อักด้วย

โดยที่มหาวิทยาลัยเป็นสถานการศึกษาชั้นสูงอันมีหน้าที่ก่งกวดแล้ว อาจารย์ มหาวิทยาลัยจึงรับหน้าที่และบทบาทของมหาวิทยาลัยมา เป็นหน้าที่และบทบาทของอาจารย์ มหาวิทยาลัย ; สุภรณ์ ศรีพหล¹ โกล่ลว่าถึงหน้าที่และบทบาทของอาจารย์ไว้โดยสรุปว่า อาจารย์ชั้นอาชีพนั้นใ้แก่ อาจารย์ที่สอนเป็น ทำวิจัยเป็น และใ้บริการเป็น

เท่าที่เป็นอยู่ อาจารย์มหาวิทยาลัยจะปฏิบัติหน้าที่และมีบทบาททางวิชาการเพียงใด นั้น ยัง เป็นที่สงสัยในหมู่อำจารย์และบุคคลทั่วไป ไ้แก่คำกล่าวหาอาจารย์มหาวิทยาลัยใน ทำนองที่ว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยส่วนใ้ไม่ใ้ปฏิบัติหน้าที่และมีบทบาททางวิชาการสมกับที่ เป็นบุคคลากรที่สำคัญของมหาวิทยาลัย

รัตน โกสินทร์² ไ้แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับอาจารย์มหาวิทยาลัยไว้ในบทความ เรื่อง บทวิเคราะห์อาจารย์มหาวิทยาลัยว่า คนทั่วไป เห็นว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นบุคคล ที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเป็นเลิศในทางสติปัญญา ไ้รับการึกษาอบรมและฝึกฝน มาอย่างถี่ถ้วน เป็นชนชั้นักวิชาการ เป็นแม่เษบองของประเทศ จึงไ้รับการยกย่องให้ เป็นผู้มีเกียรติใ้สังคม แต่ความจริงแล้ว อาจารย์มหาวิทยาลัยมีใ้เท่าเท่าที่ใ้สมกับที่ไ้ รับการยกย่อง กล่าวคือ

¹สุภรณ์ ศรีพหล "การผลิตครูชั้นอาชีพ" วารสารสภาการึกษาแห่งชาติ 2 : 11, กันยายน 2515.

²รัตน โกสินทร์ (นามแฝง) "บทวิเคราะห์อาจารย์มหาวิทยาลัย" ศูนย์ึกษา 4 : 86 - 92, เมษายน - มิถุนายน 2516.

1. หน้าที่ในการสอน "อาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นว่างานในส่วนที่สอนหนังสือให้หมดไปวันหนึ่ง ๆ โดยใช้วิธีสอนแบบเกี่ยวกับการสอนนักเรียนในระดับมัธยมหรือประถมศึกษา ในบางแห่งยังมีการบอกให้ลูกศิษย์บรรยายแบบคำต่อคำ ประโยคต่อประโยค อาจารย์บางคนถึงกับใช้คำว่า ย่อหน้า และ เว้นวรรค ก็ยังมี ในหลายแห่งยังมีการสอนโดยที่ไม่รู้ เตรียมตัวบางอย่าง เพียงพอหรืออาจไม่ได้เตรียมมาเลย เมื่อถูกซักถาม ๆ เขาก็ไปหาอธิบายไว้ได้ บางคนก็โกรธและเกลียดผู้ซักถาม บางคนก็ยอมรับเองว่า ๆ ว่า ไม่ได้เตรียมมา"

ในเรื่องการเตรียมการสอนนี้ กมล สมวิเชียร¹ เห็นว่า ผู้ที่อ้างว่าไม่มีเวลาเตรียมการสอนก็สมควรเป็นอาจารย์ ในเมื่ออาจารย์สอนแบบบรรยายแบบนี้ก็จะทำให้นักศึกษาคิดว่าเรียนจบแทบจะหาความคิดริเริ่มในเชิงสร้างสรรค์ไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่มหาวิทยาลัยควรเป็นสถานที่ถ่ายทอดวิชาความรู้พร้อมกับปลูกฝังความคิดในเชิงสร้างสรรค์ให้กับนักศึกษา² ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า จะสนใจหรือไ้เบ่งใจก็ตาม อาจารย์ก็ควรที่จะเป็นแบบหล่อให้นักศึกษาเป็นแบบนั้น ปรากฏการณ์เช่นนี้ รัตน โกสินทร์³ เห็นว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ต้องการให้การเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างงมงาย ให้ท่องจำ ให้เชื่อตาม ๆ กัน ให้ปฏิบัติตามเมื่อที่เคยทำกับเขา ในวิธีนี้นักศึกษาไม่รู้จักและไม่มีความรับผิดชอบ อาจารย์พยายามทำตนเป็นกึ่งกลางการเรียนรู้ในเชิงสร้างสรรค์ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ถือว่าเป็นผู้เรียนมากอง มีอายุมากกว่า มีสติปัญญาสูงกว่า และที่สำคัญอาจเป็นเพราะอาจารย์ไม่เคยถามตนเองว่าการที่ตนให้อีกศึกษาเป็นเงื่อนไขสำหรับปัจจุบันและอนาคตนั้นเหมาะสมพอหรือ ไม่ในกลุ่ม

¹กมล สมวิเชียร และคนอื่น ๆ "บันทึกการสัมภาษณ์" ปัญหาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 126.

²กฤษณา สนิทวงศ์ บัณฑิต เชี่ยววานิช "กิจกรรมภายในมหาวิทยาลัยและแผนการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย" อ.ก. หน้า 115.

³รัตน โกสินทร์ (นามแฝง) "บทวิเคราะห์อาจารย์มหาวิทยาลัย" ศูนย์ศึกษา
4 : 89 เมษายน - มิถุนายน 2516.

อาจารย์ยังมีความคิดเห็นว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยส่วนมากในปัจจุบันจึงต้องการสอน
ไม่รับนิเทศการสอนที่ ไม่สนใจผลงานของนักเรียนออกมา ปรากฏลักษณะใด ไม่สนใจเสริมความคิด
ริเริ่มสร้างสรรค์และการแสดงความคิดเห็นตามระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้อาจารย์
บางท่านยังแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว เช่น การไปศึกษาต่อยังต่างประเทศ การโยกย้าย
ไปสู่อุทยานที่สถานแห่ง และ เงินเดือนที่สูงกว่า และการทำงานน้อยแต่มีวันหยุดเป็นวัน

สิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้เห็นบรรยากาศทางวิชาการในมหาวิทยาลัยไม่เจริญเติบโตที่ควร
ระวี ภาวิไล¹ ได้ทักท้วงในเรื่องนี้ว่า เป็นเพราะอาจารย์ไม่มีความสนใจจริงจังต่อการแสวง
หาความรู้ เช่น ผู้รักเรียน แต่ข้ออ้างอาจารย์ว่าเป็นการสอนเพื่อแลกรายได้เท่านั้น สนใจ
ในเกียรติจอมพลองที่สังคมหยิบยกให้ในคำว่า อาจารย์ ศาสตราจารย์ มากกว่าความสนใจ
ที่จะบุกเบิก ค้นคว้า และสร้างสรรค์ขยายขอบเขตความรู้ของตนที่ได้ศึกษามา

2. หน้าที่ในการแสวงหาและ เผยแพร่ความรู้เป็นแล้ว ทั่วไปแล้ว ๆ มาและที่
กำลัง เป็นอยู่ในขณะนี้ อาจารย์มหาวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่สนใจและไม่มีความพยายามในความรู้
อย่าง เป็นกิจจะลักษณะแต่ประการใด กุสุมา สนิทวงศ์ และ พาดิ เชื้อวานิช² เน้นให้เห็น
ว่า ไม่มีสภาพใดในมหาวิทยาลัยที่หา เสรไปกล่าวหาอาจารย์ซึ่งอ้างว่าคำบรรยายของตน
ที่ได้เขียนมา เมื่อกว่า 10 ปีมาแล้วโดยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแต่อย่างใด ทั้ง ๆ ที่
ความรู้ในแขนงวิชานี้ได้รุดหน้าไปมากมาย นอกจากนี้ในบางแขนงวิชา การค้นคว้าเป็น
สิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อทำการสอนมีความหมายเป็นที่เข้าใจของนิสิตนักศึกษา เช่น วิชา
มานุษยวิทยาหรือสังคมวิทยา ยังไม่ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับประเทศไทยเพียงพอ ผู้สอนจึง
ยกตัวอย่างต่างประเทศซึ่งไม่สนใจมีความหมายต่อนิสิตนักศึกษามาก ฉะนั้นการขาด
การค้นคว้าจึงมีผลให้เกิดความล้าสมัยทางวิชาการและขาดประสบการณ์จากของจริงที่จะมา
อาจประกอบการสอนแก่นิสิตนักศึกษา

¹ระวี ภาวิไล "บรรยากาศทางวิชาการในมหาวิทยาลัย" วารสารคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ 3 : 15, ตุลาคม 2515.

²กุสุมา สนิทวงศ์ และ พาดิ เชื้อวานิช "กิจกรรมการเรียนการสอนและเผยแพร่
ทางวิชาการในมหาวิทยาลัย" ปัญหาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 116.

จากกรณีที่ไต่ถามหาข้อเท็จจริงและบทบาทของมหาวิทยาลัยหรือของอาจารย์มหาวิทยาลัย
ดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเห็นว่า หน้าที่และบทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย
นั้นมีความสำคัญต่อการดำรงไว้ซึ่งความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ระวี ภาวิไล¹
เห็นว่า ปัญหานี้ที่เรื้อรังมาตั้งแต่จากมหาวิทยาลัยจะมีบทบาทสำคัญในการนำแนวทางความคิด
ของสังคมไปสู่ความเจริญก้าวหน้าต่อไป แต่การที่นี้กล่าวหาว่าอาจารย์มหาวิทยาลัย
ไปไต่ถามบทบาททางวิชาการเท่าที่ควรนั้น ทำให้ผู้วิจัยสงสัยในคำกล่าวหาละใครต่อกันมาถึง
บทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยเพื่อให้ไต่ถามสภาพที่เป็นจริงและทราบสาเหตุ
แห่งความล้มเหลวในการปฏิบัติหน้าที่ให้สมบูรณ์ ทั้งนี้เชื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข
และ เสริมสร้างให้อาจารย์มหาวิทยาลัยไต่ถามบทบาททางวิชาการอย่างสมบูรณ์ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษามหาวิทยาลัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยตามทัศนะของอาจารย์
และนิสิต
2. เพื่อศึกษาอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการบริหารงานทาง
วิชาการของมหาวิทยาลัยเฉพาะเรื่องที่ทำการศึกษานั้น โดยจะชี้ให้เห็นว่า อาจารย์
มหาวิทยาลัยมีบทบาททางวิชาการเป็นอย่างไร เพื่อจะได้นำเอาผลที่ได้รับจากการศึกษา
ไปปรับปรุงกลไกการบริหารงานทางวิชาการให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์
2. ผลของการศึกษาค้นคว้านี้จะเป็นกรณีศึกษาให้เห็นสภาพบทบาทเท่าที่เป็นอยู่
อันจะเป็นแรงกระตุ้นให้อาจารย์สำนึกในหน้าที่และบทบาทเท่าที่ควรและ เพาะสุมบ่มชีวิน

¹ระวี ภาวิไล "ปัญหาและอุปสรรคในเชิงวิชาการ เป็นนิสิตมหาวิทยาลัย" สถาบันชอ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เป็นการศึกษาเฉพาะรายและเฉพาะปีการศึกษา 2517 เท่านั้น
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กระทำกับบุคคล 2 ฝ่าย คือ
 - 2.1 อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เฉพาะที่ทำการสอน
 - 2.2 นิสิตภาคปรีกษี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

บทบาททางวิชาการ หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่เกี่ยวกับงานทางวิชาการ คือ งานสอน งานวิจัย และงานให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. บทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ในทัศนะของอาจารย์และของนิสิตไม่แตกต่างกัน (ถือว่าใกล้เคียงพอที่จะใช้รวม)
2. อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน มีบทบาททางวิชาการยังไร้อิทธิพล

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

งานการสอน

เสรีภาพทางวิชาการ เป็นของควบคู่กับการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย เพราะเสรีภาพทางวิชาการ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการ¹ ถูก²
ใ้ให้ความหมายของคำ เสรีภาพทางวิชาการ ไว้ดังนี้

1. หมายถึงอิสรภาพในการสอน การเรียน การค้นคว้า การวิจัย และการพิมพ์
ทัศนะหรือความวินิจฉัยค้นพบ

2. หมายถึงสิทธิของอาจารย์ที่จะสอนสิ่งๆที่เขา เห็นชอบโดยไม่มีการชักชวน
หรือแทรกแซง

3. หมายถึงเสรีภาพในการพูด การพิมพ์ และการให้ความเป็นธรรมจากผู้มี
อำนาจในวงการ

4. หมายถึงสิทธิที่จะอธิบายหรือตีความในสิ่งๆนั้น ๆ โดยไม่มีการควบคุม
ชักชวนจากผู้มีอิทธิพลนอกวงการ

โดยที่มหาวิทยาลัยเป็นสังคมของผู้ใฝ่รู้และรักเรียน อันประกอบด้วยบุคคลที่เป็น
เป็นอาจารย์ นักศึกษา นักวิจัย ยอมปรารถนาที่จะให้การ เรียนการสอน เป็นไปอย่าง
มีเสรีภาพ ดังนั้น เสรีภาพทางวิชาการจึงครอบคลุมไปถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับ
การแสวงหาทางวิชาการ เช่น ผู้สอนมีเสรีภาพในการแสวงหาความรู้ทุกวิถีทาง เสรีภาพ
ที่จะแสดงทัศนะหรือความเห็นทางวิชาการใด ๆ เสรีภาพในการเลือกวิธีถ่ายทอดความรู้³

¹ วัลลภา กุณาชัย "เสรีภาพทางวิชาการ" วารสารครูศาสตร์ 4 : 25,
สิงหาคม - ตุลาคม 2517.

² Good, Carter Victor, Dictionary of Education, pp. 117.

³ วัลลภา กุณาชัย ค.ด. หน้า 27.

ผู้เริ่มศึกษามีความรู้ในความรู้เดิม การคิด การเสนอความคิด การอธิบายทางวิชาการ โดยปราศจากอิทธิพลอะนาล็อกของบุคคลใด ๆ

ด้วยเหตุที่อาจารย์มหาวิทยาลัยมีส่วนเกี่ยวข้องกับการแสดง และเผยแพร่วิชาการ อันมีผลจะเห็นได้ชัด เช่น เมื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ อาจารย์มหาวิทยาลัยจึงควรมีเสรีภาพทางวิชาการอย่างยิ่ง

วิชา ศาสนา¹ โลกควรมุ่งหลักการของเสรีภาพทางวิชาการที่อาจารย์ควรยึดถือคือ

1. มีอิสระในการคิดและเสนอความคิดแก่ ๆ
 2. มีความเป็นไทยยกย่อง สังคมของปัญญาชน
 3. มีสิทธิในการพูด การเขียน และการพิมพ์ ตามขอบเขตของกฎหมาย
- เสรีภาพทางวิชาการของอาจารย์ยังครอบคลุมไปถึง

1. การเลือกหัวข้อที่จะสอน หนังสือที่ได้อ้างอิง และหลักฐานที่เชื่อถือได้

แนวข้อ ๑

2. การเลือกวิธีสอน
3. การโฆษณา
4. การตีความในสิ่งจะตีพิมพ์
5. การเลือกสถานที่นอกมหาวิทยาลัย
6. การวิจัยหาสิ่งที่จะ
7. การพิมพ์เผยแพร่สิ่งจะตีพิมพ์

ส่วน ถึงการกระทำ โลกควรมุ่งบรรณาธิการทางวิชาการภายในมหาวิทยาลัยว่า อันเนื่องด้วยเสรีภาพทางวิชาการ อาจารย์จะได้นำโอกาสอันดี มาใช้เพื่อ

¹วิชา ศาสนา "เสรีภาพทางวิชาการ" วารสารเศรษฐศาสตร์ 4 : 31, สิงหาคม - ตุลาคม 2517.

²ส่วน ถึงการกระทำ "มหาวิทยาลัยกับสังคมไทย" ศูนย์ศึกษา 4 : 57 - 61, เมษายน - มิถุนายน 2516.

เรื่องต่าง ๆ โดยไม่คำนึงว่าจะเป็นเรื่องแต่ง ๆ ที่ใคร ๆ ก็เขียน อาจจะไม่ใช่เรื่อง
ภายในมหาวิทยาลัยหรือภายนอกก็ชุกชุม ยกเว้นแต่เมื่อจะจัดว่าถาวรกระนั้น ๆ
เป็นการประหลาดร้ายอันเร้าอารมณ์สรวล

แต่เสรีภาพทางวิชาการของอาจารย์จะต้องอยู่ในขอบเขตอันมีเงื่อนไขบางอย่าง
ที่อาจารย์จะต้องคำนึงถึง คือ

- ✓ 1. การดำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรมในสิ่งที่จะค้นพบโดยไม่ปิดกั้น
- ✓ 2. ข้อคิดเห็นที่จะใช้ของ เรือง เป็นเครื่องมือเพื่อการอื่น เช่น หาผู้สั่งให้
กับตนเอง เสียดความผิดเห็นแก่ใจ ชอบธรรมยกสังกะยเร็ว เป็นอันตรายทอดความทุกข์ของ
ประเทศ
- ✓ 3. แบ่งแยกบทบาทของตนเองกับบทบาทของสังคมที่ร่วมหาวิถีใหม่และเผชิญ
ปัญหาในสังคมวิเศษนี้ ๆ

ชัยอนันต์ สมุทวณิช¹ ในความหมายคำ เสรีภาพทางวิชาการ เข้มแข็งออกไปอีก
ว่า หมายความว่าไปถึง เสรีภาพของสถาบันที่ป็นสิทธิจะวางนโยบายและระเบียบปฏิบัติโดยไม่
ถูกควบคุมจากองค์การภายนอก ส่วน อุด วิเชียรเจริญ² โคลงนิยายไว้ว่า เสรีภาพทาง
การสอนนั้นหมายถึงผู้สอนเมื่ออิสระเสรีในการ เสียดความผิดเห็นแก่ใจชอบธรรมยกสังกะยเร็วหรือการนำสิ่งที่ควร
สละมาสอนภายในขอบเขตแนวการสอนของวิชาที่สอน เสรีภาพทางวิชาการนั้นหมายถึง
อิสระเสรีในการศึกษา การวิจัย โดยปราศจากการชักจูงจูงการกระทำสิ่ง

ดังนี้ จึง อุด วิเชียรเจริญ เสรีภาพทางวิชาการ หมายถึง เสรีภาพทางการสอน
คือ ผู้สอนเมื่อมีอิสระที่จะเสนอแนวคิด ทฤษฎี ที่ความในสิ่งจะนำเสนอ และหมายความว่า
รวมไปถึง เสรีภาพทางการเรียน คือ ผู้เรียนเมื่อมีอิสระเสรีที่จะถามหา อภิปราย เสนอ
แนวคิด แสดงทัศนะของตนที่มีต่อสิ่งที่จะได้รู้ ทั้ง 2 ประการนี้ก็เป็นสิ่งจำเป็นอย่าง
ยิ่งในการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย

¹ชัยอนันต์ สมุทวณิช "เสรีภาพทางวิชาการ" พาราสาวัตติ หน้า 8.

²อุด วิเชียรเจริญ "คำอภิปรายเกี่ยวกับหลักการและควาามมุ่งหมายของ
มหาวิทยาลัย" ปัญญาละบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 30 ผ.

อาจารย์มหาวิทยาลัยมีบทบาทอย่างมากในการแสดงออกถึง เสรีภาพทางวิชาการ¹ ที่แนกคึกและคานิยมเก่า ๆ ที่อาจารย์ยึดถือ เช่น การสอนที่มีลักษณะการ เสนอให้ โดยไม่มีการโต้แย้ง การยึดถือเรื่องใดในสิ่งจะเดิม การไม่ยินยอมให้ มีการโต้แย้ง อภิปราย การไม่แสดงความคิดเห็นจะโทษใหญ่เกินไปเลย เป็นต้น² เป็นอุปสรรคต่อการก้าวไปมหาวิทยาลัย วิทยาการทั้งหลายจะไขว่คว้ามาอย่างกว้างขวางและมหาวิทยาลัยจะขาดความ เป็นเลิศทางวิชาการ ดังนั้นอาจารย์มหาวิทยาลัยจึงควรสนับสนุนและส่งเสริม ให้การแสดงออกถึง เสรีภาพทาง วิชาการ นี้ อาจารย์กระทำได้อย่างไร³

1. การสอนที่เป็นการให้ความรู้หรือสิ่งที่จะที่กันใหม่ ๆ มาสอนอยู่เดิม
2. การแสดงทัศนะ แนวคิดเห็นของตนเอง การตีความในสิ่งจะนั้น ๆ
3. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามข้อสงสัยหรือความสงสัย และ เขี่ยรรมยอมมาใน ความกระจ่างของข้อซักถามนั้น
4. การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงทัศนะ แนวความคิดเห็นของตนเอง
5. การเลือกวิธีสอนอื่น ๆ เช่น อภิปรายกลุ่ม การให้การศึกษา เป็นเรื่องบุคคล การที่ถามความจากตนเองที่นอกเหนือไปจากการหาคำบรรยายจากครูสอน

แต่เสรีภาพทางวิชาการจะบรรลุไม่ได้ ถ้าทั้งสอน และ/หรือ ผู้เรียน ไม่สนใจในการแสดงออกถึง เสรีภาพทางวิชาการ ซึ่งมักจะพบโดย ๆ ในระบบการเรียนการสอนใน มหาวิทยาลัย ทั้งนี้เนื่องจากทัศนคติและคานิยมเก่า ๆ ที่มีต่อการเรียนการสอน เช่น การยึดถือในการไม่โต้แย้งครูอาจารย์ การยึดถือในความถูกต้องของสอน การยึดถืออยู่ในสิ่งจะที่กันแบบถูกต้องที่พูดแล้ว การยึดถือในการเรียนการสอนด้วยวิธีท่องจำและแข็ง

¹ ธิศา ชาลีจันทร์ และ สันติ เกษะกัมพู "ภาคการส่งเสริมและการควบคุม มาตรฐานวิชาการ" ปกเกล้าและมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 118 - 122.

² รัตน โกสินทร์ (นามแฝง) "บทวิเคราะห์อาจารย์มหาวิทยาลัย" ศูนย์ศึกษา 4 : 86 - 92, เมษายน - มิถุนายน 2516.

³ เกนบ พิริสวัสดิ์ "ลักษณะพิเศษของงานสอนในมหาวิทยาลัย" ปกเกล้าและมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 99 - 107.

คำบรรยายอย่างเก็บ เป็น¹ หัตยา สาย² ไก่ประมวลสิ่งต่าง ๆ ที่เห็นอุปสรรค
ต่อการเรียนการสอนอย่างมีเสรีภาพทางวิชาการไว้ดังนี้คือ

1. ผู้เรียนไม่แสดงความสนใจในการเรียนเนื่องจากกลัวความไม่พอใจจากผู้สอน
2. ผู้เรียนไม่แสดงความคิดเห็นเนื่องจากทัศนคติและความนิยมเก่า ๆ ที่ยึดถือ
การเห็นด้วยอย่างเก็บ
3. การไม่เห็นความสำคัญของกฎระเบียบ ขั้วตาม คบครูฯ แสดงทัศนคติ ทั้ง
ผู้สอนและผู้เรียน
4. ผู้สอนแสดงตนด้วยความรู้ คำรู้ที่ลุ่ม และงานวิจัย
5. ความไม่เป็นที่สนใจในกฎระเบียบ

การวิจัย

หน้าที่ที่อุปการะของอาจารย์มหาวิทยาลัยคือหน้าที่ที่ผู้วิจัย การวิจัย
คือการแสวงหาความรู้จากธรรมชาติทั้งที่รู้ที่รู้และมีชีวิตโดยตรงด้วยตนเอง³ ผู้สอน
สภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 1 ซึ่งว่า ผลงานวิจัยจะมีประโยชน์ต่อโลกได้ก็ถึง
จะขยายความรู้วิชา การวางความคิดออกไป ช่วยให้การสอนน่าสนใจและมีจินตนาการ⁴
อาจารย์ที่ทำการวิจัยมักจะสนใจในสิ่งที่นักศึกษาเกิดความรู้สึกสนใจในการใด ๆ ทั้งนี้จึง
เป็นหน้าที่ของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่จะทำการวิจัย

¹ รัศมี โกสินทร์ (นามแฝง) "บทวิเคราะห์อาจารย์มหาวิทยาลัย" กนกวิทยา
4 : 89, เมษายน - มิถุนายน 2516.

² กมล สมวิเชียร และ ก.อื่น ๆ "การศึกษาการสัมมนา" นิตยสารและนิตยสาร มหาวิทยาลัย
ในประเทศไทย หน้า 124.

³ ระวี ภาวิไล "บรรยายทางวิชาการในมหาวิทยาลัย" วารสารคณะกรรมการ
การศึกษามหาวิทยาลัย 3 : 16, ตุลาคม 2515.

⁴ รายการที่ 3 เรื่อง นิสิต นักศึกษา และการวิจัย รายงานผลการ
สัมมนาวิทยาลัยครั้งที่ 1 พ.ศ. 2509 หน้า 134 - 142.

เกนบ กิริสัทธ¹ กล่าวถึงความสำคัญองงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยไว้ว่า "งานวิจัยสำหรับเราขณะนี้ ต้องยอมรับว่ามีความสำคัญเป็นอันดับแรก เพราะทุกแขนงวิชาเรายังไม่มีเหตุผลและการวิเคราะห์ของเราเอง เรามีแต่ทฤษฎีและแนวกรอบของความคิดเห็นทางวิชาการซึ่งเราไปหาจากฝรั่ง"

เอกวิทย์ ๗ ตุลาคม² ให้ทัศนะว่า มหาวิทยาลัยในประเทศไทยยังไม่ปรากฏว่าได้ให้ความสำคัญแก่การวิจัยอย่างจริงจัง โดยกล่าวถึงอาจารย์ว่า "มุ่งการสอนจนละเลยการวิจัย"

กุสุมา สนิทวงศ์ และ ทาณี เชี่ยววาณิช³ ได้กล่าวถึงความสำคัญของการวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยว่า เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้มีความหมายเป็นที่เข้าใจของนิสิตนักศึกษา การขาดการค้นคว้าวิจัยอันก่อให้เกิดความล้าสมัยทางวิชาการและขาดประสิทธิภาพของงานจริงที่จะมาอำนวยการสอน

ป๋วย อึ๊งภากรณ์⁴ ได้กล่าวเสริมถึงความมุ่งหมายของการวิจัยว่า นอกจากจะเป็นการขยายแนวความคิดวิชาการให้กว้างขวางออกไปแล้ว ยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วย ทั้งงานวิจัยจึง เป็นสิ่งที่สำคัญที่จะทำให้มหาวิทยาลัยมาเต็มประโยชน์ต่อสังคมได้ แต่โดยที่งานวิจัยถูกละเลยและให้ความสำคัญน้อยลงตามแสดง จึงทำให้มหาวิทยาลัยขาดประสิทธิภาพในการนี้ไม่เป็นที่สมบูรณ์ เรื่องนี้ได้มีผู้กล่าวถึงอย่างละเอียดของการปฏิบัติงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยไว้ดังนี้

¹ เกนบ กิริสัทธ "ลักษณะวิเศษของงานสอนในมหาวิทยาลัย" ปัญหาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 105 - 107.

² เอกวิทย์ ๗ ตุลาคม "สิ่งจำเป็นปรารถนาแก่ด้านวิชาการ" จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอุดมคติ หน้า 72.

³ กุสุมา สนิทวงศ์ และ ทาณี เชี่ยววาณิช "กิจกรรมการศึกษาค้นคว้าและเผยแพร่วิชาการในมหาวิทยาลัย" ปัญหาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 115 - 117.

⁴ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ "มหาวิทยาลัยกับสังคมไทย" ศูนย์ศึกษา 4 : 59, เมษายน - มิถุนายน 2516.

จากรายงานผลการสัมมนาหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1 กล่าวถึงสาเหตุที่งานวิจัยมีน้อยเพราะ อาจารย์ไม่สนใจงานวิจัย อาจารย์ไม่ได้รับการส่งเสริมจากมหาวิทยาลัย อาจารย์คิดว่าโง่สมองมากจนไม่มีเวลา อาจารย์รับการวิจัย อาจารย์ไม่ได้รับการยกย่องชมเชยในเรื่องการวิจัย ขาดทุนการวิจัย ขาดการสนับสนุนทางการเงิน อุปกรณ์ ยารวมงานและความวุ่นเหวี่ยงอย่างอื่น¹

จากรายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับส่วนราชการ ที่วางแผนและจัดไว้ กล่าวถึงอุปสรรคของงานวิจัยว่า เป็นเพราะมหาวิทยาลัยยังไม่ถือว่างานวิจัยมีความสำคัญทางงานสอนจึงไม่อำนวยความสะดวกให้อาจารย์ทำวิจัย เว้น ไม่ให้ผลตอบแทน ไม่ให้โครงการวิจัย และไม่จัดเวลาให้วิจัยใดเต็มเวลา²

กฤษณา สนิทวงศ์ บละ พาศิ เตียรวาณิช³ ได้กล่าวถึงอุปสรรคของการวิจัยว่า เป็นปัญหาเรื่องเวลา พร้อมทั้งเสนอแนะว่า อาจารย์ควรมีเวลาว่างติดต่อกันนานพอที่จะใช้เวลาครุ่นคิด รวบรวมหลักฐาน โดยยกตัวอย่างถึงทางประเทศว่า เขาส่งเสริมงานวิจัยโดยอนุญาตให้อาจารย์พักการสอนเพื่อไปทำการวิจัยแต่เพียงคนเดียวเป็นเวลานาน 6 เดือน ถึง 1 ปี เรื่องนี้ บัวย อิงการณ สนิทเสนอว่า จำเป็นที่มหาวิทยาลัยจะต้องสนับสนุนให้อาจารย์หยุดทำงานสอนชั่วคราว เพื่อไปทำการวิจัย⁴

¹ รายงานการสัมมนาหาวิทยาลัย ครั้งที่ 1 หน้า 134 - 142.

² รายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับส่วนราชการ ที่วางแผนและจัดไว้ หน้า 7 - 8.

³ กฤษณา สนิทวงศ์ บละ พาศิ เตียรวาณิช "กิจกรรมด้านการคบค้าและเผยแพร่วิชาการในมหาวิทยาลัย" ปัญหาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 115 - 117.

⁴ กรมฯ สนิท เตียร และคนอื่น ๆ "บันทึกการสัมมนา" ปัญหาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 127.

ประสิทธิ์ กุลยาทร¹ ได้ให้ความเห็นเชิงลบเกี่ยวกับอุปสรรคของงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยว่า อาจารย์มีรายได้น้อยและได้เงินเดือนประจำที่ต่ำเกินไป อาจารย์ส่วนใหญ่จึงต้องทำงานอย่างอื่นเพื่อเพิ่มรายได้อีก ซึ่งเป็นการตัดเวลาที่ควรทุ่มเทในงานวิจัย และถึงแม้บางครั้งที่วิจัยได้รับการสนับสนุนทางการเงินก็ตาม แต่ระบบการเบิกจ่ายเงินล่าช้า ทำให้งานวิจัยคาบเกี่ยวไปโดยไม่เกิดผล อีกประการหนึ่งคือ มหาวิทยาลัยเน้นหนักในเรื่องการสอนระดับปริญญาตรีากก จึงล้มเลิกการสอนระดับปริญญาโทซึ่ง เป็นทางหนึ่งที่น่าไปสู่ความก้าวหน้าทางการวิจัย

เอกวิทย์ ณ ถลาง² กล่าวถึงปัจจัยในการวิจัยไว้ว่า การวิจัยจะบรรลุผลสำเร็จเมื่อมององค์ประกอบคือ บุคคล ทุน เงินทุน บริการความสะดวก และเกียรติยศชื่อเสียงที่สังคมมอบให้แก่วิจัย

✓ จึงพอสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยด้านการวิจัยยังไม่เป็นที่สมบูรณ์เนื่องจากมีอุปสรรคดังต่อไปนี้

1. อาจารย์มีชั่วโมงสอนมากเกินไปแล้ว
2. ขาดการสนับสนุนด้านการเงิน การลงทุน และอุปกรณ์
3. ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ
4. ไม่เป็นความรับผิดชอบต่อการศึกษา
5. ขาดความรู้จะทักษะในการวิจัย
6. ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยด้วยตนเอง
7. ขาดผู้นำในการวิจัย
8. ไม่มีเวลาวิจัยเพราะต้องใช้เวลาหารายได้อื่น ๆ
9. หวาดเกรงภัยอันเนื่องมาจากผลการวิจัย
10. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงินและเกียรติยศ

¹ประสิทธิ์ กุลยาทร "ปัญหาการวิจัยในมหาวิทยาลัย" จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในอุดมคติ หน้า 77.

²เอกวิทย์ ณ ถลาง "สิ่งพึงปรารถนาแก่ทางวิชาการ" อ.ด. หน้า 73.

งานบริการทางวิชาการ

เป็นที่พอ ๆ ไรอยู่แล้วว่า มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางทางปัญญาของสังคม และ จึงนี้ มีใจว่าถ้าถ้อยแต่เพียงการสอนและการวิจัยเท่านั้น มหาวิทยาลัยมิใช่โลกที่อยู่แตกต่าง ห่างจากสังคม¹ ทั้งนี้ อาจารย์มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญในการให้บริการทางวิชาการ แก่ชุมชน มหาวิทยาลัยจะ เจริญ เติบโตและขาดความสมบูรณ์อย่างยิ่งถ้าไม่มีการสอนและ การวิจัยโดยไม่มีการบริการทางวิชาการแก่ชุมชน การบริการทางวิชาการแก่ชุมชนนี้ อาจารย์ควรรู้โดย การพิมพ์เอกสารทางวิชาการในแขนงต่าง ๆ การจัดนิทรรศการทาง วิชาการ การสัมมนา การบรรยายพิเศษ การประชุม ทางวิชาการ การจัดชมรมต่าง ๆ ของนิสิต การมีกิจกรรมทางวิชาการ เช่น งานสัปดาห์วิทยาศาสตร์ งานนิทรรศการทาง วิทยาศาสตร์ เป็นต้น?

เอกวิทย์ ข. วิจารณ์³ เห็นว่า มหาวิทยาลัยเป็นประชาคมทางวิชาการและ เป็น ชุมชนปัญญาของประเทศ จึงไม่ควรที่จะดำรงตนเป็น "หอคอยงาช้าง" ซึ่งบรรดาอาจารย์ ทั้งหลายจะ เฉียงจากคนรอบข้างหรือเพียงแต่จะสอนลูกศิษย์ของตนไว้เพื่อความรู้อย่างเดียว การบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยคือ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

จากรายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับส่วนราชการ ที่วางแผนและจัดทำ กล่าวไว้ว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยเป็นผู้นำและขยายองค์ความรู้ ในวิชาการตามสาขาของตน การสร้างและการขยายองค์ความรู้ขึ้นก็คือ การวิจัย ผลของการวิจัยนั้นย่อมไม่เพียงพอที่จะเป็นประโยชน์เฉพาะ แก่การสอนเท่านั้น หากเป็นประโยชน์ ต่อ กิจกรรมการอื่น ๆ ในส่วนของ การบริการประเทศชาติและชนในส่วนของ เอกชนด้วย⁴

¹เกรย์ อังกู้งค์ "สถานะและสวัสดิการของอาจารย์มหาวิทยาลัย" รายงาน การสัมมนามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 2 หน้า 140.

²เอกวิทย์ ข. วิจารณ์ "สิ่งจำเป็นปรารถนาทางวิชาการ" จุลาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเอกกตติ หน้า 73.

³ก.

⁴คณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ รายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงาน ระหว่างมหาวิทยาลัยกับส่วนราชการที่วางแผนและ จัดทำ หน้า 13.

ระวี ภาวิไล¹ กล่าวถึงหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในปัจจุบันนี้ว่า จะต้องให้ความสำคัญ
รวมไปถึงหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1. อาจารย์มหาวิทยาลัยควรได้ออกไปร่วมงานในส่วนราชการอื่น ๆ หรือเป็น
คณะกรรมการเอกชนเป็นเวลาก็คงดีกว่าพอควร ซึ่งจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อ
มหาวิทยาลัยในการปรับปรุงการสอน การจัดตั้งหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาของความเป็น
จริง และจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการให้ความร่วมมือกับส่วนราชการหรือองค์กรเอกชน
นั้น

2. อาจารย์มหาวิทยาลัยควรทำการวิจัยที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ
ทั้งนี้ควรได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยโดยตรง

3. อาจารย์มหาวิทยาลัยควรได้รวมกลุ่มกับ เพื่อเสนอบริการทางวิชาการแก่
หน่วยงานและองค์กรต่าง ๆ ใด

4. อาจารย์มหาวิทยาลัยควรได้การอบรมแก่บุคคลของหน่วยงานอื่น ๆ และ
สนใจ

แต่มหาวิทยาลัยในประเทศไทยปัจจุบันยังไม่ให้ความสำคัญในการให้บริการทาง
วิชาการแก่สังคมเท่าที่ควร² ทั้งนี้เพราะมหาวิทยาลัยของเรา ยังขาดคณาจารย์อย่างมาก
ทั้งในปริมาณและคุณภาพ ภัทยา สายบุญ³ กล่าวถึงสาเหตุที่มหาวิทยาลัยของเรา ยัง
ไม่ได้รับใช้สังคมเท่าที่ควรว่า เนื่องมาจากการขาดปริมาณและคุณภาพของ การวิจัย แต่
เมื่อพิจารณาถึงสาเหตุที่แท้จริงของอุปสรรคในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมแล้ว
พบว่า จักรกลของการบริหารงานของมหาวิทยาลัยเป็นอุปสรรคหลักขวาง

¹ระวี ภาวิไล "บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยแก่ส่วนราชการที่ทำงาน
เกี่ยวกับการวางแผน - พัฒนา" รายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่าง
มหาวิทยาลัยกับส่วนราชการที่วางแผนและพัฒนา หน้า ก - 1.

²เกษม ศิริสัมพันธ์ "การให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยแก่หน่วย
ราชการ" ล.ก. หน้า ข - 4.

³ภัทยา สายบุญ "ความร่วมมือและประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับหน่วย
ราชการที่ทำงานเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา" ล.ก. หน้า จ - 6.

✓ ดังนั้น จึงสรุปถึงปัญหาและอุปสรรคของการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยไทยดังนี้

1. มหาวิทยาลัยไทยให้ความสำคัญของงานให้บริการทางวิชาการแก่สังคมเท่าที่ควร
2. อาจารย์มหาวิทยาลัยมีความสับสนวุ่นวาย ก้าวร้าว คือ มีติดจำกัดในการวิเคราะห์ปัญหาของสังคม มีความรู้ทางทฤษฎีและหลักวิชาไม่สอดคล้องกับสภาพความจริงของสังคม
3. ขาดความร่วมมือและสนับสนุนจากทั้งมหาวิทยาลัยและส่วนราชการอื่น
4. ระบบบริหารมหาวิทยาลัยไม่เอื้อต่อการให้บริการทางวิชาการ
5. การขาดแคลนอาจารย์ ทำให้อาจารย์เท่าที่มีอยู่ต้องใช้เวลาไปสอนมากเกินไปจนหาเวลาให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
6. ขาดการสนับสนุนทางการเงิน อุปกรณ์ ความสะดวก
7. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงินและเกียรติยศ

บทที่ 3

วิธีคำนวณการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มประชากร

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มประชากรที่ส่วนรู้ได้มาจากทางวิชาการของ
อาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ในปีการศึกษา 2517 คือ

1. อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เฉพาะที่ทำการสอนในปี
การศึกษา 2517 จำนวน 81 คน

2. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เฉพาะที่กำลังศึกษาในปี
การศึกษา 2517 จำนวน 1,301 คน

ตาราง 1 แสดงกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ

อาจารย์			นิสิต		
ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
46	35	81	696	605	1,301

บทที่ 3

วิธีการเก็บการศึกษานี้

กลุ่มประชากร

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มประชากรที่ผู้วิจัยได้เลือกมาศึกษาทางวิชาการของ
อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ในปีการศึกษา 2517 คือ

1. อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เฉพาะที่ทำการสอนในปี
การศึกษา 2517 จำนวน 81 คน

2. นิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เฉพาะที่กำลังศึกษาในปี
การศึกษา 2517 จำนวน 1,301 คน

ตาราง 1 แสดงกลุ่มประชากร จำแนกตามเพศ

อาจารย์			นิสิต		
ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
46	35	81	696	605	1,301

ตาราง 2 แสดงกลุ่มประชากรนิสิต จำแนกตามปีเข้าเรียนและ เพศ

ปีเข้าเรียน	ชาย	หญิง	รวม
ปี 1	138	131	269
ปี 2	186	71	257
ปี 3	170	181	351
ปี 4	202	222	424
รวม	696	605	1,301

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง * โดยมีลำดับขั้นในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาสภาพการเรียนการสอนโดยทั่วไปของนิสิตและอาจารย์มหาวิทยาลัย จากงานพิมพ์ จากการสังเกต สัมภาษณ์ สอบถาม นิสิตและอาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

2. สร้างแบบสอบถามแล้วนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้งอาจารย์และนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ชุด คือ

1. แบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มประชากรอาจารย์
2. แบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มประชากรนิสิต

แบบสอบถามที่ใช้กับกลุ่มประชากรอาจารย์ แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนบุคคล ตามเกี่ยวกับเพศ อายุ ประสบการณ์ใน

* ภูภาคผนวก

การทางาน สถานการทางครวมครวั วาที่สอโนในรอบปี งานรุกรการที่ทำในรอบปี และงานเเคเดที่ทำในรอบปี

ตอนที 2 แบ่ง เป็น 3 ภาค คือ

ภาคที 1 แบบสอตามการปฏิทังงานการการสอของอาจารย์ ถาานเกี่ยวกับราวเวช่วโมงที่สอโนในแต่ละภาค เรียบ

ภาคที 2 แบบสอตามพหาททางวาการของอาจารย์การการสอจำนวน 15 ข้อ ในการราวแบบพหาททางวาการ อาจารย์จะพิจารณาตามความความคิดเห็นของตนเอง โดยกำหนดให้ป็นอัตราสวประเทิกภา ดังนี

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่เกิขึ้นมากทีสุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่เกิขึ้นค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่เกิขึ้นปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่เกิขึ้นค่อนข้างน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่แทบไม่เกิขึ้นเลย

ภาคที 3 แบบสอตามเกี่ยวกับอุปสรรคที่ทาให้การปฏิทังงานการการสอของอาจารย์ไม่สมบูรณ์ จำนวน 10 ข้อ อาจารย์จะพิจารณาตามความความคิดเห็นของตนเอง โดยกำหนดให้ป็นอัตราสวประเทิกภา ดังนี

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคค่อนข้างน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่แทบไม่ป็นอุปสรรคเลย

ตอนที 3 แบ่งออกเป็น 2 ภาค คือ

ภาคที 1 แบบสอตามเกี่ยวกับงานวิจัยของอาจารย์ เป็นแบบสอตามวิธีเเคเดตอบเเคมดา โดยถาว่า เคยทาการวิจัยหรือไม่ ในกรณีทีเคยทาการวิจัยนั้นทาวิจัยทีไร่อง แต่ละไร่องมีเรวรงานเกิขึ้น ใจเวลากัช่วโมงตอสัปดาห์ และใจเวลาทั้งมกทีสัปดาห์ ตลอดจนถาไปถึงแรงจูงใจทีทาให้ทาวิจัย

ภาคที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคในการทำวิจัย ทั้งในกรณีที่
เคยทำและไม่เคยทำวิจัย แบบสอบถามชุดนี้มีจำนวน 12 ข้อ ในการตอบแบบสอบถาม
นี้ อาจารย์ผู้ตอบจะพิจารณาแต่ละข้อตามความคิดเห็นของตนเอง โดยกา นกในนี้
มากกว่าส่วนประ เเทใจกา ดังนี้

- 5 หมายถึง อุปสรรคที่เกี่ยวกับสภาพสังคมมากที่สุด
- 4 หมายถึง อุปสรรคที่เกี่ยวกับความรู้ความสามารถ
- 3 หมายถึง อุปสรรคที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม
- 2 หมายถึง อุปสรรคที่เกี่ยวกับทัศนคติ
- 1 หมายถึง อุปสรรคที่เกี่ยวกับแรงจูงใจ

ตอนที่ 4 แบ่ง เป็น 2 ภาค คือ

ภาคที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการของอาจารย์
เป็นแบบสอบถามชนิดที่ผู้ตอบได้ค่า ว่า เคยหรือไม่เคยให้บริการทางวิชาการในเขต
การนิเทศน์ ถ้าเคยให้บริการทางวิชาการในกา นกนี้ ๆ ก็ตามจำนวนครั้งหรือจำนวน
เรื่อง งานให้บริการที่ถามเกี่ยวกับ การศึกษาพัฒนาทางวิชาการ เสนอทางสื่อมวลชน
การพิมพ์ตำรา การพิมพ์งานวิจัย การร่วมสัมมนาทางวิชาการ เป็นต้น

ภาคที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคในการให้บริการทางวิชาการ
จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่ใช้ค่าและมาตราส่วนประ เเทใจกา เช่นเดียวกับที่ใช้ใน
ตอนที่ 2 ภาคที่ 2 โดยคิดแปลง แปลี่ยนกว่า งานวิจัย เป็น งานบริการทางวิชาการ

แบบสอบถามที่ใช้กลุ่มประชากรวิสิต แบ่ง เป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนบุคคล ตามเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับชั้นที่
กำลังศึกษาอยู่ วิชาเอก ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพทางครอบครัว

ตอนที่ 2 แบ่ง เป็น 2 ภาค คือ

ภาคที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานการสอนของอาจารย์
จำนวน 15 ข้อ ผู้ตอบแบบสอบถามจะพิจารณาแต่ละข้อตามความคิดเห็นของตนเอง
โดยกาหนดมาตราส่วนประ เเทใจกา ดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่ เกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์มากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่ เกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์ค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่ เกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์มากปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่ เกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์ค่อนข้างน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่แทบไม่เกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์เลย

ภาคที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพที่ผู้ศึกษาทำในการปฏิบัติงาน
 การสอนของอาจารย์ไม่สมบูรณ์ จำนวน 10 ข้อ ผู้ตอบจะพิจารณาแต่ละ ข้อตาม
 ความคิดเห็นของตน โดยกำหนดมาตราส่วนประเมินค่า ดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นเลิศมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นเลิศค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นเลิศปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นเลิศค่อนข้างน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่แทบไม่เลิศเลย

การทดสอบใจและการแก้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

จากการทดลองใช้แบบสอบถามกับอาจารย์จำนวน 10 คน และนิสิตจำนวน
 40 คน ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เมื่อวันที่ 3 - 6 กุมภาพันธ์ 2518
 ปรากฏว่ามีความเชื่อมั่น 0.894 ซึ่งหาโดยวิธี Coefficient - Alpha ส่วนค่า
 ความเที่ยงตรงในการพิจารณาความถูกต้องของ เนื้อหาและสาระสำคัญของแบบสอบถาม
 เป็นรายชื่อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งและ เก็บแบบสอบถามจากกลุ่มประชากรอาจารย์และนิสิตด้วยตนเอง
 สำหรับกลุ่มประชากรอาจารย์ ผู้วิจัยได้มอบแบบสอบถามให้ตอบตั้งแต่ วันที่ 17 กุมภาพันธ์
 2518 และได้อีกตามใบคำแนะนําและทวงถามจนได้แบบสอบถามคืนมาครบ ส่วนกลุ่ม
 ประชากรนิสิต ผู้วิจัยได้มีโอกาสพบปะกับนิสิตเป็นกลุ่ม ๆ ด้วยตนเอง ทั้งนี้เพื่อใบคำ
 แนะนำในการตอบแบบสอบถามและ เก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนทันที ตั้งแต่วันที่ 17 - 24
 กุมภาพันธ์ 2518

การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

แบบสอบถามที่นำไปสอบถามกลุ่มประชากรอาจารย์คณะนิเทศศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางส่วน จำนวน 31 ฉบับ และ 1,301 ฉบับ ตามคำขันั้น ได้รับกลับคืนมาจากอาจารย์นิเทศ 33 ฉบับ อาจารย์ชาย 45 ฉบับ รวม 78 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.30 และจากนิสิตหญิง 559 ฉบับ นิสิตชาย 627 ฉบับ รวม 1,186 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.16 รวมแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งสิ้น 1,382 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 1,264 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.46 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด เมื่อตรวจสอบแบบสอบถามแล้วปรากฏว่าเป็นแบบสอบถามที่ใช่ใ้ทุกฉบับ ทั้งนี้เพราะผู้วิจัยได้ติดขอ แนะนำ ในคู่มือแบบสอบถามเป็นรายบุคคลในกรณีที่มีแบบสอบถามสงสัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้ใช้เครื่องคิดเลขช่วยคำนวณค่าร้อยละ เป็นรายข้อทดสอบ ในแต่ละกลุ่มประชากร และ เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประชากร เพื่อสรุปผลการศึกษานี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการทำและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการศึกษานี้ ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากรอาจารย์และกลุ่มประชากรนิสิตมหาวิทยาลัยรัตนโกสินทร์วิโรฒ บางแสน เกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของอาจารย์ดังนี้

1. กลุ่มประชากรอาจารย์ จำแนกตามเพศ วุฒิ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพทางครอบครัว งานสอน งานธุรการ งานพิเศษ จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์
2. กลุ่มประชากรนิสิต จำแนกตามเพศ ระดับชั้นที่กำลังศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพทางครอบครัว

3. กลุ่มประชากรอาจารย์ ทำการวิเคราะห์ในด้านต่อไปนี้

- 3.1 สภาพการปฏิบัติงานด้านการสอน
- 3.2 อุปสรรคที่ทำให้ไม่อาจปฏิบัติงานด้านการสอนได้อย่างสมบูรณ์
- 3.3 สภาพการปฏิบัติงานด้านการวิจัย
- 3.4 อุปสรรคที่ทำให้ไม่อาจปฏิบัติงานด้านการวิจัยได้อย่างสมบูรณ์
- 3.5 สภาพการปฏิบัติงานด้านบริการทางวิชาการ
- 3.6 อุปสรรคที่ทำให้ไม่อาจปฏิบัติงานด้านบริการทางวิชาการได้อย่างสมบูรณ์

4. กลุ่มประชากรนิสิต ทำการวิเคราะห์ในด้านต่อไปนี้

- 4.1 สภาพการปฏิบัติงานด้านการสอนของอาจารย์
- 4.2 อุปสรรคที่ทำให้อาจารย์ไม่อาจปฏิบัติงานด้านการสอนได้อย่างสมบูรณ์

อนึ่ง ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้กำหนดให้ใช้สัญลักษณ์ ดังนี้

จน. หมายถึง จำนวน

% หมายถึง คิดเป็นร้อยละ

(5) หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น หรือ เป็นอุปสรรคมากที่สุด หรือ เป็นอุปสรรคที่สำคัญมากที่สุด

- (4) หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น หรือ เป็นอุปสรรคค่อนข้างมาก หรือ เป็นอุปสรรคที่สำคัญค่อนข้างมาก
- (3) หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นมากน้อยปานกัน หรือ เป็นอุปสรรคปานกลาง หรือ เป็นอุปสรรคที่สำคัญปานกลาง
- (2) หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้น หรือ เป็นอุปสรรคค่อนข้างน้อย หรือ เป็นอุปสรรคที่สำคัญค่อนข้างน้อย
- (1) หมายถึง พฤติกรรมนั้นแทบไม่เกิดขึ้น หรือ แทบไม่เป็นอุปสรรค หรือ เป็นอุปสรรคที่แทบไม่มีความสำคัญเลย

ทั้งนี้แล้วแต่กรณีไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในระบบสอบถามปรากฏผลดังนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละของครูประจำกรรณจารย์ฝ่ายหญิง จำแนกตาม
วุฒิ อายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพทางครอบครัว งานสอน งานธุรการ
งานพิเศษ และจำนวนชั่วโมงสอนต่อสัปดาห์

รายละเอียดส่วนบุคคล		เพศ				รวม	
		ชาย		หญิง		จน.	%
		จน.	%	จน.	%		
วุฒิ	ปริญญาตรี	10	22.22	7	21.21	17	21.79
	สูงกว่าปริญญาตรี	35	77.78	26	78.79	61	78.21
อายุ	ต่ำกว่า 35 ปี	18	40.00	17	51.52	35	44.87
	ตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป	27	60.00	16	48.48	43	55.13
ประสบการณ์ การทำงาน	ต่ำกว่า 10 ปี	21	46.67	15	45.46	36	46.15
	ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	24	53.33	18	54.54	42	53.85
สถานภาพทาง ครอบครัว	โสด	9	20.00	13	39.39	22	28.21
	สมรส	36	80.00	20	60.61	56	71.79
งานสอน	ต่ำกว่า 3 วิชา	14	31.11	11	33.33	25	32.05
	ตั้งแต่ 3 วิชาขึ้นไป	31	68.89	22	66.67	53	67.95
งานธุรการ	มี	6	13.33	2	6.06	8	10.26
	ไม่มี	39	86.67	31	93.94	70	89.73
งานพิเศษ	มี	37	82.22	25	75.76	62	79.47
	ไม่มี	8	17.78	8	24.24	16	20.51
จำนวนชั่วโมงสอน ต่อสัปดาห์	ต่ำกว่า 10 ชั่วโมง	10	22.22	11	33.33	21	26.92
	ตั้งแต่ 10 ชั่วโมง ขึ้นไป	35	77.78	22	66.67	57	73.08

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นผลดังนี้

1. ร้อยละ 78.21 ของกลุ่มประชากรอาจารย์ เป็นผู้มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี
2. ร้อยละ 55.13 ของกลุ่มประชากรอาจารย์ มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป
3. ร้อยละ 53.85 ของกลุ่มประชากรอาจารย์ เป็นผู้มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
4. ร้อยละ 71.79 ของกลุ่มประชากรอาจารย์ เป็นผู้สมรสแล้ว
5. ร้อยละ 67.95 ของกลุ่มประชากรอาจารย์ ทำการสอนตั้งแต่ 3 วิชาขึ้นไป
6. ร้อยละ 89.73 ของกลุ่มประชากรอาจารย์ ไม่ได้ทำงานด้านธุรการ
7. ร้อยละ 79.47 ของกลุ่มประชากรอาจารย์ ทำงานพิเศษ ซึ่งนอกเหนือจากงานสอนและงานธุรการ
8. ร้อยละ 73.08 ของกลุ่มประชากรอาจารย์ มีชั่วโมงสอนตั้งแต่ 10 ชั่วโมงขึ้นไปตลอดสัปดาห์
9. อาจารย์ชายและอาจารย์หญิงส่วนมากมีลักษณะต่าง ๆ ตามประเภทของการว่าบนกที่คล้ายคลึงกัน คือ เป็นผู้มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 10 ปี สมรสแล้ว สอนมากกว่า 3 วิชา ไม่ไปปฏิบัติงานด้านธุรการ และชั่วโมงสอนมากกว่า 10 ชั่วโมงตลอดสัปดาห์ ส่วนที่ต่างกันคือ อาจารย์ชายส่วนมากมีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป ส่วนอาจารย์หญิงส่วนมากมีอายุต่ำกว่า 35 ปี

ตาราง 4 แสดงจำนวนและการร้อยละของกลุ่มประชากรนิสิตชายหญิง จำแนกตามอายุ ระดับชั้นที่ศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และสถานภาพทางครอบครัว

สถานภาพของนิสิต		ชาย		หญิง		รวม	
		จน.	%	จน.	%	จน.	%
อายุ	ต่ำกว่า 20 ปี	303	48.33	341	61.00	644	54.30
	ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป	324	51.67	218	39.00	542	45.70
ระดับชั้นที่ศึกษา	ระดับอนุปริญา	299	47.69	187	33.45	486	40.98
	ระดับปริญาตรี	328	52.31	372	66.55	700	59.02
ประสบการณ์การทำงาน	ไม่เคย	541	86.28	545	97.50	1,086	91.57
	เคย	86	13.72	14	2.50	100	8.43
สถานภาพทาง	โสด	573	91.39	551	98.57	1,124	94.77
ครอบครัว	สมรส	54	8.61	8	1.43	62	5.23

จากตาราง 4 ปรากฏผลดังนี้

1. นิสิตร้อยละ 54.30 เป็นผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปี
2. นิสิตร้อยละ 59.02 กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 และ 4 ของระดับ

ปริญาตรี

3. นิสิตร้อยละ 91.57 ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน
4. นิสิตร้อยละ 94.77 เป็นโสด

5. นิสิตชายและนิสิตหญิงส่วนมากมีลักษณะทาง ๆ ตามการจำแนกที่คล้ายคลึงกัน คือ กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญาตรี ไม่เคยมีประสบการณ์การทำงาน และเป็นโสด ส่วนที่ทางกับคือ นิสิตชายส่วนมากมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป แต่นิสิตหญิงส่วนมากมีอายุต่ำกว่า 20 ปี

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายที่มีทักษะต่อสภาพการสอนของตน

สภาพการสอนของอาจารย์	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย	17	37.78	20	44.44	7	15.56	1	2.22	-	-
2. ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย	2	4.44	6	13.33	10	22.22	20	44.44	7	15.56
3. ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล	3	6.67	5	11.11	2	4.44	7	15.56	28	62.22
4. ออกความึกเห็นของตน ประกอบการสอน	9	20.00	19	42.22	11	24.44	4	8.89	2	4.44
5. เปิดโอกาสให้ซักถามได้	29	64.44	12	26.67	3	6.67	-	-	1	2.22
6. รับฟังความึกเห็นที่ซักแย้ง	26	57.78	13	28.89	5	11.11	1	2.22	-	-
7. นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน	19	42.22	15	33.33	10	22.22	-	-	1	2.22
8. บรรยายเหนือหน้า หรือ บอกใจอก	1	2.22	5	11.11	11	24.44	12	26.67	16	35.56
9. แนะนำให้คนควาเพิ่มเติม ควยตนเอง	13	28.89	17	37.78	14	31.11	1	2.22	-	-
10. ใช้มื่อการบรรยายเรียบ	10	22.22	16	35.56	16	35.56	3	6.67	-	-
11. ยึดตำรา และ/หรือ ควย คึกเห็นของตน	4	8.89	18	40.00	15	33.33	7	15.56	1	2.22
12. พื่อให้ถูกซักถามหรือโดยมย	32	71.11	10	22.22	3	6.67	-	-	-	-
13. ใช้เวรควยควยควยควยควย	33	73.33	10	22.22	1	2.22	-	-	1	2.22
14. ใช้โอกาสออกควยคึกเห็น	36	80.00	7	15.56	2	4.44	-	-	-	-
15. สอนและสอนแบบควยควย	2	4.44	9	20.00	19	42.22	12	26.67	3	6.67

จากตาราง ๒ มีรายงานว่า กลุ่มประชากรอาจารย์ชายแสดงทักษะ เกี่ยวกับการ
สภาพการสอนของตนว่า พฤติกรรม เกิดขึ้นบ่อยปานกลาง เกิดขึ้นมากที่สุด มี
ดังนี้

อาจารย์ชายส่วนมาก

ร้อยละ 100.00 เห็นว่า อาจารย์ผู้มีจิตที่เสียชกตามหรือโถ่แย้ง
ร้อยละ 100.00 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาออกความคิดเห็น
ร้อยละ 97.78 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย
ร้อยละ 97.78 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามได้
ร้อยละ 97.78 เห็นว่า อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาที่ซักแย้ง

กึ่งมาก

ร้อยละ 97.78 เห็นว่า อาจารย์แนะนำให้นักศึกษาที่มาค้นคว้าเพิ่มเติม

กึ่งน้อย

ร้อยละ 97.78 เห็นว่า อาจารย์ให้เกร็ดความรู้ความสนุกสนาน
ร้อยละ 97.77 เห็นว่า อาจารย์นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน
ร้อยละ 93.34 เห็นว่า อาจารย์กำหนดให้นักศึกษาฝึกกิจกรรมการเรียน

น้อย

ร้อยละ 86.66 เห็นว่า อาจารย์ออกความคิดเห็นของตนเองประกอบ

การตอบ

ร้อยละ 82.22 เห็นว่า อาจารย์ยึดคำราว และ/หรือ ความคิดเห็น

ของว่าเป็นสำคัญ

ร้อยละ 66.66 เห็นว่า อาจารย์สอนและสอนแบบความจำ

อาจารย์ชายส่วนน้อย

ร้อยละ 39.99 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย
ร้อยละ 37.77 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายหรืออ่าน

หรือมองไม่ออก

ร้อยละ 22.22 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล

ตาราง 6 แสดงจำนวนและการยบละเอียดของกลุ่มประชากรอาจารย์หญิงที่มีทัศนะต่อสภาพการสอนของตน

สภาพการสอนของอาจารย์	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย	16	48.48	12	36.36	4	12.12	—	—	1	3.03
2. ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย	1	3.03	4	12.12	15	45.45	9	27.27	4	12.12
3. ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล	—	—	—	—	3	9.09	10	30.30	20	60.60
4. ออกความคิดเห็นของตนประกอบการสอน	6	18.18	7	21.21	19	57.58	1	3.03	—	—
5. เปิดโอกาสให้ซักถามได้	15	45.45	16	48.48	2	6.06	—	—	—	—
6. รับฟังความคิดเห็นที่ขัดแย้ง	16	48.48	13	39.39	3	9.09	1	3.03	—	—
7. นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน	6	18.18	21	63.64	5	15.15	1	3.03	—	—
8. บรรยายเฉยๆ อ่าน หรือบอกให้จด	—	—	1	3.03	5	15.15	8	24.24	19	57.58
9. แนะนำให้คนควาเพิ่มเติมทวยนเอง	8	24.24	17	51.51	6	18.18	2	6.06	—	—
10. ใ้มีกิจกรรมการเรียน	3	9.09	16	48.48	11	33.33	2	6.06	1	3.03
11. ยึดตำรา และ/หรือ ความคิดเห็นของตน	3	9.09	9	27.27	13	39.39	4	12.12	4	12.12
12. พยายามที่จะชักจูงหรือโต้แย้ง	17	51.51	12	36.36	4	12.12	—	—	—	—
13. ให้เกรดความประพฤติธรรม	25	75.76	8	24.24	—	—	—	—	—	—
14. ให้โอกาสออกความคิดเห็น	24	72.73	8	24.24	1	3.03	—	—	—	—
15. สอนและสอบเน้นความจำ	1	3.03	3	9.09	18	54.55	9	27.27	2	6.06

จากตาราง 6 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์หญิงแสดงทัศนะ เกี่ยวกับการสอนของตนเองว่า พฤติกรรมที่เลวร้ายมากน้อยปานกลาง เกิดขึ้นมากที่สุด มีดังนี้

อาจารย์หญิงส่วนมาก

ร้อยละ 100.00 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้ศิษย์ถามได้

ร้อยละ 100.00 เห็นว่า อาจารย์พอใจที่นิสิตถามหาหรือโต้แย้ง

ร้อยละ 100.00 เห็นว่า อาจารย์ไม่เกิดความรู้สึกยุติธรรม

ร้อยละ 96.97 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย

ร้อยละ 96.97 เห็นว่า อาจารย์วัดความคิดเห็นของตนเองประกอบ

การสอน

ร้อยละ 96.97 เห็นว่า อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่ขัดแย้ง

กับงาน

ร้อยละ 96.97 เห็นว่า อาจารย์นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน

ร้อยละ 93.94 เห็นว่า อาจารย์แนะนำให้นิสิตศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม

ด้วยตนเอง

ร้อยละ 90.00 เห็นว่า อาจารย์กำหนดใ้ นิสิตมีกิจกรรมการเรียน

งาน เขียนรายงาน พกรายงาน

ร้อยละ 75.75 เห็นว่า อาจารย์ยกตำราของอาจารย์ และ/หรือ

ความคิดของตนเป็นสำคัญ

ร้อยละ 66.67 เห็นว่า อาจารย์สอนและสอน แนวความจำ

ร้อยละ 60.06 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย

อาจารย์หญิงส่วนน้อย

ร้อยละ 18.18 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเหมือนอ่าน

หรือบอกใจ

ร้อยละ 9.99 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล

ตาราง 7 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงที่ทัศนะต่อสภาพ
การสอนของตน

สภาพการสอนของอาจารย์	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย	33	42.31	32	41.03	11	14.10	1	1.28	1	1.28
2. ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย	3	3.85	10	12.82	25	32.05	29	37.18	11	14.10
3. ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล	3	3.38	5	6.41	5	6.41	17	21.80	48	61.54
4. ออกความคิดเห็นของตน ประกอบการสอน	15	19.23	26	33.33	30	38.46	5	6.41	2	2.56
5. เปิดโอกาสให้ซักถามได้	44	56.41	28	35.90	5	6.41	—	—	1	1.28
6. รับฟังความคิดเห็นที่ขัดแย้ง	42	53.85	26	33.33	8	10.26	2	2.56	—	—
7. นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน	25	32.05	36	46.15	15	19.23	1	1.28	1	1.28
8. บรรยายเหมือนอ่าน หรือ บอกใจจด	1	1.28	6	7.70	16	20.51	20	25.64	35	44.87
9. แนะนำให้คนควาเพิ่มเติม ควยตนเอง	21	26.92	34	43.59	20	25.64	3	3.85	—	—
10. ให้มีกิจกรรมการเรียน	13	16.67	32	41.03	27	34.62	5	25.64	1	1.28
11. ยึดตำรา และ/หรือ ความ คิดเห็นของตน	7	8.97	27	34.62	28	35.90	11	14.10	5	6.41
12. พยายามที่จะชักถามหรือโต้แย้ง	49	62.82	22	28.21	7	8.97	—	—	—	—
13. ให้เกรงควยความยุติธรรม	58	74.36	18	23.08	1	1.28	—	—	1	1.28
14. ให้โอกาสออกความคิดเห็น	60	76.92	15	19.23	3	3.85	—	—	—	—
15. สอบและสอบแนวความจำ	3	3.85	12	15.38	37	47.44	21	26.92	5	6.41

จากตาราง 7 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงแสดงทัศนะเกี่ยวกับ
สถานการณ์ของคณะฯ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากนโยบายข้างต้นถึง เกิดขึ้นมากที่สุด มีดังนี้

อาจารย์ชายหญิงส่วนมาก

ร้อยละ 100.00 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้า หรือโต้แย้ง

ร้อยละ 100.00 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาออกความคิดเห็น

ได้

ร้อยละ 98.72 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าได้

ร้อยละ 98.72 เห็นว่า อาจารย์ให้เกรกด้วยความรู้ ความรู้

ร้อยละ 97.44 เห็นว่า อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่ขัดแย้ง

กับตน

ร้อยละ 97.43 เห็นว่า อาจารย์นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน

ร้อยละ 96.15 เห็นว่า อาจารย์แนะนำให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

ด้วยตนเอง

ร้อยละ 92.32 เห็นว่า อาจารย์กำหนดให้นักศึกษามีกิจกรรมการเรียน

งาน เขียนรายงาน หรือรายงาน

ร้อยละ 91.02 เห็นว่า อาจารย์ออกความคิดเห็นของตนเองประกอบ

การสอน

ร้อยละ 79.49 เห็นว่า อาจารย์ยึดตำรา และ/หรือ ความคิดเห็น

ของตน เป็นสำคัญ

ร้อยละ 66.67 เห็นว่า อาจารย์สอนและสอนแบบความจำ

อาจารย์ชายหญิงส่วนน้อย

ร้อยละ 48.72 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย

ร้อยละ 29.49 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเหมือนอ่าน

หรือบอกให้จด

ร้อยละ 16.66 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล

ตาราง 8 แสดงจำนวนและการร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายที่มีทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานการสอน

อุปสรรคในการสอน	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ จึงไม่ อาจรวบอภิปรายใจ	10	22.22	17	37.78	14	31.11	2	4.44	2	4.44
2. เนื้อหาวิชามีมาก จึงไม่มี เวลาสอนแบบอื่น ๆ	9	20.00	21	46.67	10	22.22	3	6.67	2	4.44
3. มีหนังสืออ่านประกอบน้อย	15	33.33	18	40.00	6	13.33	2	4.44	4	8.89
4. นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือ ให้เข้าใจด้วยตนเองได้	9	20.00	20	44.44	11	24.44	5	11.11	—	—
5. อาจารย์เน้นการสอนการสอบ แบบท่องจำ	1	2.22	4	8.89	21	46.67	12	26.67	7	15.56
6. นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เกรงขัดแย้ง เกรง	2	4.44	9	20.00	9	20.00	7	15.56	18	40.00
7. นิสิตเคยชินต่อการเรียนแบบ ฟังคำบรรยาย	14	31.11	17	37.78	6	13.33	3	6.67	5	11.11
8. นิสิตในชั้นเรียนมีจำนวน มากเกินไป	11	24.44	12	26.67	14	31.11	4	8.89	4	8.89

จากตาราง 8 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์ชายบสภงทักษะ เกี่ยวกับ
อุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสอนว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุด
มีดังนี้

อาจารย์ชายส่วนมาก

ร้อยละ 91.11 เห็นว่า นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชานี้ ๆ จึงไม่มีความ
คิดเห็น และ/หรือ ไม่อาจารย์บอกปรัยไต่

ร้อยละ 88.89 เห็นว่า เนื้อหาวิชาดีมาก อาจารย์เกร็งว่าจะสอน
ไม่ทันหลักสูตร จึงไม่เวลาดูแบบอื่น ๆ นอกจากบรรยาย

ร้อยละ 88.89 เห็นว่า นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียน
ในเข้าใจด้วยตนเองได้

ร้อยละ 86.66 เห็นว่า มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนน้อยหรือไม่มี
เพียงพอ

ร้อยละ 82.22 เห็นว่า นิสิตเคยชินต่อการเรียนแบบฟังคำบรรยาย

ร้อยละ 82.22 เห็นว่า นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชามีจำนวนมากเกินไป

ร้อยละ 57.78 เห็นว่า อาจารย์เน้นการสอนการสอบแบบ

ท่องจำ

อาจารย์ชายส่วนน้อย ร้อยละ 44.44 เห็นว่า นิสิตไม่กล้าแสดงความคิด
เห็น เพราะเกรงมีผลกระทบไปถึงเกรดของตน

ตาราง 9 แสดงจำนวนและการยดะของกลุ่มประชากรอาจารย์หญิงที่ทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานการสอน

อุปสรรคในการสอน	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จ.น.	%	จ.น.	%	จ.น.	%	จ.น.	%	จ.น.	%
1. นิสิตขาดพื้นฐาน จึงไม่ อาจรวมอภิปรายได้	5	15.15	12	36.36	10	30.30	4	12.12	2	6.06
2. เนื้อหาวิชามีมาก จึงไม่มี เวลาสอนแบบอื่น	7	21.21	13	39.39	6	18.18	4	12.12	3	9.09
3. วิทยฐานะอ่านประกอบน้อย	6	18.18	10	30.30	10	30.30	5	15.15	2	6.06
4. นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือ ให้เข้าใจด้วยตนเองได้	3	9.09	12	36.36	9	27.27	5	15.15	4	12.12
5. อาจารย์เน้นการสอนการสอบ แบบท่องจำ	—	—	4	12.12	10	30.30	9	27.27	10	30.30
6. นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เกรงถึงผลถึง เกรอก	1	3.03	3	9.09	6	18.18	6	18.18	17	51.51
7. นิสิตเคยชินต่อการเรียน แบบฟังคำบรรยาย	5	15.15	13	39.39	11	33.33	3	9.09	1	3.03
8. นิสิตในชั้นเรียนมีจำนวนมาก เกินไป	4	12.12	14	42.42	6	18.18	6	18.18	3	9.09

จากการวาง 9 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์วิทยุประสงค์นั้นเกี่ยวกับ
อุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอนว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุด
มีดังนี้

อาจารย์หญิงส่วนมาก

ร้อยละ 87.87 เห็นว่า นิสิตเคยชินต่อการเรียนแบบฟังคำบรรยาย

ร้อยละ 81.81 เห็นว่า นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชานั้น ๆ จึงไปมี

ความคิดเห็น และ/หรือ ไม่อาจรวมอภิปรายได้

ร้อยละ 78.78 เห็นว่า เนื้อหาวิชาที่มีมาก อาจารย์เกรงว่าจะสอน

ไม่ทันหลักสูตร จึงไม่มีเวลาสอนแบบอื่น ๆ นอกจากบรรยาย

ร้อยละ 78.78 เห็นว่า มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนมากเกินไป

ไม่เพียงพอ

ร้อยละ 72.72 เห็นว่า นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสืออ่านประกอบให้

เข้าใจครบถ้วนได้

ร้อยละ 72.72 เห็นว่า นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชาจำนวนมากเกินไป

อาจารย์หญิงส่วนน้อย

ร้อยละ 42.43 เห็นว่า อาจารย์เน้นการสอนการสอบแบบท่องจำ

ร้อยละ 30.30 เห็นว่า นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงมี

ผลกระทบไปถึง เกียรติของตน

ตาราง 10 แสดงจำนวนและการยอมรับของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงที่มีทัศนะเกี่ยวกับ
อุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอน

อุปสรรคในการสอน	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน	%	จน	%	จน	%	จน	%	จน	%
1. นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ จึงไม่ อาจรวบยอดได้	15	19.23	29	37.18	24	30.77	6	7.70	4	5.13
2. เนื้อหาวิชามีมาก จึงไม่มี เวลาสอนแบบอื่น ๆ	16	20.51	34	43.59	16	20.51	7	8.97	5	6.41
3. มีหนังสืออ่านประกอบน้อย	21	26.92	28	35.90	16	20.51	7	8.97	6	7.70
4. นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือ ในเข้าใจด้วยตนเองได้	12	15.38	32	41.03	20	25.64	10	12.82	4	5.13
5. อาจารย์เน้นการสอนการสอบ แบบท่องจำ	1	1.28	8	10.26	31	39.74	21	26.92	17	21.80
6. นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เกรงผิดถึง เกรด	3	3.85	12	15.38	15	19.23	13	16.67	35	44.87
7. นิสิตเคยชินต่อการ เรียนแบบ ฟังคำบรรยาย	19	24.36	30	38.46	17	21.80	6	7.70	6	7.70
8. นิสิตในชั้นเรียนมีจำนวนมาก เกินไป	15	19.23	26	33.33	20	25.64	10	12.82	7	8.97

จากตาราง 10 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงแสดงทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอนว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญมากกลางถึงมากที่สุด มีดังนี้

อาจารย์ชายหญิงส่วนมาก

ร้อยละ 87.18 เห็นว่า นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชาอื่น ๆ จึงไม่มีความคิดเห็น และ/หรือ ไม่อาจรวมอภิปรายได้

ร้อยละ 84.62 เห็นว่า นิสิตเคยชินต่อการเรียนแบบท่องจำบรรยาย

ร้อยละ 84.61 เห็นว่า เนื้อหาวิชามีมาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทันหลักสูตร จึงไม่มีเวลาสอนแบบอื่น ๆ นอกจากบรรยาย

ร้อยละ 83.33 เห็นว่า มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนน้อยหรือไม่มีเพียงพอ

ร้อยละ 82.05 เห็นว่า นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียนในหัวใจด้วยตนเองได้

ร้อยละ 78.20 เห็นว่า นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชาใช้เวลาเรียนมากเกินไป
อาจารย์ชายหญิงส่วนน้อย

ร้อยละ 48.72 เห็นว่า อาจารย์เน้นการสอนการสอบแบบท่องจำ

ร้อยละ 38.46 เห็นว่า นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็นเพราะเกรงมีผลกระทบไปถึงเกรดของตน

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ซึ่ง เคยและไม่เคยปฏิบัติงานวิจัย จำแนกตามเพศ

	ชาย		หญิง		รวม	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%
เคย	6	13.33	4	12.12	10	12.82
ไม่เคย	39	86.67	29	87.88	68	87.18
รวม	45	100.00	33	100.00	78	100.00

จากตาราง 11 ปรากฏว่า

1. อาจารย์ร้อยละ 87.18 ไม่เคยทำการวิจัยในรอบปีการศึกษา 2517
2. อาจารย์ที่ทำการวิจัยในรอบปีการศึกษา 2517 จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 12.82
3. อาจารย์ชายและหญิงทั้งที่เคยและไม่เคยทำวิจัยมีค่าร้อยละใกล้เคียงกัน คือ เคยทำวิจัยคิดเป็นร้อยละ 13.33 และ 12.12 ไม่เคยทำวิจัยคิดเป็นร้อยละ 86.67 และ 87.88 ตามลำดับ

สำหรับคำถามแบบปลายเปิด ซึ่งอาจารย์ที่เคยทำวิจัยได้ทัศนะเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ทำให้ทำวิจัย พบว่า

1. อาจารย์ทำวิจัยเพราะมีใจรัก มีความสนใจมากและชอบมาก
2. อาจารย์ทำวิจัยเพื่อขยายแนววงวิชาการในสาขาของตน
3. อาจารย์ทำวิจัยเพื่อปรับปรุงงานสอนของตนให้ประสิทธิภาพสูง

ตาราง 12 บสคจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ที่พึงพอใจเกี่ยวกับอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานด้านวิจัย

อุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านวิจัย	(2)		(1)							
	จน.	%	จน.	%						
1. มีข้อไขว่ขวายจนยากจนแล้ว	7	15.56	13	28.89	14	31.11	6	13.33	5	11.11
2. ขาดการสนับสนุนทางการเงินและอุปกรณ์	23	51.11	15	33.33	3	6.67	4	8.89	-	-
3. ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ	6	13.33	12	26.67	18	40.00	7	15.56	2	4.44
4. ไม่เป็นความดีความชอบในการปฏิบัติราชการ	4	8.89	5	11.11	9	20.00	11	24.44	16	35.56
5. ขาดความรับผิดชอบในการทำการวิจัย	3	6.67	5	11.11	17	37.78	11	24.44	9	20.00
6. ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยยกย่องตนเอง	-	-	2	4.44	9	20.00	8	17.78	26	57.78
7. ขาดผู้นำในการวิจัย	6	13.33	7	15.56	15	33.33	8	17.78	9	20.00
8. ไม่มีเวลาวิจัยเพราะท่งใจเวลาหารายได้ทางอื่น	5	11.11	5	11.11	10	22.22	7	15.56	18	40.00
9. ทวากเกรงภัยอันเนื่องจากการวิจัย	1	2.22	2	4.44	4	8.89	8	17.78	30	66.67
10. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน	4	8.89	7	15.56	9	20.00	7	15.56	18	40.00
11. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ	-	-	9	20.00	8	17.78	9	20.00	19	42.22

จากตาราง 12 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์ชายสองทักษะ เก็บรวบ
 อนุสรณ์ของการปฏิบัติงานการวิจัยว่า ผู้สรรคที่ให้ความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุด
 มีดังนี้

อาจารย์ชายส่วนมาก

ร้อยละ 91.11 เห็นว่า จากการสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์
 ร้อยละ 80.00 เห็นว่า จากความรู้สึกร่วมกันระหว่างครูด้วยกัน
 ร้อยละ 75.56 เห็นว่า ทั่วโรงเรียนสอนมากจนแล้ว
 ร้อยละ 62.22 เห็นว่า ขาดความรู้ในการวิจัย
 ร้อยละ 55.56 เห็นว่า ขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัย

อาจารย์ชายส่วนน้อย

ร้อยละ 44.44 เห็นว่า ไม่มีเวลาวิจัย เพราะต้องใช้เวลาหารายได้

ตารางที่ 13 ผลการสังเกตสภาพ

ร้อยละ 44.44 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน
 ร้อยละ 40.40 เห็นว่า ไม่เป็นความคึกคักในการปฏิบัติงาน
 ร้อยละ 37.78 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ
 ร้อยละ 22.44 เห็นว่า ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยด้วยตนเอง
 ร้อยละ 15.15 เห็นว่า ขาดเครื่องมืออันเนื่องมาจากผลการวิจัย

ตาราง 13 แสดงจำนวนและการยดะของกลุ่มประชากรอาจารย์หญิงที่มีทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรค
ในการปฏิบัติงานงานวิจัย

อุปสรรคในการปฏิบัติงานงานวิจัย	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน	%								%
1. มีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว	5	15.15	12	36.36	10	30.30	3	9.09	3	9.09
2. ขาดการสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์	13	39.39	9	27.27	8	24.24	-	-	3	9.09
3. ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ	8	24.24	10	30.30	11	33.33	-	-	4	12.12
4. ไร้เป็นความถี่ความชอบในการปฏิบัติราชการ	3	9.09	1	3.03	12	36.36	-	-	14	42.42
5. ขาดความรับผิดชอบในการทำวิจัย	3	9.09	4	12.12	15	45.45	5	15.15	6	18.18
6. ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยด้วยตนเอง	3	9.09	2	6.06	10	30.30	6	18.18	12	36.36
7. ขาดผู้นำในการวิจัย	6	18.18	9	27.27	7	21.21	6	18.18	5	15.15
8. ไม่มีเวลาวิจัยเพราะทงใช้เวลาหารายได้ทางอื่น	2	6.06	5	15.15	7	21.21	4	12.12	15	45.45
9. หวาดเกรงภัยอันเนื่องจากการวิจัย	-	-	-	-	7	21.21	5	15.15	21	63.64
10. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน	1	3.03	4	12.12	8	24.24	6	18.18	14	42.42
11. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ	1	3.03	2	6.06	10	30.30	3	9.09	17	51.52

จากตาราง 13 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรหญิงแสดงทัศนะเกี่ยวกับ
 อิสรภาพของการปฏิบัติงานและการวิจัยว่า อุดมคติที่ควรมีสำคัญทางกลางถึงมากที่สุด
 มีดังนี้

อาจารย์หญิงส่วนมาก

- ร้อยละ 90.91 เห็นว่า ขาดการสนับสนุนทางการเงินและอุปกรณ์
 ร้อยละ 87.87 เห็นว่า ขาดความรู้และเทคนิคความรู้รวมมือ
 ร้อยละ 81.81 เห็นว่า มีข้อสงสัยส่วนมากอยู่
 ร้อยละ 66.67 เห็นว่า ขาดผู้นำในการวิจัย
 ร้อยละ 66.67 เห็นว่า ขาดความรู้ระดับขั้นในการทบทวนวิจัย

อาจารย์หญิงส่วนน้อย

- ร้อยละ 48.49 เห็นว่า ไม่เห็นความสำคัญของการปฏิบัติราชการ
 ร้อยละ 45.46 เห็นว่า ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยด้วยตนเอง
 ร้อยละ 42.43 เห็นว่า ไม่ใช้เวลาวิจัยเพราะต้องใช้เวลาหารายได้

ทางอ้อม เช่น สกนนิสิตภาคสมทบ

- ร้อยละ 39.40 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่แท้จริง
 ร้อยละ 39.40 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่แท้จริง
 ร้อยละ 21.21 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่แท้จริง

ตาราง 14 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงที่มีทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานคาบวิจัย

อุปสรรคในการปฏิบัติงานคาบวิจัย	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. มีชั่วโมงสอนมากเกินไปแล้ว	12	15.38	25	32.05	24	30.77	9	11.54	8	10.26
2. ขาดการสนับสนุนทางการเงินและอุปกรณ์	36	46.15	24	30.77	11	14.10	4	5.13	3	3.85
3. ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ	14	17.95	22	28.21	29	37.18	7	8.97	6	7.70
4. ไม่เห็นความถี่ความชอบในการปฏิบัติราชการ	7	8.97	6	7.70	21	26.92	14	17.95	30	38.46
5. ขาดความรับผิดชอบในการทบทวนวิจัย	6	7.70	9	11.54	32	41.03	16	20.51	15	19.23
6. ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยด้วยตนเอง	3	3.85	4	5.13	19	24.36	14	17.95	38	48.17
7. ขาดผู้นำในการวิจัย	12	15.38	16	20.51	22	28.20	14	17.95	14	17.95
8. ไม่มีเวลาวิจัยเพราะต้องใช้เวลาหารายได้ทางอื่น	7	8.97	10	12.82	17	21.80	11	14.10	33	42.30
9. ทวิภาคเกรงภัยอันเนื่องมาจากผลของการวิจัย	1	1.28	2	2.56	11	14.10	13	16.67	51	65.38
10. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน	5	6.41	11	14.10	17	21.80	13	16.67	32	41.03
11. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ	1	1.28	11	14.10	18	23.08	12	15.38	36	46.15

จากตาราง 14 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงแสดงทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคของการปฏิบัติงานด้านการวิจัยว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุด มีดังนี้

อาจารย์ชายหญิงส่วนมาก

- ร้อยละ 91.02 เห็นว่า ขาดการสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์
- ร้อยละ 83.34 เห็นว่า ขาดความสะดวกและขาดความพร้อม
- ร้อยละ 78.20 เห็นว่า มีตัวโน้สว่นมากอยู่แล้ว
- ร้อยละ 66.12 เห็นว่า ไม่เห็นควาสำคัญของการวิจัยกายนตนเอง
- ร้อยละ 64.09 เห็นว่า ขาดความรู้ในการวิจัย
- ร้อยละ 60.21 เห็นว่า ขาดความตระหนักในการทำวิจัย

อาจารย์ชายหญิงส่วนน้อย

- ร้อยละ 43.60 เห็นว่า ไม่มีเวลาวิจัย เพราะต้องใช้เวลาหารายได้

ทางอ้อม เช่น สอนนิสิตภาคสมทบ

- ร้อยละ 43.59 เห็นว่า ไม่เป็นความคึกคักขอพบในการปฏิบัติราชการ
- ร้อยละ 42.30 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน
- ร้อยละ 38.47 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ
- ร้อยละ 19.95 เห็นว่า หวาดเกรงภัยอันเนื่องมาจากผลการวิจัยนั้น

ตาราง 15 แสดงจำนวนและการยลของกุ่มประชากรอาจารย์ที่ปฏิบัติงานด้านบริการทางวิชาการ

งานบริการทางวิชาการ	เคย		ไม่เคย	
	จน.	%	จน.	%
1. พิมพ์เอกสารประกอบการสอน	39	86.67	6	13.33
2. ฝึกอบรมทางวิชาการเสนอทางสื่อมวลชน	9	20.00	36	80.00
3. พิมพ์ตำรา	4	8.89	41	91.11
4. พิมพ์งานวิจัย	1	2.22	44	97.78
5. รวบรวมงานทางวิชาการกับคณาจารย์ในสถาบันเดียวกัน	43	95.56	2	4.44
6. รวบรวมงานทางวิชาการกับคณาจารย์ต่างสถาบัน	17	37.78	28	62.22
7. ใ้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่บุคคลในหน่วยงานรัฐบาล	7	15.56	38	84.44
8. ใ้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่บุคคลในหน่วยงานเอกชน	4	8.89	41	91.11
9. ใ้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่บุคคลในหน่วยงานต่างประเทศ	3	6.67	42	93.33
10. ใ้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานรัฐบาล	6	13.33	39	86.67
11. ใ้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานเอกชน	1	2.22	44	97.78
12. จัดนิทรรศการทางวิชาการ	41	91.11	4	8.89
13. จัดอภิปรายทางวิชาการ	10	22.22	35	77.78

จากตาราง 15 ปรากฏดังนี้

พฤติกรรมที่อาจารย์ชาย เว้นมากเคยปฏิบัติคือ

ร้อยละ 95.96 รวมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ในสถาบันเดียวกัน

ร้อยละ 91.11 จัดนันทนาการทางวิชาการ

ร้อยละ 86.67 พิมพ์เอกสารประกอบการสอน

พฤติกรรมที่อาจารย์ชายส่วนมากไม่เคยปฏิบัติคือ

ร้อยละ 97.78 ไม่เคยพิมพ์งานวิจัย

ร้อยละ 97.78 ไม่เคยให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานเอกชน

ร้อยละ 93.33 ไม่เคยให้การอบรมและคำบรรยายแก่บุคคลในหน่วย

งานต่างประเทศ

ร้อยละ 91.11 ไม่เคยพิมพ์ตำรา

ร้อยละ 91.11 ไม่เคยให้การอบรมและคำบรรยายแก่บุคคลในหน่วย

งานเอกชน

ร้อยละ 86.67 ไม่เคยให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานรัฐบาล

ร้อยละ 84.44 ไม่เคยให้การอบรมและคำบรรยายแก่บุคคลในหน่วย

งานรัฐบาล

ร้อยละ 80.00 ไม่เคยพิมพ์บทความทางวิชาการเสนอทางสื่อมวลชน

ร้อยละ 77.78 ไม่เคยจัดอภิปรายทางวิชาการ

ร้อยละ 62.22 ไม่เคยรวมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ต่างสถาบัน

ตาราง 16 แสดงจำนวนและการร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์หญิงที่ปฏิบัติงานด้านบริการทางวิชาการ

งานด้านบริการทางวิชาการ	เคย		ไม่เคย	
	จน.	%	จน.	%
1. พิมพ์เอกสารประกอบการสอน	25	75.76	8	24.24
2. พิมพ์บทความทางวิชาการเสนอทางสื่อมวลชน	4	12.12	29	87.88
3. พิมพ์ตำรา	1	3.03	32	96.97
4. พิมพ์งานวิจัย	2	6.06	31	93.94
5. รวบรวมงานทางวิชาการกับคณาจารย์ในสถาบันเดียวกัน	32	96.97	1	3.03
6. รวบรวมงานทางวิชาการกับคณาจารย์ต่างสถาบัน	11	33.33	22	66.67
7. ในกรอบรวมและคำบรรยายทางวิชาการแก่บุคคลในหน่วยงานรัฐบาล	2	6.06	31	93.94
8. ในกรอบรวมและคำบรรยายทางวิชาการแก่บุคคลในหน่วยงานเอกชน	3	9.09	30	90.91
9. ในกรอบรวมและคำบรรยายทางวิชาการแก่บุคคลในหน่วยงานต่างประเทศ	1	3.03	32	96.97
10. ในคำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานรัฐบาล	1	3.03	32	96.97
11. ในคำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานเอกชน	1	3.03	32	96.97
12. จัดนิทรรศการทางวิชาการ	30	90.91	3	9.09
13. จัดอภิปรายทางวิชาการ	5	15.15	28	84.85

จากการาง 16 ปรากฏดังนี้

พฤติกรรมที่อาจารย์หญิงส่วนมาก เคยปฏิบัติคือ

ร้อยละ 96.97 รวมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ในสถาบัน เดียวกัน

ร้อยละ 90.91 จัดนิทรรศการทางวิชาการ

ร้อยละ 75.76 พิมพ์เอกสารประกอบทางสอน

พฤติกรรมที่อาจารย์หญิงส่วนมาก ไม่เคยปฏิบัติคือ

ร้อยละ 96.97 ไม่เคยพิมพ์ตำรา

ร้อยละ 96.97 ไม่เคยให้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่

บุคคลในหน่วยงานต่างประเทศ

ร้อยละ 96.97 ไม่เคยให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงาน รัฐบาล

ร้อยละ 96.97 ไม่เคยให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานเอกชน

ร้อยละ 93.94 ไม่เคยให้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่

บุคคลในหน่วยงานรัฐบาล

ร้อยละ 93.94 ไม่เคยพิมพ์งานวิจัย

ร้อยละ 90.91 ไม่เคยให้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่

บุคคลในหน่วยงานเอกชน

ร้อยละ 87.88 ไม่เคยพิมพ์บทความทางวิชาการ เสนอทางสื่อมวลชน

ร้อยละ 84.85 ไม่เคยจัดอภิปรายทางวิชาการ

ร้อยละ 66.67 ไม่เคยรวมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ต่างสถาบัน

ตาราง 17 แสดงจำนวนและการร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงที่ปฏิบัติงานด้าน
บริการทางวิชาการ

งานด้านบริการทางวิชาการ	ชาย		ไม่ชาย	
	จน.	%	จน.	%
1. พิมพ์เอกสารประกอบการสอน	64	82.05	14	17.95
2. ฝึกอบรมความทางวิชาการ เสนอทางสื่อมวลชน	13	16.67	65	83.33
3. พิมพ์ตำรา	5	6.41	73	93.59
4. พิมพ์งานวิจัย	3	3.85	75	96.15
5. ร่วมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ในสถาบันเดียวกัน	75	96.15	3	3.85
6. ร่วมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ต่างสถาบัน	28	35.90	50	64.10
7. ใ้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่บุคคลใน หน่วยงานรัฐบาล	9	11.54	69	88.46
8. ใ้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่บุคคลใน หน่วยงานเอกชน	7	8.97	71	91.03
9. ใ้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่บุคคลใน หน่วยงานต่างประเทศ	4	5.13	74	94.87
10. ใ้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานรัฐบาล	7	8.87	71	91.03
11. ใ้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานเอกชน	2	2.56	76	97.44
12. จัดนิทรรศการทางวิชาการ	71	91.03	7	8.97
13. จัดอภิปรายทางวิชาการ	15	19.23	63	80.77

จากตาราง 17 ปรากฏดังนี้

พฤติกรรมที่อาจารย์ชายเห็นส่วนมากเคยปฏิบัติคือ

ร้อยละ 96.15 เคยรวมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ในสถาบัน

เกี่ยวกับ

ร้อยละ 91.03 เคยจัดทำโครงการทางวิชาการ

ร้อยละ 82.05 เคยพิมพ์เอกสารประกอบการสอน

พฤติกรรมที่อาจารย์ชายเห็นส่วนมากไม่เคยปฏิบัติคือ

ร้อยละ 97.44 ไม่เคยให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานเอกชน

ร้อยละ 96.15 ไม่เคยพิมพ์งานวิจัย

ร้อยละ 94.87 ไม่เคยให้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่

บุคคลในหน่วยงานต่างประเทศ

ร้อยละ 93.59 ไม่เคยพิมพ์ตำรา

ร้อยละ 91.03 ไม่เคยให้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่

บุคคลในหน่วยงานเอกชน

ร้อยละ 91.03 ไม่เคยให้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วยงานรัฐบาล

ร้อยละ 88.46 ไม่เคยให้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่

บุคคลในหน่วยงานรัฐบาล

ร้อยละ 83.33 ไม่เคยพิมพ์บทความทางวิชาการ เสนอทางสื่อมวลชน

ร้อยละ 80.77 ไม่เคยจัดอภิปรายทางวิชาการ

ร้อยละ 64.10 ไม่เคยรวมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ทางสถาบัน

ตาราง 18 แสดงจำนวนและการร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายที่พึงพอใจเกี่ยวกับอุปสรรค
ของงานคานบริการทางวิชาการ

อุปสรรคของงาน คานบริการทางวิชาการ	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. มีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว	4	8.89	11	24.44	19	42.22	8	17.78	3	6.67
2. ขาดการสนับสนุนคานการ เงินและอุปกรณ์	9	20.00	22	48.89	9	20.00	5	11.11	—	—
3. ขาดความสะดวกและขาด ความร่วมมือ	6	13.33	15	33.33	17	37.78	6	13.33	1	2.22
4. ไม่เป็นความถี่ความรอบใน การปฏิบัติราชการ	3	6.67	4	8.89	17	37.78	9	20.00	12	26.67
5. ไม่เห็นความสำคัญของการ ให้บริการทางวิชาการ	1	2.22	1	2.22	10	22.22	9	20.00	24	53.33
6. ขาดความรับผิดชอบในการ ให้บริการทางวิชาการ	—	—	3	6.67	12	26.67	20	44.44	10	22.22
7. ขาดแนวทางในการให้บริการ ทางวิชาการ	4	8.89	8	17.78	18	40.00	9	20.00	6	13.33
8. ไม่มีเวลาเพราะกองใช้ เวลาหารายได้ทางอื่น ๆ	2	4.44	4	8.89	8	17.78	12	26.67	19	42.22
9. หวาดเกรงภัยจากผลของการ ให้บริการทางวิชาการ	—	—	1	2.22	2	4.44	11	24.44	31	68.89
10. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน	4	8.89	3	6.67	10	22.22	9	20.00	19	42.22
11. ขาดแรงจูงใจที่เป็น เกียรติยศ	4	8.89	4	8.89	6	16.33	17	37.78	14	31.11

จากการร่าง 18 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์เผยแสดงทัศนะเกี่ยวกับ
อุปสรรคของงานการบริหารทางวิชาการว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมาก
ที่สุด มีดังนี้

อาจารย์ชายส่วนมาก

- ร้อยละ 88.89 เห็นว่า จากการสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์
- ร้อยละ 84.44 เห็นว่า ขาดความรู้สึกรักและขาดความรับผิดชอบ
- ร้อยละ 75.55 เห็นว่า ทัศนคติของสอนมากน้อยแล้ว
- ร้อยละ 66.67 เห็นว่า ขาดผู้นำทางการบริหารทางวิชาการ
- ร้อยละ 53.34 เห็นว่า ไม่เป็นความถี่ความชอบในการปฏิบัติราชการ

อาจารย์ชายส่วนน้อย

- ร้อยละ 37.78 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน
- ร้อยละ 33.34 เห็นว่า ขาดความรู้และทักษะในการบริหารทาง

วิชาการ

- ร้อยละ 31.11 เห็นว่า ไม่มีเวลาในการบริหารทางวิชาการ เพราะต้องใช้เวลาหารายได้ทางอื่น เช่น สอบนิสิตภาคสหพบ
- ร้อยละ 31.11 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ
- ร้อยละ 26.67 เห็นว่า ไม่เห็นความสำคัญของการบริหารทางวิชาการ
- ร้อยละ 6.67 เห็นว่า หวาดเกรงภัยอันเนื่องมาจากผลของการบริหารทางวิชาการนั้น ๆ

ตาราง 19 แสดงจำนวนและคำร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ที่มิทันจะ เกี่ยวกับอุปสรรค
ของงานด้านบริการทางวิชาการ

อุปสรรคของงาน ด้านบริการทางวิชาการ	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. มีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว	2	6.06	14	42.42	11	33.33	3	9.09	3	9.09
2. ขาดการสนับสนุนทางการเงินและอุปกรณ์	5	15.15	11	33.33	6	18.18	7	21.21	4	12.12
3. ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ	7	21.21	9	27.27	8	24.24	5	15.15	4	12.12
4. ไม่เป็นความดีความชอบในการปฏิบัติราชการ	1	3.03	7	21.21	8	24.24	5	15.15	12	36.36
5. ไม่เห็นความสำคัญของการให้บริการทางวิชาการ	—	—	4	12.12	9	27.27	5	15.15	15	45.45
6. ขาดความรู้และทักษะในการให้บริการทางวิชาการ	1	3.03	2	6.06	14	42.42	9	27.27	7	21.21
7. ขาดผู้นำทางการให้บริการทางวิชาการ	5	15.15	8	24.24	7	21.21	7	21.21	6	18.18
8. ไม่มีเวลา เพราะต้องใช้เวลาหารายได้ทางอื่น ๆ	1	3.03	4	12.12	5	15.15	10	30.30	13	39.39
9. หวาดเกรงภัยจากผลของการให้บริการทางวิชาการ	—	—	2	6.06	4	12.12	6	18.18	21	63.64
10. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน	1	3.03	—	—	9	27.27	4	12.12	19	57.58
11. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ	2	6.06	3	9.09	7	21.21	2	6.06	19	57.58

จากตาราง 19 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์หญิงแสดงทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคของงานบริการทางวิชาการ ว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุด มีดังนี้

อาจารย์หญิงส่วนมาก

ร้อยละ 81.81 เห็นว่า มีชั่วโมงสอนมากอยู่แล้ว

ร้อยละ 72.72 เห็นว่า ขาดความรู้และทักษะและความร่วมมือ

ร้อยละ 66.67 เห็นว่า ขาดการสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์

ร้อยละ 60.61 เห็นว่า ขาดผู้นำทางการให้บริการทางวิชาการ

ร้อยละ 51.51 ขาดความรู้และทักษะในการให้บริการทางวิชาการ

อาจารย์หญิงส่วนน้อย

ร้อยละ 48.49 เห็นว่า ไม่เป็นความถี่ความชอบในการปฏิบัติราชการ

ร้อยละ 39.40 เห็นว่า ไม่เป็นความสำคัญของการให้บริการทาง

วิชาการ

ร้อยละ 36.36 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ

ร้อยละ 30.31 เห็นว่า ไม่มีเวลาให้บริการทางวิชาการ เพราะต้องใช้เวลารายไต่ทางอื่น เช่น สอนพิเศษภาคสมทบ

ร้อยละ 30.31 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน

ร้อยละ 18.18 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจอื่นเนื่องมาจากผลของการให้บริการทางวิชาการนั้น ๆ

ตาราง 20 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงที่มีทัศนะเกี่ยวกับ
อุปสรรคของงานบริการทางวิชาการ

อุปสรรคของงาน บริการทางวิชาการ	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. มีชั่วโมงสอนมากเกินไป	6	7.70	25	32.05	30	38.46	11	14.10	6	7.70
2. ขาดการสนับสนุนด้านการ เงินและอุปกรณ์	14	17.95	33	42.30	15	19.23	12	15.38	4	5.13
3. ขาดความสะดวกและขาด ความร่วมมือ	13	16.67	24	30.77	25	32.05	11	14.10	5	6.41
4. ไม่เป็นความคึกคักหรือสนใจ การบริการวิชาการ	4	5.13	11	14.10	25	32.05	14	17.95	24	30.77
5. ไม่เห็นความสำคัญของการ ให้บริการทางวิชาการ	1	1.28	5	6.41	26	33.33	29	37.18	17	21.80
6. ขาดความรู้และทักษะในการ ให้บริการทางวิชาการ	1	1.28	5	6.41	26	33.33	29	37.18	17	21.80
7. ขาดผู้นำทางการให้บริการ ทางวิชาการ	9	11.54	16	20.51	25	32.05	16	20.51	12	15.38
8. ไม่มีเวลา เพราะต้องใช้เวลา หารายได้ทางอื่น ๆ	3	3.85	8	10.26	13	16.67	22	28.21	32	41.03
9. ขาดแรงจูงใจจากผลของการ ให้บริการทางวิชาการ	-	-	3	3.85	6	7.70	17	21.80	52	66.67
10. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน	5	6.41	3	3.85	19	24.36	13	16.67	38	48.72
11. ขาดแรงจูงใจที่เป็น เกียรติยศ	6	7.70	7	8.97	13	16.67	19	24.36	35	44.30

จากตาราง 20 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์ชายหญิงแสดงทัศนะ เกี่ยว
กับอุปสรรคของงานภายในบริการทางวิชาการ อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมาก
ที่สุด มีดังนี้

อาจารย์ชายหญิงส่วนมาก

ร้อยละ 79.49 เห็นว่า ขาดความสะดวกและขาดเวลาปฏิบัติงาน

ร้อยละ 79.48 เห็นว่า ขาดการสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์

ร้อยละ 78.21 เห็นว่า มีตัวโง่สอนมากอยู่ด้วย

ร้อยละ 64.10 เห็นว่า ขาดผู้นำทางการให้บริการทางวิชาการ

ร้อยละ 51.28 เห็นว่า ไม่เป็นความคิดว่าชอบในการปฏิบัติราชการ

อาจารย์ชายหญิงส่วนน้อย

ร้อยละ 41.02 เห็นว่า ขาดความรู้และทักษะในการให้บริการทาง

วิชาการ

ร้อยละ 34.61 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน

ร้อยละ 33.34 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ

ร้อยละ 32.45 เห็นว่า ไม่เห็นความสำคัญของการให้บริการทาง

วิชาการ

ร้อยละ 30.76 เห็นว่า ไม่ใช้เวลาให้บริการทางวิชาการ เพราะ

ต้องใช้เวลาหารายได้ทางอื่น เช่น สอนนิสิตภาคพิเศษ

ร้อยละ 11.53 เห็นว่า ขาดแรงจูงใจ เนื่องมาจากผลของการให้

บริการทางวิชาการนั้น ๆ

ตาราง 21 ผลสำรวจจำนวนและการยอคะของกลุ่ประชากรนีสิตายที่มัทนาคอสภาการสอนของ
อาจารย์

สภาพการสอนของอาจารย์	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
									พ.น.	%
1. ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย	332	52.95	194	30.94	70	11.16	30	4.78	1	0.16
2. ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย	4	0.63	59	9.41	168	26.79	283	45.14	113	18.02
3. ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล	—	—	10	1.59	42	6.07	107	17.01	468	74.64
4. ออกความคิดเห็นของตน ประกอบการสอน	23	3.67	119	18.98	260	41.47	201	32.06	24	3.83
5. เปิดโอกาสให้ซักถามได้	87	13.88	207	33.01	214	34.13	106	16.91	12	2.07
6. รับฟังความคิดเห็นที่ขัดแย้ง	31	4.94	131	20.89	236	37.64	179	28.95	50	7.97
7. นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน	21	3.35	89	14.19	273	43.54	189	30.14	55	8.77
8. บรรยายเหนืออ่าน หรือ บอกใบ้	136	21.69	223	35.57	118	18.82	131	20.89	18	3.03
9. แนะนำให้ค้นคว้าเพิ่มเติม	88	14.04	238	37.96	235	37.48	58	9.25	8	1.28
10. ให้มีกิจกรรมการเรียน	111	17.70	254	40.51	185	29.51	68	10.85	9	1.44
11. ยึดตำรา และ/หรือ ความ คิดเห็นของตน	98	15.63	233	37.16	192	30.62	84	13.40	20	3.19
12. พอใจที่ถูกซักถามหรือโต้แย้ง	33	5.26	153	24.40	253	40.35	160	25.52	28	4.47
13. ให้เกรงกลัวความยุติธรรม	43	6.86	158	25.20	294	46.89	98	15.63	34	5.42
14. ให้โอกาสออกความคิดเห็น	45	7.18	187	29.82	272	43.38	105	16.75	18	2.87
15. สอนและสอบเน้นความจำ	159	25.36	244	38.92	169	26.95	50	7.97	5	0.80

จากตาราง 21 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรนิสิตชายแสดงทัศนะ เกี่ยวกับการสอน
การสอนของอาจารย์ว่า พฤติกรรม เกิดขึ้นบ่อยจนเกินไป เกิดขึ้นมากที่สุด ถึงขั้น

นิสิตชายส่วนมาก

ร้อยละ 95.05 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย

ร้อยละ 91.23 เห็นว่า อาจารย์สอนและตอบ ในความจำ

ร้อยละ 89.48 เห็นว่า อาจารย์แนะนำ ให้สังเกตลักษณะควา เพิ่มเก็บ

รวมตนเอง

ร้อยละ 87.72 เห็นว่า อาจารย์กำหนดขั้นตอนกิจกรรมการเรียน

เช่น เขียนรายงาน นกรายงาน

ร้อยละ 83.41 เห็นว่า อาจารย์ยกตารางของอาจารย์ ยะ/หรือ

ความคิดเห็นของอาจารย์เป็นสำคัญ

ร้อยละ 81.02 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตซักถามได้

ร้อยละ 80.38 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตออกความคิดเห็น

ได้

ร้อยละ 78.95 เห็นว่า อาจารย์ไม่เกรงกลัวความยุติธรรม

ร้อยละ 76.08 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย และมีเวลา

เรียนอภิปราย

ร้อยละ 70.01 เห็นว่า อาจารย์พอใจที่นิสิตซักถามหรือโต้แย้ง

ร้อยละ 64.12 เห็นว่า อาจารย์ออกความคิดเห็นจากตนเองประกอบการ

การสอน

ร้อยละ 63.47 เห็นว่า อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่ซักถาม

กับตน

ร้อยละ 61.08 เห็นว่า อาจารย์นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน

นิสิตชายส่วนน้อย

ร้อยละ 36.84 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย

ร้อยละ 8.35 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล

ตาราง 22 แสดงจำนวนและการร้อยละของกลุ่มประชากรนิสิตหญิงที่มีทักษะต่อสภาพการสอนของอาจารย์

สภาพการสอนของอาจารย์	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย	346	61.90	173	30.94	32	5.71	8	1.43	—	—
2. ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย	3	0.54	39	6.98	115	20.57	328	58.68	74	13.24
3. ใช้วิธีสอนแบบรายบุคคล	2	0.35	10	1.79	33	5.90	81	14.14	433	77.46
4. ออกความคิดเห็นของคน ประกอบการสอน	18	3.22	112	20.34	262	46.87	157	28.09	10	1.79
5. เปิดโอกาสให้ซักถามได้	82	14.67	226	40.43	190	33.99	53	9.48	8	1.47
6. รับฟังความคิดเห็นที่ขัดแย้ง	27	4.83	154	27.55	232	41.50	122	21.82	24	4.29
7. นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน	7	1.25	100	17.89	255	45.62	169	30.23	28	5.01
8. บรรยายเหมือนอ่าน หรือ บอกใจคิด	82	14.67	190	33.99	176	31.48	92	16.46	19	3.40
9. แนะนำให้คิดหาเพิ่มเติม	102	18.25	242	43.29	164	29.34	47	8.41	4	0.72
10. ให้มีกิจกรรมการเรียน	99	17.71	240	42.93	164	29.34	53	9.48	3	0.54
11. ยกตำรา และ/หรือ ความ คิดเห็นของคน	70	12.52	196	35.06	165	29.52	106	18.96	22	3.94
12. พยายามชักจูงหรือโต้แย้ง	36	6.44	186	33.27	244	43.65	74	13.24	19	3.40
13. ให้เกรงกลัวความยุติธรรม	24	4.29	159	28.44	265	47.41	85	15.21	26	4.65
14. ให้โอกาสออกความคิดเห็น	42	7.51	219	39.18	228	40.79	64	11.45	6	1.07
15. สอนและสอน เน้นความจำ	116	20.75	235	42.04	153	27.37	51	9.12	4	0.72

จากการวาง 22 ปรางกว่า กลุ่มประชากรนิสิตหญิงบสภทศนะ เกี่ยวกับสภาร
การขอขออาจารย์ว่า พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากน้อยเท่าใดถึง เกิดขึ้นมากที่สุด บ้างนี้

นิสิตหญิงส่วนมาก

ร้อยละ 98.56 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย

ร้อยละ 90.88 เห็นว่า อาจารย์แนะนำให้นักศึกษามากกว่าเพิ่มเติม

ควยตนเอง

ร้อยละ 90.16 เห็นว่า อาจารย์สอนและสอน แนวความว่า

ร้อยละ 89.99 เห็นว่า อาจารย์กำหนดค่านิสิตที่กิจกรรมการเรียน

เช่น เป็นรายงาน หกรายงาน

ร้อยละ 89.09 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตซักถามได้

ร้อยละ 87.48 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตออกความคิดเห็น

ได้

ร้อยละ 83.36 เห็นว่า อาจารย์พอใจที่นิสิตซักถามหรือโต้แย้ง

ร้อยละ 80.14 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเพิ่มเติมอ่าน

หรือบอกให้จด

ร้อยละ 80.14 เห็นว่า อาจารย์ให้เกรคความความยุติธรรม

ร้อยละ 77.10 เห็นว่า อาจารย์ยึดคำราชของอาจารย์ และ/หรือ

ความคิดเห็นของอาจารย์เป็นสำคัญ

ร้อยละ 73.88 เห็นว่า อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่ซักถาม

กับตน

ร้อยละ 70.43 เห็นว่า อาจารย์ออกความคิดเห็นของตนเองประกอบการ

การสอน

ร้อยละ 64.76 เห็นว่า อาจารย์เข้าความรู้ใหม่ ๆ มาสอน

นิสิตหญิงส่วนน้อย

ร้อยละ 28.09 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย

ร้อยละ 8.04 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล

ตาราง 23 แสดงจำนวนและการวัดผลของกลุ่มประชากรนิสิตชายหญิงที่มีทักษะต่อสภาพการสอนของอาจารย์

สภาพการสอนของอาจารย์	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จ.น.	%	จ.น.	%	จ.น.	%	จ.น.	%	จ.น.	%
1. ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย	678	57.17	367	30.94	102	8.60	38	3.20	1	0.08
2. ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย	7	0.59	98	8.26	283	23.86	611	51.52	187	15.77
3. ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล	2	0.17	20	1.69	75	6.32	188	15.85	901	75.97
4. ออกรวาทคิดเห็นของตนเอง ประกอบการสอน	41	3.46	231	19.48	522	44.01	358	30.19	34	2.87
5. เปิดโอกาสให้ซักถามได้	169	14.25	433	36.51	404	34.06	159	13.41	21	1.77
6. รับฟังความคิดเห็นที่ขัดแย้ง	58	4.89	285	24.03	468	39.46	301	25.38	74	6.24
7. นำความรู้ใหม่ มาสอน	23	2.36	189	15.94	528	44.52	358	30.19	83	7.00
8. บรรยายเหมือนอ่านหรือ นอกใจ	218	18.38	413	34.82	294	24.79	223	18.80	38	3.20
9. แนะนำให้คนควาไม่เก็บ	190	16.20	430	40.47	399	33.64	105	8.85	12	1.01
10. ให้มีกิจกรรมการเรียน	210	17.71	494	41.65	349	29.43	121	10.20	12	1.01
11. ยึดตำรา และ/หรือ ความ คิดเห็นของตน	168	14.17	429	36.17	357	30.10	190	16.02	42	3.54
12. พยายามชักจูงด้วยวิธีใด ๆ	69	5.82	339	28.58	497	41.19	234	19.73	47	3.96
13. ให้เกรงกลัวความยุติธรรม	67	5.64	317	26.73	559	47.13	183	15.43	60	5.06
14. ให้โอกาสแสดงความคิดเห็น	87	7.34	406	34.23	500	42.16	169	14.25	24	2.02
15. สอบและสอบ เน้นความจำ	275	23.19	470	40.39	322	27.15	101	8.52	9	0.75

จากตาราง 23 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรนิสิตชายหญิง แสดงทัศนะ เกี่ยวกับสภาพการสอนของอาจารย์ ว่า พฤติกรรมที่เลวร้ายมาอันดับแรกถึง เกิดขึ้นมากที่สุด มีดังนี้

นิสิตชายหญิงส่วนมาก

ร้อยละ 96.72 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย
 ร้อยละ 90.73 เห็นว่า อาจารย์สอนและดูแบบควบคุมจำ
 ร้อยละ 90.14 เห็นว่า อาจารย์แนะนำ นิสิตผู้ถูกถามควา ใจเกิน

กขยตนเอง

ร้อยละ 88.79 เห็นว่า อาจารย์กำหนดให้นิสิตฝึกกิจกรรมการเรียน

เช่น เขียนรายงาน พกรายงาน

ร้อยละ 84.82 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตซักถามได้

ร้อยละ 83.73 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตแสดงความความคิดเห็น

ได้

ร้อยละ 80.44 เห็นว่า อาจารย์มีคำวิจารณ์อาจารย์ และ/หรือ

ความผิดเพี้ยนของตนเป็นสำคัญ

ร้อยละ 79.51 เห็นว่า อาจารย์ไม่เกรงกลัวความยุติธรรม

ร้อยละ 77.09 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย นานเกินไป

หรือ เอกา ติจก

ร้อยละ 76.58 เห็นว่า อาจารย์ข่มขู่ นิสิตซักถามหรือโต้แย้ง

ร้อยละ 68.38 เห็นว่า อาจารย์รับฟังความคิดเห็น ของนิสิตที่ขัดแย้ง

กับตน

ร้อยละ 66.93 เห็นว่า อาจารย์ออกความคิดเห็นของตนประกอบ

การสอน

ร้อยละ 62.81 เห็นว่า อาจารย์มีความรู้ไม่ ทั่ว ภาสอน

นิสิตชายหญิงส่วนน้อย

ร้อยละ 32.71 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย

ร้อยละ 8.13 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล

ตาราง 21. แสดงจำนวนและการกระจายของกลุ่มประชากรนิสิตชายที่มีทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคในการสอนของอาจารย์

อุปสรรคในการสอน	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จพ.	%	จพ.	%	จพ.	%	จพ.	%	จพ.	%
1. นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ จึงไม่ อาจรวมอภิปรายได้	103	16.43	209	33.33	217	34.61	76	12.12	22	3.51
2. เนื้อหาวิชาแน่นมาก จึงไม่มี เวลาสอนแบบย่อย ๆ	184	29.35	236	37.64	148	23.60	42	6.70	17	2.71
3. วิทยานิพนธ์อ่าน ประกอบแบบ	286	45.61	182	29.03	95	15.15	46	7.34	18	2.87
4. นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือ ให้เข้าใจด้วยตนเองได้	70	11.16	154	24.56	244	38.92	126	20.10	33	5.26
5. อาจารย์เน้นการสอบการ สอบแบบท่องจำ	150	23.92	223	35.57	174	27.75	61	9.73	19	3.03
6. นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น แก่ อาจารย์ถึง เกเร	210	33.40	169	26.95	132	21.05	90	14.35	26	4.15
7. นิสิตเคยชินต่อการ เรียน แบบ ใจความบรรยาย	91	14.51	193	30.78	227	36.20	89	14.19	27	4.30
8. นิสิตในชั้นเรียนมีจำนวน มากเกินไป	64	10.21	122	19.46	235	37.48	133	21.21	73	11.64

จากการวาง 24 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรนิสิตชายแสดงทัศนะ เกี่ยวกับ
อุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอนของอาจารย์ว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลาง
ถึงมากที่สุด มีดังนี้

นิสิตชายส่วนมาก

ร้อยละ 90.59 เห็นว่า เนื้อหาวิชามีมาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่
ทันหลักสูตร จึงไม่ใช้เวลาสอนแบบอื่น ๆ นอกจากบรรยาย

ร้อยละ 89.79 เห็นว่า มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนน้อยหรือไม่
เพียงพอ

ร้อยละ 87.24 เห็นว่า อาจารย์ไม่มีการสอนการสอบแบบท่องจำ

ร้อยละ 84.37 เห็นว่า นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชานั้น ๆ จึงไม่มีความ
คิดเห็น หรือไมอาจรวมอภิปรายได้

ร้อยละ 81.49 เห็นว่า นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงจะ
มีผลกระทบไปถึง เกียรติของตน

ร้อยละ 81.49 เห็นว่า นิสิตเคยชินต่อการเรียนแบบฟังคำบรรยาย

ร้อยละ 74.64 เห็นว่า นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียน
ได้เข้าใจด้วยตนเองได้

ร้อยละ 67.15 เห็นว่า นิสิตไม่สนใจเรียนแต่ละวิชา มีจำนวนเร่อกันไป

ตาราง 25 แสดงจำนวนและการกระจายของกลุ่มประชากรที่มีทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคในการสอนของอาจารย์

อุปสรรคในการสอน	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ จึงไม่สามารถอธิบายได้	86	15.38	219	39.18	190	33.99	56	10.02	8	1.43
2. เนื้อหาวิชามีมาก จึงไม่มีเวลาสอนแบบถ่องแท้	186	33.27	225	40.25	104	18.60	34	6.08	10	1.79
3. มีคัมภีร์สอนประกอบน้อย	214	38.28	183	32.74	109	19.50	45	8.05	8	1.43
4. นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือได้ เฝ้าแต่ใจความตนเองได้	37	6.62	136	24.33	226	40.43	141	25.22	19	3.40
5. อาจารย์เน้นการสอนการสอบแบบท่องจำ	121	21.65	186	33.27	170	30.41	60	10.74	13	2.33
6. นิสิตไปกลางสวดความนึกได้ เกรงขี้เกียจ เกรง	102	18.25	129	23.08	148	26.48	122	21.82	58	10.38
7. นิสิตเคยจับจดการเรียนแบบฟังคำบรรยาย	89	15.92	202	36.14	165	29.52	70	12.52	33	5.90
8. นิสิตไม่สนใจเรียนมีจำนวนมากเกินไป	100	17.89	136	24.33	167	29.87	107	19.14	49	8.77

จากตาราง 25 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรนิสิตหญิงแสดงทัศนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานการสอนของอาจารย์ว่า อุดมคติที่มีความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุดก็ดังนี้

นิสิตหญิงส่วนมาก

ร้อยละ 92.12 เห็นว่า เนื้อหาวิชามีมาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทันหลักสูตร จึงไม่มีเวลาสอนแบบอื่น ๆ นอกจากบรรยาย

ร้อยละ 90.52 เห็นว่า มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนน้อยหรือไม่เพียงพอ

ร้อยละ 88.55 เห็นว่า นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชาอื่น ๆ จึงไม่มีความคิดเห็น และ/หรือไม่อาจรวมอภิปรายได้

ร้อยละ 85.33 เห็นว่า อาจารย์แบบการสอนการสอนแบบท่องจำ

ร้อยละ 81.58 เห็นว่า นิสิตเคยชินต่อการเรียนแบบฟังคำบรรยาย

ร้อยละ 72.09 เห็นว่า นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชามีจำนวนมากเกินไป

ร้อยละ 71.38 เห็นว่า นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียนให้เข้าใจด้วยตนเองได้

ร้อยละ 67.81 เห็นว่า นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงจะผิดกระทบไปถึง เกียรติของตน

ตาราง 26 แสดงจำนวนและการร้อยละของกลุ่มประชากรนิสิตชายหญิงที่ปีหนึ่งๆ เกี่ยวกับอุปสรรคในการสอนของอาจารย์

อุปสรรคในการสอน	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)	
	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%	จน.	%
1. นิสิตขาดความรู้ จึงไม่ อาจรวมอภิปรายได้	189	15.94	428	36.93	407	34.32	132	11.13	30	2.53
2. เนื้อหาวิชาจำยาก จึงไม่ เวลาสอนแบบอื่น ๆ	370	31.20	461	38.87	252	21.25	76	6.41	27	2.25
3. ภาษาอังกฤษประกอบน้อย	500	42.16	365	30.78	204	17.20	91	7.67	26	2.15
4. นิสิตไม่สนใจการอ่านหนังสือ ในเวลาว่างของตนเอง	107	9.02	290	24.45	470	39.63	267	22.51	52	4.32
5. อาจารย์เน้นการสอนการ สอนแบบท่องจำ	271	22.85	409	34.49	444	29.00	130	10.96	32	2.70
6. นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เกรงมีผลถึงเกรด	312	26.31	298	25.13	280	23.61	212	17.88	84	7.08
7. นิสิตเคยชินต่อการเรียน แบบฟังคำบรรยาย	180	15.18	395	33.31	392	33.05	159	13.41	60	5.06
8. นิสิตไม่สนใจเรียนมีจำนวน มากเกินไป	164	13.83	258	21.75	402	33.90	240	20.24	122	10.20

จากตาราง 26 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรนิสิตชายหญิงแสดงทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานการสอนของอาจารย์ว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุดมีดังนี้

นิสิตชายหญิงส่วนมาก

ร้อยละ 91.32 เห็นว่า เนื้อหาวิชามีมาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทันหลักสูตร จึงจำเป็นต้องใช้เวลาสอนแบบอื่น ๆ นอกจากบรรยาย

ร้อยละ 90.14 เห็นว่า มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนน้อยหรือไม่เพียงพอ

หรือ

ร้อยละ 86.35 เห็นว่า นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชานั้น ๆ จึงไม่มีความคิดเห็น และ/หรือ ไปอาจารย์รวมอภิปรายได้

ร้อยละ 86.34 เห็นว่า อาจารย์เน้นการสอนการสอบแบบท่องจำ

ร้อยละ 81.54 เห็นว่า นิสิตเคยชินต่อการเรียนแบบฟังคำบรรยาย

ร้อยละ 75.05 เห็นว่า นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงจะมีผลกระทบไปถึงเกรดของตน

ร้อยละ 73.10 เห็นว่า นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียนให้เข้าใจด้วยตนเองได้

ร้อยละ 69.48 เห็นว่า นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชาที่จำนวนมากเกินไป

ตาราง 27 แสดงการเปรียบเทียบการยอมรับของกลุ่มประชากรอาจารย์และกลุ่มประชากรนิสิตที่
ทักษะการสอนของอาจารย์

สภามหาวิทยาลัย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	อาจารย์	นิสิต	อาจารย์	นิสิต	
1. ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย	97.44	96.72	2.56	13.28	
2. ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย	48.72	32.71	51.28	67.29	
3. ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล	16.67	8.18	83.34	91.82	
4. ออกความถี่เห็นของบทประกอบการสอน	91.02	66.94	8.97	33.06	
5. เปิดโอกาสให้นิสิตซักถามได้	96.72	84.82	1.28	15.18	
6. รับฟังความคิดเห็นที่ขัดแย้ง	97.44	68.38	2.56	31.62	
7. นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน	97.44	62.81	2.56	37.19	
8. บรรยายพร้อมภาพหรือแบบจำลอง	29.40	77.99	70.51	22.01	
9. แนะนำใ้ นิสิตค้นคว้าเพื่อเกิดด้วยตนเอง	96.15	90.14	3.85	9.86	
10. มีกิจกรรมการเรียน เช่น เขียนรายงาน	92.32	88.79	7.68	11.21	
11. ยึดตำรา และ/หรือ ความถี่เห็นของบท	79.49	80.44	20.51	19.56	
12. พอใจที่นิสิตซักถามหรือโต้แย้ง	100.00	76.58	—	23.42	
13. ให้เกรงความขบขันหรืออารมณ์	98.72	79.51	1.28	20.47	
14. ให้โอกาสนิสิตออกความคิดเห็น	100.00	83.73	—	16.27	
15. สอนและสอน เน้นความจำ	66.67	90.73	33.33	9.27	

จากตาราง 27 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์และกลุ่มประชากรนิสิต แสดงทัศนะ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการสอนของอาจารย์ว่า

พฤติกรรมที่อาจารย์และนิสิตส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า เกิดขึ้นมากน้อยปานกัน ถึง เกิดขึ้นมากที่สุดก็มีดังนี้

ร้อยละ 100.00 และร้อยละ 76.58 เห็นว่า อาจารย์พอใจที่นิสิต ชักถามหรือโดยบัง

ร้อยละ 100.00 และร้อยละ 83.73 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตออกความคิดเห็นเห็นได้

ร้อยละ 98.72 และร้อยละ 84.82 เห็นว่า อาจารย์เปิดโอกาสให้นิสิตชักถามใด

ร้อยละ 98.72 และร้อยละ 79.51 เห็นว่า อาจารย์ให้เกรงกาย ความยุติธรรม

ร้อยละ 97.44 และร้อยละ 96.72 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย

ร้อยละ 97.44 และร้อยละ 68.38 เห็นว่า อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่ชักถามกับตน

ร้อยละ 97.44 และร้อยละ 62.31 เห็นว่า อาจารย์นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน

ร้อยละ 96.15 และร้อยละ 90.14 เห็นว่า อาจารย์แนะนำให้นิสิตศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง

ร้อยละ 92.32 และร้อยละ 88.79 เห็นว่า อาจารย์กำหนดให้นักศึกษามีกิจกรรมการเรียน เช่น เขียนรายงาน พกรายงาน

ร้อยละ 91.02 และร้อยละ 66.94 เห็นว่า อาจารย์ออกความคิดเห็นของคณะกรรมการสอน

ร้อยละ 79.49 และร้อยละ 80.44 เห็นว่า อาจารย์ยึดคำราของอาจารย์ และ/หรือ ความคิดเห็นของตนเอง เป็นสำคัญ

ร้อยละ 66.67 และร้อยละ 90.73 เห็นว่า อาจารย์สอนและสอนแบบ
ความจำ

พฤติกรรมที่อาจารย์และนิสิตส่วนน้อยเห็นตรงกันว่า เกิดขึ้นบ่อยๆ ไปด้วย
ถึง เกิดขึ้นมากที่สุด มีดังนี้

ร้อยละ 48.72 และร้อยละ 32.71 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบ
อภิปราย

ร้อยละ 16.67 และร้อยละ 8.18 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนเป็นราย
บุคคล

พฤติกรรมที่อาจารย์และนิสิตเห็นแตกต่างกันคือ อาจารย์ส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ
29.49 และนิสิตส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 77.99 เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย
เหมือนอ่านหรือบอกใจ

ตาราง 28 แสดงการเปรียบเทียบค่าร้อยละของกลุ่มประชากรอาจารย์และกลุ่มประชากรนิสิตที่มีทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคในการสอนของอาจารย์

อุปสรรคในการสอนของอาจารย์	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
	อาจารย์	นิสิต	อาจารย์	นิสิต	
1. นิสิตขาดพื้นฐานจริงใจอาจารย์รวมอภิปรายได้	87.18	86.35	12.82	13.66	
2. เนื้อหาวิชามาก จึงไม่มีเวลาสอนแบบอื่น นอกจากบรรยาย	84.61	91.32	15.38	8.69	
3. มีหนังสืออ่านประกอบน้อยหรือไปเพียงพอ	83.33	90.14	16.67	9.86	
4. นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียนให้เข้าใจด้วยตนเองได้	82.04	73.10	17.95	26.89	
5. อาจารย์เน้นการสอนการสอบแบบท่องจำ	51.29	86.34	48.72	13.66	
6. นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงมีผลกระทบถึงเกรดของตน	38.46	75.05	61.54	24.96	
7. นิสิตเคยชินต่อการเรียนแบบท่องจำบรรยาย	84.62	81.54	15.04	18.47	
8. นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชามีจำนวนมากเกินไป	78.20	69.48	21.79	30.53	

จากตาราง 28 ปรากฏว่า กลุ่มประชากรอาจารย์และกลุ่มประชากรนิสิต แสดงทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสอนของอาจารย์ว่า

อุปสรรคที่อาจารย์และนิสิตส่วนมากเห็นตรงกันว่าเป็นความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุด มีดังนี้

ร้อยละ 87.18 และร้อยละ 86.35 เห็นว่า นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชา นั้น ๆ จึงไม่เกิดความคิดเห็น และ/หรือ ไปอาจารย์จะอธิบายได้

ร้อยละ 84.62 และร้อยละ 81.54 เห็นว่า นิสิตเคยชินต่อการเรียน แบบท่องคำบรรยาย

ร้อยละ 84.61 และร้อยละ 91.32 เห็นว่า เนื้อหาวิชาที่มาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทันหลักสูตร จึงไม่มีเวลาสอนแบบอื่น ๆ นอกจากบรรยาย

ร้อยละ 83.33 และร้อยละ 90.14 เห็นว่า มีหนังสืออ่านประกอบ การเรียนน้อยหรือไปเพียงพอ

ร้อยละ 82.04 และร้อยละ 73.10 เห็นว่า นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือ ประกอบการเรียนได้เข้าใจด้วยตนเองได้

ร้อยละ 78.20 และร้อยละ 69.48 เห็นว่า นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชา มีจำนวนมากเกินไป

ร้อยละ 51.29 และร้อยละ 86.34 เห็นว่า อาจารย์เน้นการสอนการ สอบแบบท่องจำ

อุปสรรคที่อาจารย์และนิสิตเห็นต่างก็คือ อาจารย์ส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 38.46 และนิสิตส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 75.05 เห็นว่า นิสิตบางคนแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงจะบั่นลกระทบไปถึงเกรดของตน

สรุป อภิปราย และขอเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ในปีการศึกษา 2517 การสอน การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ หอสอบทั้งศึกษาถึงอุปสรรคต่าง ๆ ของบทบาททางวิชาการทั้ง 3 ด้านนั้น ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงส่งเสริมการบริหารงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัยให้อาจารย์ได้ปฏิบัติงานที่ดีและมีบทบาททางวิชาการสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ✓

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มประชากรที่นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มประชากรอาจารย์ จำนวน 81 คน และกลุ่มประชากรนิสิต จำนวน 1,301 คน ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ในปีการศึกษา 2517 ✓

วิธีการในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยคืบคลานจากเอกสารและสร้างแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นลักษณะเฉพาะ มีเหตุผลแน่นอน โดยที่รายละเอียดดังนี้

1. เอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูลที่น่ามาประกอบการศึกษาได้มาจากเอกสารจากสถาบันต่าง ๆ เช่น หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน หอสมุดสถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ หอสมุดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสิ่งพิมพ์จากสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

2. ข้อมูลที่ได้จากการออกแบบแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อการวิจัยครั้งนี้โดยเฉพาะ โดยสร้างเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ 5 คำตอบให้เลือก สำหรับกลุ่มประชากรอาจารย์นั้น แบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนบุคคล ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานการสอนและอุปสรรคของงานด้านนี้ ตอนที่ 3 การปฏิบัติงานด้านการวิจัยและอุปสรรคของงานด้านนี้ ตอนที่ 4 การปฏิบัติงานด้านการให้บริการทางวิชาการและอุปสรรคของงานด้านนี้ ส่วนกลุ่มประชากรนิสิตนั้น แบบ

สอบถามแบบ แบบ 2 ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนบุคคล และตอนที่ 2 การปฏิบัติ
งานและการสอนของอาจารย์และอุปสรรคของงานด้านนี้

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ ได้รู้ดังนี้

- 2.1 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากรอาจารย์
จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 96.30 ของกลุ่มประชากรอาจารย์
- 2.2 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากรนิสิตจำนวน
1,186 คน คิดเป็นร้อยละ 91.16 ของกลุ่มประชากรนิสิต
- 2.3 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มประชากรอาจารย์
และนิสิตจำนวน 1,264 คน คิดเป็นร้อยละ 91.46 ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ได้ใช้ เครื่องมือช่วยในการหาค่าร้อยละ เป็น
รายของ แบบสอบถามของแบบ กลุ่มประชากรที่ศึกษา เพื่อสรุปผลตามกลุ่มประชากร
และ เปรียบเทียบ ทั้งนี้ได้พิจารณาจากแบบกลุ่มประชากรทั้ง 2 กลุ่มตามเพศ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นพบว่า

1. กลุ่มประชากรอาจารย์ที่ทำการวิจัยครั้งนี้ ส่วนมากเป็นผู้มีวุฒิสูงกว่า
ระดับปริญญาตรี มีอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไป มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
เป็นสมรสแล้ว สอนตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป มีงานพิเศษทำเป็นครั้งคราว นับว่าอาจารย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เป็นผู้มีความรู้และวุฒิสูง เมื่อพิจารณาถึง
งานที่พบว่า อาจารย์ส่วนมากมีงานสอนเพียงคาบเดียว และมีชั่วโมงสอนตั้งแต่ 10
ชั่วโมงต่อสัปดาห์ขึ้นไป ซึ่งหมายความว่าท่านแทบจะไม่มีความปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ใดโดย
ส่วนตัวที่ควร

2. กลุ่มประชากรนิสิตที่ทำการวิจัยครั้งนี้ ส่วนมากมีอายุต่ำกว่า 20 ปี
ไป โดยมีประสบการณ์การทำงานมาก่อน เป็นโสด และกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี

3. จากการศึกษากฎเกณฑ์ของกลุ่ประชากรอาจารย์เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน
 การสอนของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ส่วนมากปฏิบัติดังนี้คือ พอเวลาที่เลิกสอนหรือ
 โทแยม เปิดโอกาสให้นิสิตออกความคิดเห็นและซักถามใด ในกรณีที่มีความยุ่งเหยิง
 นึกความใหม่ ๆ บางส่วน ใ่ววิธีสอนแบบบรรยาย รับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่ซักถามกับตน
 จนกระทั่งนิสิตเกิดความเข้าใจเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่กำหนดให้ นิสิตมีกิจกรรมการ เรียน
 ใช้รายงาน การรายงาน ออกความคิดเห็นของตนเองประกอบการสอน ยึดคำกล่าวของ
 อาจารย์ บัดะ/หรือ ความเห็นของตนเองเป็นสำคัญ และ สอบจะสอบแนวความว่า มี
 อาจารย์ส่วนน้อยที่ปฏิบัติดังนี้คือ ใ่ววิธีสอนแบบอภิปราย ใ่ววิธีสอนแบบบรรยายแบบเน้นถาม
 หรือบอกให้คิด และ ใ่ววิธีสอนเป็นรายบุคคล ✓

4. จากการศึกษากฎเกณฑ์ของกลุ่ประชากรอาจารย์เกี่ยวกับการอุปสรรคในการ
 ปฏิบัติงานการสอน พบว่า อาจารย์ส่วนมากเห็นว่า เรื่องที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติ
 งานสอนอย่างี่เสี่งภาพทางวิชาการอย่างสมบูรณ์คือ นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชาที่
 จึงไม่มีคามึกเห็น และ/หรือ ใ่วอาจารย์อภิปรายใด นิสิตเคยชินต่อการ เรียนแบบ
 คำบรรยาย เน้นหาวิชาที่มาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทันหลักสูตรจึงไม่มีเวลาสอนแบบ
 ใด ๆ นอกจากบรรยาย นี่จึงถือว่าการประกอบการเรียนน้อยหรือไปเพียงขอ นิสิตไป
 สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียนให้เข้าใจด้วยตนเองได้ และ นิสิตในชั้นเรียนแต่ละ
 วิชาที่มีจำนวนมากเกินไป นี่อาจารย์ส่วนน้อยที่เห็นว่า เรื่องต่อไปนี้เป็นอุปสรรคในการ
 ปฏิบัติงานการสอนคือ อาจารย์สอนและสอบแนวความจำ และ นิสิตไม่กล้าแสดงความคิด
 เห็น เพราะ เกรงจะมีผลกระทบไปถึงเกรดของตน

5. จากการศึกษากฎเกณฑ์ของกลุ่ประชากรอาจารย์เกี่ยวกับการวิจัยของกลุ่ประชากรอาจารย์
 พบว่า อาจารย์ส่วนมากใ่วว่าการวิจัยในระดับที่ศึกษานั้น มีอาจารย์ส่วนน้อยคิดเห็น
 ร้อยละ 12.82 เท่านั้นที่ทำการวิจัย สำหรับแรงจูงใจที่ทำให้อาจารย์ทำการวิจัยคือ
 ใ่วรัก ชอบมาก ต้องการขยายขอบวงวิชาการในสาขาของตน และ ต้องการปรับปรุงงาน
 สอนของตนให้มีประสิทธิภาพ

6. จากการศึกษากฎเกณฑ์ของกลุ่ประชากรอาจารย์เกี่ยวกับการอุปสรรคที่ทำให้
 ไม่อาจปฏิบัติงานด้านการวิจัย พบว่า อาจารย์ส่วนมากเห็นว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญ
 ปานกลางถึงมากที่สุดคือ ขาดการสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์ ขาดความสะดวกและ

จากควาปร่างมือ มีตัวโง่สอนมากอยู่แล้ว ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยด้วยตนเอง
 วาดเข้าไปในการวิจัย และ จากความรู้อะไรและทักษะในการทำวิจัย มีอาจารย์ส่วนหนึ่งที่
 เห็นว่า อุปสรรคต่อไปนี้เป็นความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุดคือ งบประมาณวิจัยเพราะของ
 ใ้เวลาหารายได้ทางอื่น เช่น สอนนิสิตภาคสมทบ ไม่เป็นความกล้าหาญยอมรับในการปฏิบัติ
 ราชการ จากแรงจูงใจที่เป็นเงิน จากแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ และ หวาดเกรงภัย
 อันเนื่องมาจากกระบวนการวิจัยนั้น

7. จากการศึกษาศาภาพการปฏิบัติงานด้านบริการทางวิชาการของอาจารย์
 พบว่า อาจารย์ส่วนมากให้บริการทางวิชาการในสถานต่อไปนี้คือ ร่วมสัมมนาทางวิชาการ
 กับอาจารย์ในสถาบันเดียวกัน วิทยากรทางวิชาการ และ พิมพ์เอกสารประกอบ
 การสอน ส่วนบริการทางวิชาการที่อาจารย์ส่วนมากปฏิบัติกันบ่อยคือ การให้คำปรึกษา
 หรือแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล พิมพ์งานวิจัย ให้การอบรมและคำบรรยายทางวิชาการแก่
 บุคคลในหน่วยงานต่างประเทศ พิมพ์ตำรา ให้การอบรมและคำบรรยายแก่บุคคลในหน่วย
 งานเฉพาะ ให้คำปรึกษาหรือทางวิชาการแก่หน่วยงานรัฐบาล ให้การอบรมและคำ
 บรรยายแก่บุคคลในหน่วยงานรัฐบาล พิมพ์บทความทางวิชาการเสนอทางสื่อมวลชน วั
 ดิ์กรายทางวิชาการ และ ร่วมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ต่างสถาบัน

8. จากการศึกษาค้นหาทัศนคติของกลุ่มประชากรอาจารย์เกี่ยวกับอุปสรรคในการ
 ปฏิบัติงานด้านบริการทางวิชาการ พบว่า อาจารย์ส่วนมากเห็นว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญ
 ปานกลางถึงมากที่สุดคือ จากความขัดแย้งและจากความร่วมมือ จากความไม่สนับสนุนจาก
 การเงินและอุปกรณ์ มีตัวโง่สอนมากอยู่แล้ว จากอุปสรรคในการให้บริการทางวิชาการ
 และ ไม่เป็นความกล้าหาญยอมรับในการปฏิบัติราชการ อาจารย์ส่วนน้อยเห็นว่า อุปสรรค
 ต่อไปนี้เป็นความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุดคือ จากความรู้อะไรและทักษะในการให้บริการทาง
 วิชาการ หาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน หาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ ไม่เห็นความสำคัญของ
 การให้บริการทางวิชาการ งบประมาณให้บริการทางวิชาการเพราะของใ้เวลาหารายได้
 ทางอื่น เช่น สอนนิสิตภาคสมทบ และ หวาดเกรงภัยอันเนื่องมาจากผลของการให้บริการ
 ทางวิชาการนั้น ๆ

9. จากการศึกษาค้นหาทัศนคติของกลุ่มประชากรนิสิตที่มีต่อสภาพการสอนของ
 อาจารย์ พบว่า นิสิตส่วนมากเห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย อาจารย์สอนและ

ชอบแนวความจำ อาจารย์แนะนำให้ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง อาจารย์กำหนดให้มีกิจกรรมการเรียน เช่น เขียนรายงาน พูกรายงาน อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามได้ อาจารย์ยกตำราของอาจารย์ และ/หรือ ความคิดเห็นของตนเอง เป็นสำคัญ อาจารย์ได้เกรกด้วยความรู้ความเข้าใจ อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นอันดับแรกหรือบอกให้จุด อาจารย์พอใจที่นักศึกษาถามหรือโต้แย้ง อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาที่ถกแย้งกับตน และ อาจารย์นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน มีนิสิตส่วนน้อยที่เห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย และ อาจารย์ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล

10. จากการเก็บวาทะของกณฺฐปราชญ์นิตเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสอนของอาจารย์ พบว่า นิสิตส่วนมากเห็นว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุดคือ เนื้อหาวิชามีมาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทันหลักสูตรจึงไม่มีเวลาสอนแบบอื่น ๆ นอกจากบรรยาย ทั้งยังส่ออานประกอบการเรียนน้อยหรือใบเรียงขอ นิสิตขาดความรู้ในวิชานั้น ๆ จึงไม่มีความคิดเห็น และ/หรือ ไม่อาจรวมอภิปรายได้ อาจารย์แบบการสอนการสอนแบบท่องจำ นิสิตเคยชินต่อการเรียนแบบฟังคำบรรยาย นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงจะมีผลกระทบไปถึงเกรดของตน นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียนได้เข้าใจด้วยตนเองได้ และ นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชาจำนวนมากเกินไป

11. จากการศึกษาเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับสภาพการสอนของอาจารย์ของกณฺฐปราชญ์อาจารย์และกณฺฐปราชญ์นิตพบว่า อาจารย์และนิสิตส่วนมากเห็นพ้องตรงกันว่า อาจารย์พอใจที่นักศึกษาถามหรือโต้แย้ง อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาออกความคิดเห็นได้ อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามได้ อาจารย์ได้เกรกด้วยความรู้ความเข้าใจ อาจารย์นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาที่ถกแย้งกับตน อาจารย์แนะนำให้ให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง อาจารย์กำหนดให้มีกิจกรรมการเรียน เช่น เขียนรายงาน พูกรายงาน อาจารย์บอกความคิดเห็นของตนเองประกอบการสอน อาจารย์ยกตำราของอาจารย์ และ/หรือ ความคิดเห็นของตนเอง เป็นสำคัญ อาจารย์สอนจะชอบแนวความจำ อาจารย์ไม่ใคร่ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย และ อาจารย์ไม่ใคร่ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล มีอยู่กรณีเดียวที่อาจารย์และนิสิตเห็นแตกต่างกันคือ อาจารย์ส่วนน้อยและนิสิตส่วนมากเห็นว่า อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายหรือบอกให้จุด

12. จากการศึกษาเปรียบเทียบทัศนะเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการสอนของอาจารย์ในกลุ่มประชากรอาจารย์และกลุ่มประชากรนิสิตพบว่า อาจารย์และนิสิตส่วนมากเห็นเองตรงกันว่า อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลางถึงมากที่สุดคือ นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชานี้ ๆ จึงไม่เกิดความึกเห็นและหรือไป อาจารย์รวมอภิปรายกัน นิสิตเคยติดต่อการเรียนแบบฟังคานบรรยาย เมื่อถามว่ามีมาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทันหลักสูตรจึงไม่มีเวลาสอนแบบอื่นนอกจากบรรยาย มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนแบบหรือไม่ว่าเพียง นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียนให้เข้าใจด้วยตนเองได้ นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชาจำนวนมาเกิดไป และ อาจารย์เน้นการสอนการสอบแบบท่องจำ นิสิตที่เกียที่อาจารย์และนิสิตเห็นแตกต่างกันคือ อาจารย์ส่วนน้อยจะนิสิตส่วนมากเห็นว่า นิสิตไม่กล้าแสดงความคิดเห็น เพราะเกรงจะมีผลกระทบไปถึงเกรดของตน

อภิปรายผล

เสรีภาพทางวิชาการด้านการสอนหมายถึงอิสระภาพในการเสนอแนะวิธีที่ค้นพบโดยไม่มีอำนาจภายนอกมาแทรกแซง เสรีภาพทางวิชาการคือการเรียนหมายถึงการคิดการเสนอความคิด การอภิปรายทางวิชาการโดยปราศจากอิทธิพลและอำนาจของบุคคลใดคนใดครอบงำ การมีเสรีภาพทางวิชาการเป็นสิ่งจำเป็นต่อการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา และจะได้เห็นว่า เกี่ยวข้องกับการสว่า เสรีภาพทางวิชาการในมหาวิทยาลัยนั้น ประกอบควยนิสิต อาจารย์ ตลอดจนผู้บริหารมหาวิทยาลัยนั่นเอง

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ในปีการศึกษา 2517 ปฏิบัติงานด้านการสอนอย่างมีเสรีภาพทางวิชาการพอสมควร แสดงว่าอาจารย์ของมหาวิทยาลัยได้มีอิสระทางความคิดและคำวิจารณ์ซึ่ง เสรีภาพทางวิชาการ นับว่าเป็นพื้นฐานถึงที่สภาพการ เรียนการสอนในมหาวิทยาลัยมีบรรยากาศทางวิชาการที่คลั่งกัมพิริตว่า และแจ่มใส แต่เมื่อพิจารณาถึง เหตุที่ทำไมอาจารย์ไม่อาจแสดงออกซึ่ง เสรีภาพทางวิชาการได้อย่างสมบูรณ์พบว่า อุปสรรคทั้งหลายเกิดมาจากกลไกการบริหารงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัย และจากตัวนิสิตเอง เป็นส่วนใหญ่ เช่น เมื่อถามว่ามีมากเกิดไป อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทันหลักสูตร จึงไปใช้วิธีสอนแบบอื่น ๆ นอกจากบรรยาย หนังสืออ่านประกอบการเรียนน้อย และมักเป็นแบบกลางประเทศทำให้หาไม่เข้าใจ

นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชามีจำนวนมากเกินไป และ นิสิตเคยชินกับการเรียนแบบฟังคบรรยาย เป็นคน

พฤติกรรมของการสอนของอาจารย์ที่ใช้วิธีสอนแบบบรรยายนี้ นิสิตเห็นว่าบรรยายเหมือนเอาหนังสือออกให้จด กรณีนี้มักจะเกิดมาจากความไม่เข้าใจกันระหว่างอาจารย์กับนิสิต กล่าวคือ อาจารย์อาจจะบรรยายซ้ำ เมื่อเห็นว่า เป็นสาระสำคัญอันควรแก่การสนใจ และทอดเวลาให้นิสิตได้มีโอกาสจดบันทึกสาระสำคัญนั้นไว้ ซึ่งการกระทำเช่นนี้นิสิตอาจแปรเจตนาเป็นว่า อาจารย์เอาหนังสือออกให้จด

อีกกรณีหนึ่งคือ การที่นิสิตส่วนมากไม่กล้าแสดงความคิดเห็นของตน เพราะเกรงจะมีผลกระทบไปถึงเกรณนั้น น่าจะเกิดมาจากทัศนคติเก่า ๆ ซึ่งนิสิตมีต่ออาจารย์คือการไม่โต้แย้ง หากโต้แย้งอาจทำให้อาจารย์มีอคติต่อตน อันจะมีผลกระทบไปถึงการพิจารณาผลการเรียน ความจริงแล้วนักศึกษาอาจจัดไปไกลหาความเข้าใจกันระหว่างนิสิตกับอาจารย์ เพราะอาจารย์ส่วนมากก็ยินดีและเปิดโอกาสให้นิสิตซักถามและแสดงความคิดเห็น กับทั้งยินดีรับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่ขัดแย้งกับตน อีกประการหนึ่ง นิสิตส่วนมากก็ยอมรับว่าอาจารย์ให้เกรดความยุติธรรมอยู่แล้ว

ความไม่เข้าใจกันระหว่างอาจารย์กับนิสิตอีกอย่างหนึ่งคือ การตั้งคำถามหรือการสอบ อาจารย์อาจตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมทางความรู้ซึ่งประกอบด้วยความเข้าใจ ความสามารถในการสรุป ความคิดเห็น ฯลฯ นั้น นิสิตอาจเข้าใจว่าเป็นการถามหรือสอบโดยปริศนงหมายเพื่อถามความจำแต่เพียงอย่างเดียว เรื่องนี้หากสามารถสร้างความเข้าใจร่วมกันได้ก็ย่อมทำให้สัมพันธภาพระหว่างอาจารย์กับนิสิตดีขึ้น และเขอาจนำไปสู่การเรียนการสอนอย่างมีเสรีภาพทางวิชาการยิ่ง ๆ ขึ้นไปอีก

โดยหลักการ มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญแก่งานวิจัยเท่าเทียมงานสอน แต่ที่ปฏิบัติกันอยู่ อาจารย์มหาวิทยาลัยส่วนมากถือเอางานสอนเป็นหลัก แบบคนกลางนอกมหาวิทยาลัยหรือกระทั่งผู้บริหารมหาวิทยาลัยก็เข้าใจเช่นนี้ ทั้งนี้สภาพเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ก็คือ อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนแต่เพียงอย่างเดียว หากอาจารย์ผู้ใดทำการวิจัยควยก็ถือว่าปฏิบัติงานพิเศษนอกเหนือหน้าที่ เพราะ เป็น เรื่องที่จะต้องเสียสละ เวลาส่วนตัว แรงงาน ทุนทรัพย์ สติปัญญา และอื่น ๆ กับทั้งเป็นการกระทำที่อาจรัก ภัยศรัทธา และต้องการเห็นความก้าวหน้าทางวิชาการ

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ใน
ปีการศึกษา 2517 ปฏิบัติงานด้านวิจัยยังไม่เป็นที่น่าพึงพอใจเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะ
จากการสนับสุนนด้านการเงินและอุปกรณ์ ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ มี
ขวัญกำลังใจตกต่ำ ขาดผู้นำในการวิจัย ขาดความรู้และทักษะในการวิจัย เป็นเหตุ
ส่วนอุปสรรคที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง การไม่มีเวลาวิจัยเพราะต้องใช้เวลาหารายได้ทาง
อื่น เช่น สอนพิเศษภาคพิเศษ การไปถือเป็นการมีความชอบในการปฏิบัติราชการ จาก
แรงจูงใจที่ไม่เป็นเงินและเกียรติยศ เป็นต้น นับว่าเป็นหลักฐานยืนยันแน่ชัดว่า อาจารย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน มีความปรารถนาจะทำการวิจัยแต่มีอุปสรรคถึง
กล่าว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสาเหตุของอุปสรรคดังกล่าว เป็นเรื่องของการบริหารงานทาง
วิชาการของมหาวิทยาลัย บทบาทมหาวิทยาลัยจะก่อให้เกิดการปรับปรุงกลไกเพื่อให้อาจารย์
ได้มีโอกาสทำการวิจัยมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นผลให้อาจารย์มหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติหน้าที่ทาง
วิชาการได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บทบาททางวิชาการของอาจารย์อีกประการหนึ่งคือ การให้บริการทางวิชาการ
แก่สังคม เพราะเป็นที่ยอมรับกันในสังคมปัจจุบันแล้วว่า มหาวิทยาลัยเป็นศูนย์กลางทาง
ปัญญา และอาจารย์คือบุคลากรชั้นนี้ ควรที่อาจารย์จะให้บริการด้านนี้เป็นประโยชน์แก่
สังคมยกย่องแบบพระภิกษุในรูปการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ในควรที่จะหลบ
ซ่อนหาความวิเวกปลีกตัวและทอดทิ้งสังคม จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า อาจารย์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ส่วนมากได้ปฏิบัติงานการบริการทางวิชาการแก่สังคมเพียง
งานเดียวคือ อาจารย์เกือบทั้ง เมลได้จัดนิทรรศการทางวิชาการซึ่งในนั้นมีที่ทำการวิจัย
ทั้งนี้เพราะในรอบปีนั้น มหาวิทยาลัยได้รับแรงกระตุ้นให้แสดงผลงานในโอกาสที่ได้รับการ
ยกฐานะจากวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย นอกจากนั้นเป็นการให้บริการทาง
วิชาการในวงแคบ ๆ เช่น การร่วมสัมมนาทางวิชาการกับคณาจารย์ในสถาบันเดียวกัน
และการพิมพ์เอกสารประกอบการเรียนการสอน นับว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ บางแสน ยังมีได้ปฏิบัติงานการบริการทางวิชาการแก่สังคมเท่าที่ควร สำหรับ
อุปสรรคของการปฏิบัติงานด้านนี้ อาจารย์ส่วนมากเห็นว่า เป็นเพราะ ขาดการสนับสนุน
ด้านการเงินและอุปกรณ์ มีขวัญกำลังใจตกต่ำ ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ
ขาดผู้นำในการให้บริการทางวิชาการ และ ขาดความรู้และทักษะในการให้บริการทาง

วิชาการ เป็นคน ส่วนอุปสรรคที่อาจารย์ส่วนมากเห็นว่ามีความสำคัญน้อย คือ ขาดแรง
 จูงใจที่เห็นเงินและเกียรติยศ และ ไม่ถือเป็นการท้าทายความชอบในการปฏิบัติราชการ นับว่า
 อาจารย์มหาวิทยาลัยกรีนกรีนทรวิโรฒ บางส่วน ยอมรับว่างานให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
 เป็นหน้าที่ของอาจารย์และอาจารย์ปรารถนาจะปฏิบัติหน้าที่การนี้ให้สมบูรณ์ แต่ขัดข้องด้วย
 เหตุดังกล่าว ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องมาจากกลไกการบริหารงานทางวิชาการของมหา
วิทยาลัย ผู้วิจัยจะไล่เสนอแนะแนวทางแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. มหาวิทยาลัยควรถือว่า หน้าที่ของมหาวิทยาลัยทั้ง 3 ประการ คือ หน้าที่
 การสอน การวิจัย และการบริการทางวิชาการ มีความสำคัญเป็นสัณฐาน
 หนึ่ง คือ 40 : 40 : 20 ตามลำดับ ทั้งนี้จะเป็นการสนับสนุนความเป็นเลิศทางวิชาการ
 ของมหาวิทยาลัย และยังเป็นการรักษาความเป็นเลิศทางวิชาการนี้สะท้อนกลับไปสู่ปวงชน
 มหาวิทยาลัยไม่ควรถือว่างานสอนเป็นหน้าที่เอกอย่าง เดียว

2. มหาวิทยาลัยควรถือเอางานวิจัยและงานบริการทางวิชาการแก่สังคมและ
 ชุมชนเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาความก้าวหน้าในการปฏิบัติราชการนอกเหนือจากงาน
 สอนซึ่งปฏิบัติเป็นประจำอยู่แล้ว มหาวิทยาลัยไม่ควรถือว่างานวิจัยและงานบริการทาง
 วิชาการ เป็นงานพิเศษ แต่ควรถือเอาเป็นงานในหน้าที่ของอาจารย์ที่อาจารย์ทุกคนพึง
 กระทำ ทั้งนี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้อาจารย์ใฝ่สานึกและปฏิบัติหน้าที่ของตนให้สมบูรณ์ใน
 ฐานะ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย

3. มหาวิทยาลัยควรปีโครงการวิจัยหรือบริการทางวิชาการ เสนอให้อาจารย์
 พิจารณาเข้าไปปฏิบัติ โดยอาจให้อาจารย์ร่วมกันปฏิบัติ เป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคลก็ได้
 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของโครงการนั้น ๆ ในกรณี มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนและ
 อำนวยความสะดวกต่าง ๆ ใน เพราะน่าจะเป็นการช่วยให้อาจารย์กระตือรือร้น ใฝ่
 และถือปฏิบัติได้อย่างสมบูรณ์ในฐานะ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย

4. มหาวิทยาลัยควรพิจารณาจัดเวลาสอนของอาจารย์ให้มีโอกาสว่าง เว้นจาก
 การสอนติดต่อกันเป็นวัน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่อาจารย์จะได้ออกทำการวิจัย หรือ
 ให้บริการทางวิชาการได้อย่างเพียงพอ การวางแผนจากการสอนเพียงบางวันไม่ยอม

ใบแจ้งอำนวยการท้าววิจัย หรือ การให้บริการทางวิชาการ

5. มหาวิทยาลัยควรพิจารณาบุคลากรที่มีคุณวุฒิทางวิชาการหรือบริการทางวิชาการได้ออกปฏิบัติการควบคุมตนเองโดยใบแจ้งอำนวยการควบคุมตัวเป็นภาคเรียน ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้อาจารย์ออกทำการวิจัยหรือบริการทางวิชาการอย่างสมบูรณ์ และถือเป็นการเพิ่มความชอบอย่างหนึ่งในการปฏิบัติราชการ

6. มหาวิทยาลัยควรถือเป็นหลักปฏิบัติว่า อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนในระดัพบัณฑิตศึกษา ใบควรนี้ชั่วโมฆะจนเกิน 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทั้งนี้เพื่อจะได้อนุเคราะห์ขอเสนอแนะที่ 1

7. การรับมุกกษรรจุเข้าเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยควรถือเอาคุณสมบัติตามประกาศการดำเนินการท้าววิจัยเป็นข้อพิจารณาอีกด้านหนึ่งนอกเหนือจากการพิจารณาความคุณวุฒิและบุคลิกลักษณะ

8. การบรรจุบุคคลเข้าเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยนั้น เมื่อสรรหาตัวบุคคลที่ผู้คุมสอบมีความชอบเสนอขอ 7 แล้ว อาจจะไต่ถามการฝึกปฏิบัติและทดลองปฏิบัติราชการเป็นขั้นตอน กล่าวคือ ให้ศึกษารายการเรียนการสอนทั่วไป ศึกษาแผนการสอนทางการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ศึกษาและสั่ง เสนอการสอนของอาจารย์อาวุโส ช่วยสอนและรวมงานวิจัยเป็นรายบุคคล เสนอสอนและวิจัยเป็นครั้งคราวภายใต้การสั่ง เสนอและแนะนำของอาจารย์ผู้มีประสบการณ์สูง และเขาสอนและทำการวิจัยเองตามคำสั่ง กระบวนการพิจารณาบรรจุบุคคลเข้าเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยดังกล่าวนี้ น่าจะใช้เวลาทดลองปฏิบัติราชการอย่างน้อย 3 ปี ก่อนบรรจุแต่งตั้งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย

9. มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีการอบรมอาจารย์เกี่ยวกับงานสอน งานวิจัย และงานบริการทางวิชาการ ด้วยการสั่งงานและ/หรือเก็บวิทยากรมาบรรยายเพื่อเป็นภาระกิจให้อาจารย์ได้สำนึกในหน้าที่ และหาแนวทางปฏิบัติหน้าที่ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

10. การมีวิชาสอนมากกว่าในแต่ละภาคเรียนอาจเป็นเหตุเสียต่อคุณภาพการเรียนการสอนได้ ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรกำหนดให้อาจารย์มีวิชาสอนไม่เกิน 3 วิชาในภาคเรียน เว้น ทั้งนี้เพื่ออาจารย์จะได้ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าวิจัยในลักษณะที่เพียงพอ

11. มหาวิทยาลัยควรจะได้คิดขอประสานงานกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อปรับปรุงคุณภาพทางวิชาการของอาจารย์ เช่น มีโครงการแลกเปลี่ยนอาจารย์กันเป็นครั้งคราว

โครงการที่กล่าวมาบรรณาจารย์โดยไม่คิดหน่วยกิต โครงการดังกล่าวจะดำเนินการทั้งในและนอกประเทศ โครงการที่กล่าวมาทั้งในและนอกประเทศ เป็นที่เห็นว่าเป็นแรงกระตุ้นให้อาจารย์ที่สนใจและสร้างบรรยากาศทางวิชาการให้เกิดในมหาวิทยาลัย

12. มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงหลักสูตรหรือวิชาที่คณะศึกษาศาสตร์ของมหาวิทยาลัยได้มีความเหมาะสมระหว่างเนื้อหาวิชาและเวลาเรียน เพราะเท่าที่ปรากฏในการวิจัยครั้งนี้พบว่า อาจารย์และนิสิตส่วนมากเห็นว่า เวลาเรียนไม่เพียงพอที่จะเรียนวิชาทั้งนี้อาจกระทำได้โดย เปลี่ยนโครงสร้างของหลักสูตรและปรับปรุงเนื้อหาในคณะวิชา

13. มหาวิทยาลัยควรจะได้มีหน่วยงานประเภทแผนการปฏิบัติงานของอาจารย์ โดยมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของอาจารย์ ให้ได้เพื่อจับผิด

14. จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ยังมีอาจารย์มหาวิทยาลัยอีกหลายท่านที่ไม่ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมาได้เป็นประโยชน์ทางวิชาการในสาขาของตน เช่น ไม่ปฏิบัติตามที่ทางราชการจนไม่มีเวลาสอน วิชา หรือให้บริการทางวิชาการ อันเป็นเหตุให้มหาวิทยาลัยไม่ได้อรรถประโยชน์ทางปัญญาของมหาวิทยาลัยเท่าที่ควร ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรแยกอาจารย์ฝ่ายวิชาการออกจากฝ่ายธุรการโดยเด็ดขาด ทั้งนี้เพราะงานธุรการเป็นงานที่ต้องถือปฏิบัติต่อเนื่องกัน และเป็นงานที่ต้องอาศัยความรอบคอบความระมัดระวังในงานธุรการและอย่างโดยเฉพาะ

15. มหาวิทยาลัยควรจัดเป็นหลักสูตรที่จะกำหนดจำนวนนิสิตที่รับเข้าเรียนทั้งนี้วิชาที่ต้องปฏิบัติในทางปฏิบัติการจำนวนไม่ควรเกินชั้นละ 25 คน และวิชาทางสังคมศาสตร์ที่อาศัยการสังเกตและการวัดควรมีจำนวนไม่ควรเกินชั้นละ 35 คน การกำหนดจำนวนนิสิตที่รับเข้าเรียนเช่นนี้ย่อมอำนวยความสะดวกแก่การสอบแบบต่าง ๆ เช่น การสอบแบบอภิปราย การสอบเป็นรายบุคคล การเรียนตามลำพัง และการใช้ศูนย์การเรียน เป็นต้น

16. หอสมุดของมหาวิทยาลัยควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษามากกว่าในเชิงปริมาณ ความต้องการของอาจารย์และนิสิต โดยเฉพาะหนังสือทางวิชาการควรเป็นหนังสือภาษาไทย สำหรับจำนวนระดับนี้ ให้พิจารณาจากจำนวนหนังสือที่เหมาะสมคือ หนังสือที่ควรมีในห้องเรียนประกอบการเรียนการสอนควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 20 ระดับ ส่วนหนังสือในห้องเรียนประกอบการเรียนการสอนใด ควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 ระดับ ส่วนหนังสือวิชาการ

ที่เป็นภาษาอังกฤษ ประเด็นนี้ ควรพิจารณาถึงความถูกต้องของอาจารย์ผู้สอนที่จะเสนอแนะ
ในวิชาใด

17. มหาวิทยาลัยควรมีโครงการการหาเพื่อจัดพิมพ์ตำราหรืองานวิจัยของอาจารย์
ให้มีจำนวนเพิ่ม ออกการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอน อีกทั้งยังเป็นที่
ขยายแนววงวิชาการไปยังสถาบันการศึกษาอื่น ๆ และไปยังสังคมและชุมชนอีกด้วย

18. อาจารย์มหาวิทยาลัยควรมีพฤติกรรมที่เสริมสร้างภาพเป็นกับ เองกับนิสิต
เช่น การเป็นที่ปรึกษาที่นอกเหนือจากการเป็นที่ปรึกษาด้านวิชาการ การร่วมกิจกรรมทาง
สันทนาการของนิสิต การมีส่วนร่วมในโครงการบริการทางวิชาการกับนิสิต และ การมีส่วนร่วม
ในโครงการพัฒนาชนบทของนิสิต เป็นต้น ความเป็นกับ เองอันเกิดจากความสันทัด
กันกล่าวจะก่อให้เกิดคุณสมบัติและบรรยากาศทางวิชาการที่ดีขึ้น เรายัง และสนทนา
ปรกติ อาจารย์มหาวิทยาลัยไม่ควรเป็นทางจากนิสิตเพราะจะก่อให้เกิดความเกรงกลัว
ที่มิใช่เป็นจิตรและภาพเป็นกับ เอง ซึ่ง เป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
ทางวิชาการ

19. มหาวิทยาลัยควรมีวิชาบังคับที่นิสิตทุกคนต้องเรียนคือ วิชาวิธีการเรียน โดย
กำหนดให้เรียนเป็น 2 หน่วยกิต และใช้เวลาเรียน 2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จุดมุ่งหมายของ
การศึกษาวินิจฉัย เพื่อพัฒนาวิธีการเรียนในมหาวิทยาลัยให้ประสิทธิภาพทางวิชาการในการรับ

20. ควรจะลดภาระวิจัยว่านอกระยะเกี่ยวกับการวิจัยจริงในมหาวิทยาลัยแห่งนั้น
เพื่อเตรียมเพิ่มบทบาททางวิชาการของอาจารย์แต่ละสถาบัน อันจะเป็นแรงกระตุ้นให้
อาจารย์สำนักไหนที่และมีบทบาทเหมาะสมในฐานะ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย

21. ควรจะลดภาระวิจัยบทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยที่เรียน -
วิโรฒ บางส่วนอีก หลังจากที่ได้รับขอเสนอแนะต่าง ๆ ดังกล่าวไปปรับปรุงกลไกการ
บริหารงานทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ เพื่อปรับปรุงบทบาททางวิชาการของ
อาจารย์สมบุรณ์ยิ่งขึ้นไปอีก

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กมล สมวิเชียร และคณะอื่น ๆ "บันทึกการสัมมนา: ปัทมาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 123 - 129 ทางหนังสือจำกั๊กกีฬาร 2507.

กุสุมา สนิทวงศ์ และ พาที เจียรวานิช "กิจกรรมทางการศึกษาและแผนบูรณาการในมหาวิทยาลัย" ปัทมาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 115 - 117 ทางหนังสือจำกั๊กกีฬาร 2507.

เกษม กิริสัมพันธ์ "การให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยแก่นักบริหาร" รายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับส่วนราชการที่วางแผนและพัฒนา หน้า 1 - 7 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2515.

เกษม กิริสัมพันธ์ "ลักษณะพิเศษของงานสอนในมหาวิทยาลัย" ปัทมาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 99 - 107 ทางหนังสือจำกั๊กกีฬาร 2507.

คณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ "สรุปรายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับส่วนราชการที่วางแผนและพัฒนา 9 - 11 มีนาคม 2515 ณ โรงแรมบางแสน ชลบุรี" รายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับหน่วยงานที่วางแผนและพัฒนา หน้า 12 - 16 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2515.

ชัยอนันต์ สุขทวีติ "เสรีภาพทางวิชาการ" พาราวอร์ หน้า 6 - 29 สำนักพิมพ์วิเทศ 2516.

"นิสิต นักศึกษา การศึกษา และการวิจัย" รายงานผลการสัมมนาวิทยาลัยครั้งที่ 1 พ.ศ. 2509 หน้า 134 - 142 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี 2510.

ธิดา ชาติจันทร์ และ ศักดิ์ เศรษฐมณฑุ "ปัทมาการส่งเสริมและการควบคุมมาตรฐานวิชาการ" ปัทมาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 118 - 122 ทางหนังสือจำกั๊กกีฬาร 2507.

ปกรณ วังสุสวัสดิ์ "สถานะและสวัสดิการของอาจารย์มหาวิทยาลัย" รายงานการสัมมนา มหาวิทยาลัยครั้งที่ 2 หน้า 140 - 142 สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2510.

ประสิทธิ์ พุฒาทร "ปัญหาการวิจัยในมหาวิทยาลัย" จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในอุดมคติ หน้า 75 - 87 สมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2510.

* ป่วย กิ่งกากรดี "ข้อคิดเรื่องอุดมศึกษา" อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพศาสตราจารย์ ดร.สทวงศ์ บงกคสุขุ หน้า 31 - 42 นิพนธ์งานพระราชทานเพลิงศพ ศาสตราจารย์ ดร.สทวงศ์ บงกคสุขุ 30 สิงหาคม 2514.

* ป่วย วังภากรดี "มหาวิทยาลัยกับสังคมไทย" ศูนย์ศึกษา 4 : 57 - 64, เมษายน - มิถุนายน 2516.

พิทยา สายหู "การร่วมมือและประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัยกับหน่วยราชการที่ ทางานเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา" รายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงาน ระหว่างมหาวิทยาลัยกับส่วนราชการที่วางแผนและพัฒนา หน้า จ 1 - จ 14 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษามหาชนชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2515.

ระวี ภาวิไล "บรรยากาศทางวิชาการในมหาวิทยาลัย" วารสารคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ 3 : 13 - 19, ตุลาคม 2515.

ระวี ภาวิไล "บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยแก่ส่วนราชการที่ทางาน เกี่ยวกับการ วางแผน - พัฒนา" รายงานการสัมมนา เรื่องการประสานงานระหว่าง มหาวิทยาลัยกับส่วนราชการที่วางแผนและพัฒนา หน้า ก 1 - ก 5 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษามหาชนชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี 2515.

ระวี ภาวิไล "ปัญหาและอุปสรรคในชีวิตการเป็นนิสิตในมหาวิทยาลัย" สถาบันบอด หน้า 4 - 16 จักรานุกูลการพิมพ์ 2517.

รัตน โกสินทร์ (นางแพง) "บทวิเคราะห์อาจารย์มหาวิทยาลัย" ศูนย์ศึกษา 4 : 86 - 92, เมษายน - มิถุนายน 2516.

✓ วิไลดา กุญภัย "เสรีภาพทางวิชาการ" วารสารการศึกษา 4 . 25 - 34, สิงหาคม - ตุลาคม 2517.

สีปพนธ์ เกตุทัต "งานมหาวิทยาลัย" วารสารการศึกษาแห่งชาติ 4 : 27 - 36,
พฤศจิกายน 2514.

สุภรณ์ ศรีพนธ์ "การผลิตครูชั้นอาชีพ" วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 2 : 10 - 18,
กันยายน 2515.

อดุล วิเชียรเจริญ "คำอภิปรายเกี่ยวกับหลักการและความมุ่งหมายของมหาวิทยาลัย
ปัญหาและบทบาทมหาวิทยาลัยในประเทศไทย หน้า 30 ก. - 30 ก. ข. วางพิมพ์
สว.จำกัดกิจพร 2507.

เอกวิทย์ ๓ อดุล "เบื้องหลังการพัฒนาคณาวิชาการ : จากองค์กรมหาวิทยาลัยในยุคแรก
หน้า 69 - 74 สภาคณาสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย 2510.

Good, Carter Victor, Dictionary of Education, 3 rd.ed. New York,
McGraw - Hill Book Company, 1973, 685 pp.

ကာလဗိသုဒ္ဓိ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

167 กุมภาพันธ์ 2518

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน อาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

เนื่องด้วยกระผมมีความประสงค์จะขอทราบข้อมูลเกี่ยวกับ
บทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เพื่อนำ
ข้อมูลที่ได้ไปเป็นประโยชน์ในการวิจัยเรื่อง "บทบาททางวิชาการของอาจารย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517"

งานวิจัยนี้เป็นประโยชน์โดยตรงต่อการส่งเสริมบทบาททาง
วิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เป็นงานวิจัย
เชิงปฏิบัติ (Action Research) กับทั้งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยสถาบัน
(Institutional Research) ดังนั้น ข้อมูลที่ได้จากท่านจึงเป็นประโยชน์
ต่อตัวท่านและสถาบันของท่าน อนึ่ง งานวิจัยครั้งนี้กระทำกับกลุ่มประชากร
เฉพาะอาจารย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน เท่านั้น จึงไม่
คาดจึงไปถึงมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ซึ่งสภาพแวดล้อมและระบบบริหารแตกต่างกัน

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามที่
แนบมานี้ กรุณาตอบแบบสอบถามตามสภาพที่เป็นจริงตามที่ท่านปฏิบัติในปีการ
ศึกษา 2517 กระแสมหวังอย่างยิ่งในความร่วมมือจากท่าน

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

สุธีระ ทานตะวัน

(นายสุธีระ ทานตะวัน)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มางแผน ปีการศึกษา 2517

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนบุคคล

1. เพศ..... อายุ.....

2. วุฒิ..... อาจารย์คณะ.....

3. ประสบการณ์ในการทำงานจนถึงปัจจุบัน.....ปี

4. สถานภาพทางครอบครัว

() โสด

() สมรส

() อยู่คนเดียว

() แยกกันอยู่

() คู่สมรสถึงแก่กรรม

() หย่าร้าง

จำนวนบุตร.....คน ✓

5. งานสอน ในปีการศึกษา 2517 สอนวิชาใดบ้าง (เฉพาะนิสิตภาคปกติ)

5.1 5.2

5.3 5.4

5.5 5.6

5.7 5.8

6. งานธุรการ ในปีการศึกษา 2517 นอกจากงานสอนแล้ว ยังทำงานธุรการ (เก็บประจำ) ใดบ้าง

6.1 6.2

6.3 6.4

6.5 6.6

7. งานพิเศษ ในปีการศึกษา 2517 นอกจากงานสอน งานธุรการแล้ว ยังทำงานพิเศษ (เป็นครั้งคราว) ใดบ้าง

7.1 7.2

7.3 7.4

7.5 7.6

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานด้านการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางแสน ปีการศึกษา 2517

งานสอนในระบบไตรภาค ภาคแรกสอนสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
ภาคกลางสอนสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
ภาคปลายสอนสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
งานสอนในระบบทวิภาค ภาคแรกสอนสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง
ภาคหลังสอนสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง

แบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของ
อาจารย์ด้านการสอน ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามสภาพความเป็นจริงของท่าน
โดยกำหนดค่าของคำตอบดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมนั้น เกิดขึ้นมากที่สุด
4 หมายถึง พฤติกรรมนั้น เกิดขึ้นค่อนข้างมาก
3 หมายถึง พฤติกรรมนั้น เกิดขึ้นมากน้อยปานกัน
2 หมายถึง พฤติกรรมนั้น เกิดขึ้นค่อนข้างน้อย
1 หมายถึง พฤติกรรมนั้นแทบไม่เกิดขึ้นเลย

กรุณากากบาท (X) ทั้หมายเลขที่ท่านต้องการ

1. ท่านใช้วิธีสอนแบบบรรยาย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
2. ท่านใช้วิธีสอนแบบอภิปราย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3. ท่านใช้วิธีสอนแบบสอนเป็นรายบุคคล	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
4. ท่านออกความคิดเห็นของตนเองประกอบการสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
5. ท่านเปิดโอกาสให้นิสิตซักถามใด	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
6. ท่านรับฟังความคิดเห็นของนิสิตที่ขัดแย้งกับตน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
7. ท่านนำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8. ท่านใช้วิธีสอนแบบบรรยายโดยอ่านหรือบอกให้จด	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
9. ท่านแนะนำให้นิสิตศึกษาคนควาเพิ่มเติมด้วย					
ตนเอง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

10. ท่านกำหนดให้นิสิตกิจกรรมการเรียน เช่น
เขียนรายงาน พกรายงาน (5) (4) (3) (2) (1)
11. ท่านยกตำรา และ/หรือ ความคิดเห็นของตน
เป็นสำคัญ (5) (4) (3) (2) (1)
12. ท่านพอใจที่นิสิตซักถามหรือโต้แย้ง (5) (4) (3) (2) (1)
13. ท่านให้เกรงกลัวความยุติธรรม (5) (4) (3) (2) (1)
14. ท่านเปิดโอกาสให้นิสิตออกความคิดเห็นได้ (5) (4) (3) (2) (1)
15. ท่านสอนและสอบเน้นความจำ (5) (4) (3) (2) (1)

แบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคที่ทำให้การปฏิบัติงาน
การสอนของอาจารย์ในสมบูรณ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามโดยย่อกำหนดคำตอบ
ดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคค่อนข้างน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่แทบไม่เป็นอุปสรรคเลย

กรุณากากบาท (X) ที่หมายเลขที่ท่านต้องการ

1. นิสิตขาดพื้นฐานความรู้ในวิชานั้น ๆ จึงไม่มีความ
คิดเห็น และ/หรือ ไม่อาจรวมอภิปรายได้ (5) (4) (3) (2) (1)
2. เนื้อหาวิชามีมาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทัน
หลักสูตร จึงไม่มีเวลาสอนแบบอื่น (5) (4) (3) (2) (1)
3. มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนน้อยหรือไม่พอ (5) (4) (3) (2) (1)
4. นิสิตไม่สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียน
ได้เข้าใจด้วยตนเองได้ (5) (4) (3) (2) (1)
5. อาจารย์เน้นการสอนการสอบแบบท่องจำ (5) (4) (3) (2) (1)

6. นิสิตไม่กลายสละความคิดเห็นเพราะ เกรงจะมี
ผลกระทบไปถึง เกียรติของตน (5) (4) (3) (2) (1)
7. นิสิตเคยชินกับการเรียนแบบท่องจำบรรยาย (5) (4) (3) (2) (1)
8. นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชามีจำนวนมากเกินไป (5) (4) (3) (2) (1)
9. อื่น ๆ (ระบุ)..... (5) (4) (3) (2) (1)
10. อื่น ๆ (ระบุ)..... (5) (4) (3) (2) (1)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับงานวิจัยของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บางแสน ปีการศึกษา 2517

แบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ในงานการวิจัย ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามที่ท่านปฏิบัติ

ในปีการศึกษา 2517 ท่านเคยทำการวิจัยหรือไม่

() เคย () ไม่เคย

ในกรณีที่เคยทำวิจัย

จำนวนเรื่องที่ทำวิจัย.....เรื่อง

ผู้ร่วมงานในแต่ละเรื่อง.....คน

เวลาที่ใช้ในการวิจัยประมาณสัปดาห์ละ.....ชั่วโมง

รวมเวลาทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย..... ..สัปดาห์

แรงจูงใจที่ทำวิจัย

- 1.....
- 2.....
- 3.....

ทั้งกรณีที่ เคยทำวิจัยและไม่เคยทำวิจัย

โปรดตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคต่าง ๆ ของการหาวิจัย โดยพิจารณาถึงความสำคัญของอุปสรรคนั้น ๆ ตามค่าคำตอบต่อไปนี้

- 5 หมายถึง อุปสรรคนั้นมีความสำคัญมากที่สุด
4 หมายถึง อุปสรรคนั้นมีความสำคัญค่อนข้างมาก
3 หมายถึง อุปสรรคนั้นมีความสำคัญปานกลาง
2 หมายถึง อุปสรรคนั้นมีความสำคัญค่อนข้างน้อย
1 หมายถึง อุปสรรคนั้นแทบจะไม่มีสำคัญเลย
- กรุณากากบาท (X) กับหมายเลขที่ท่านต้องการ

1. ใจสู้โง่สอนมากจนลืมน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
2. ขาดการสนับสนุนทางการเงินและอุปกรณ์	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3. ขาดความสะดวกและขาดความรวดเร็ว	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
4. ไม่เป็นความถี่ความชอบในการปฏิบัติราชการ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
5. ขาดความรู้และทักษะในการทำวิจัย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
6. ไม่เห็นความสำคัญของการวิจัยด้วยตนเอง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
7. ขาดผู้นำในการวิจัย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8. ไม่มีเวลาวิจัยเพราะต้องใช้เวลาหารายได้ ทางอื่น เช่น สอนนิสิตภาคสมทบ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
9. หวาดเกรงภัยอันเนื่องมาจากผลการวิจัยนั้น	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
10. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
11. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
12. อื่น ๆ (ระบุ).....	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับงานบริการทางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517

แบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของอาจารย์
คานงานบริการทางวิชาการ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามสภาพที่ท่านปฏิบัติ โดย
กากบาท (X) ในช่องที่ท่านต้องการ

1. พิมพ์เอกสารประกอบการสอน () เคย จำนวนเรื่อง..... () ไม่เคย
2. พิมพ์บทความทางวิชาการเสนอ
ทางสื่อมวลชน () เคย จำนวนเรื่อง..... () ไม่เคย
3. พิมพ์ตำรา () เคย จำนวนเรื่อง..... () ไม่เคย
4. พิมพ์งานวิจัย () เคย จำนวนเรื่อง..... () ไม่เคย
5. ร่วมสัมมนาทางวิชาการกับ
คณาจารย์ในสถาบันเดียวกัน () เคย จำนวนครั้ง..... () ไม่เคย
6. ร่วมสัมมนาทางวิชาการกับ
คณาจารย์ต่างสถาบัน () เคย จำนวนครั้ง..... () ไม่เคย
7. ใ้การอบรมและคำบรรยายทาง
วิชาการแก่บุคคลในหน่วยงานของ
รัฐบาล () เคย จำนวนครั้ง..... () ไม่เคย
8. ใ้การอบรมและคำบรรยายทาง
วิชาการแก่บุคคลในหน่วยงานของ
เอกชน () เคย จำนวนครั้ง..... () ไม่เคย
9. ใ้การอบรมและคำบรรยายทาง
วิชาการแก่บุคคลในหน่วยงานของ
ต่างประเทศ () เคย จำนวนครั้ง..... () ไม่เคย
10. ใ้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วย
งานของรัฐบาล () เคย จำนวนครั้ง..... () ไม่เคย
11. ใ้คำปรึกษาทางวิชาการแก่หน่วย
งานของ เอกชน () เคย จำนวนครั้ง..... () ไม่เคย
12. จัดนิทรรศการทางวิชาการ () เคย จำนวนครั้ง..... () ไม่เคย
13. จัดอภิปรายทางวิชาการ () เคย จำนวนครั้ง..... () ไม่เคย
14. อื่น ๆ (ระบุ)..... () เคย จำนวนครั้ง.....

แบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่
งานบริการทางวิชาการของอาจารย์ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามโดยยี่สิบค่าของคาถา
 กังนั

- 5 หมายถึง อุปสรรคที่มีความสำคัญมากที่สุด
 4 หมายถึง อุปสรรคที่มีความสำคัญค่อนข้างมาก
 3 หมายถึง อุปสรรคที่มีความสำคัญปานกลาง
 2 หมายถึง อุปสรรคที่มีความสำคัญค่อนข้างน้อย
 1 หมายถึง อุปสรรคที่แทบจะไม่มีสำคัญเลย

กรุณากดกากบาท (•) ที่หมายเลขที่ท่านต้องการ

1. มีขวัญกำลังใจพอเพียงแล้ว	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
2. ขาดการสนับสนุนด้านการเงินและอุปกรณ์	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3. ขาดความสะดวกและขาดความร่วมมือ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
4. ไม่เห็นความถี่ความชอบในการปฏิบัติราชการ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
5. ไม่เห็นความสำคัญของการให้บริการทางวิชาการ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
6. ขาดความรู้และทักษะในการให้บริการทางวิชาการ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
7. ขาดผู้นำทางการให้บริการทางวิชาการ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8. ไม่มีความจำเป็นในการให้บริการทางวิชาการ เพราะต้องใช้
เวลาหารายได้ทางอื่น ๆ เช่น สอนนิสิตภาคสมทบ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
9. หวาดเกรงภัยอันเนื่องมาจากผลของการให้บริการ
ทางวิชาการนี้ ๆ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
10. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเงิน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
11. ขาดแรงจูงใจที่เป็นเกียรติยศ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

วิสิทท์รัก

มหาวิทยาลัยของเราเป็นสถาบันการศึกษาที่ประสิทธิประสาทความรู้ทาง
วิชาการได้แก่ณิสิต โดยอาศัยบทบาททางวิชาการของอาจารย์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่
สำคัญยิ่งในอันที่จะทำให้งานทางวิชาการให้สมบูรณ์ตามต้องการ คือ ความเป็นเลิศ
ทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

เมื่อเป็นเช่นนี้ การเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย บทบาททางวิชาการ
ของอาจารย์จึงมีความสำคัญอย่างมาก และเป็นกรณีนี้ให้เห็นสภาพความเป็นเลิศทาง
วิชาการของมหาวิทยาลัยของเรา หากมีทางใดที่จะปรับปรุงและส่งเสริมให้อาจารย์
มีบทบาททางวิชาการอย่างสมบูรณ์ ก็หน้าที่ที่เราจะคอยช่วยกันเสนอแนะและออกความเห็น

ดังนั้น ผมจึงทำการวิจัยเรื่อง บทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน ปีการศึกษา 2517 เพื่อหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาท
ทางวิชาการของอาจารย์ของเรา

วิสิทท์ทุกท่าน เป็นบุคคลที่จะให้ข้อมูลที่จำเป็นขอให้อาจจริงในเรื่องนี้ ดังนั้น
จึงขอความร่วมมือจากนิสิตทุกท่านตอบแบบสอบถามที่แนบมานี้ เพื่อจะได้รวบรวมเป็นข้อมูล
นำไปวิจัยต่อไป

ขอขอบคุณ

สุธีระ ทานกวณิช

(นายสุธีระ ทานกวณิช)

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน

แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางมด ปีการศึกษา 2517

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนบุคคล

1. เพศ..... อายุ.....ปี
2. กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่..... วิชาเอก.....
3. เคยมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้ว.....ปี
4. สถานภาพทางครอบครัว
() โสด () สมรส
() อยู่ด้วยกัน () แยกกันอยู่
() กู้ยืมเงิน () กู้ยืมเงิน
() หย่าร้าง จำนวนบุตร.....คน

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติงานด้านการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางมด ปีการศึกษา 2517

แบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาททางวิชาการของอาจารย์
ด้านการสอน ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความนึกเห็นของท่าน โดยกาหนดค่าของ

ค่าตอบดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นในกลุ่มอาจารย์จำนวนมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์จำนวนค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์จำนวนปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์จำนวนค่อนข้างน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมนั้นแทบไม่เกิดขึ้นกับกลุ่มอาจารย์เลย

กรุณากำหนด () หมายความว่าท่านต้องการ

1. อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
2. อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบอภิปราย	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
3. อาจารย์ใช้วิธีสอนเป็นรายบุคคล	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
4. อาจารย์แสดงความเห็นของตนเองประกอบ การสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
5. อาจารย์เปิดโอกาสให้นักศึกษาถามไถ่	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
6. อาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนักศึกษาที่ขัดแย้ง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
7. อาจารย์นำความรู้ใหม่ ๆ มาสอน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
8. อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเหมือนอ่านหรือ บอกให้จด	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
9. อาจารย์แนะนำใ้ นักศึกษาทำกิจกรรมการเรียน ด้วยตนเอง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
10. อาจารย์กำหนดใ้ นักศึกษาฝึกกิจกรรมการเรียน เช่น เขียนรายงาน ทำรายงาน	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
11. อาจารย์ยกตำราของอาจารย์ และ/หรือ ความคิดเห็นของตนเองเป็นสำคัญ	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
12. อาจารย์พอใจใ้ นักศึกษาถามหรือโต้แย้ง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
13. อาจารย์ให้เกรกความยุติธรรม	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
14. อาจารย์เปิดโอกาสใ้ นักศึกษาออกความคิดเห็น	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
15. อาจารย์สอนและสอน เน้นความจริง	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)

แบบสอบถามต่อไปนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคที่ท่านคิดว่าทำให้การ
ปฏิบัติงานการสอนของอาจารย์ไม่สมบูรณ์ ขอให้ท่านตอบแบบสอบถามตามความ
คิดเห็นของท่าน โดยกำหนดค่าของคำตอบดังนี้

- 5 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคมากที่สุด
- 4 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคค่อนข้างมาก
- 3 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคปานกลาง
- 2 หมายถึง พฤติกรรมที่เป็นอุปสรรคค่อนข้างน้อย
- 1 หมายถึง พฤติกรรมที่แทบไม่เป็นอุปสรรคเลย

กรุณากำบาท (/) ทั้ข้หมายเลขที่งานคองการ

1. นิสิตขาดความรู้ในวิชาชั้น ๆ จึงไข้มีความคิดเห็น
และ/หรือ ไม่อาจรวมอภิปรายได้ (5) (4) (3) (2) (1)
2. เนื้อหาวิชามีมาก อาจารย์เกรงว่าจะสอนไม่ทัน
หลักสูตร จึงไข้เวลาสอนแบบอื่น ๆ นอกจาก
สอนแบบบรรยาย (5) (4) (3) (2) (1)
3. มีหนังสืออ่านประกอบการเรียนห่อยหรือไมพอ (5) (4) (3) (2) (1)
4. นิสิตไ้สามารถอ่านหนังสือประกอบการเรียนได้
เข้าใจกวยตนเองไ้ (5) (4) (3) (2) (1)
5. อาจารย์เเนการสอนการสอนแบบทองจา (5) (4) (3) (2) (1)
6. นิสิตไ้กลาแล้งความคิดเห็นเพราะ เกรงบั้ผล
กระทบไปถึง เกรคของตน (5) (4) (3) (2) (1)
7. นิสิตเคยชินคองการ เรียนแบบสั่งคำบรรยาย (5) (4) (3) (2) (1)
8. นิสิตในชั้นเรียนแต่ละวิชา มีจำนวนมากเกินไป (5) (4) (3) (2) (1)